

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Mezi Úpou a Metují na období 2014 – 2020

Analytická část

Obsah

1.	Popis strategie a jejích cílů	4
2.	Základní údaje o území MAS.....	5
3.	Analýza území MAS	8
3.1.	Obyvatelstvo.....	8
3.2.	Bydlení.....	10
3.3.	Sociálně vyloučené lokality	13
3.4.	Technická infrastruktura	15
3.4.1.	Elektrická energie	16
3.4.2.	Plyn.....	16
3.4.3.	Obnovitelné zdroje energie.....	17
3.4.4.	Vodní elektrárna	17
3.4.5.	Vodní hospodářství	17
3.4.6.	Telekomunikace.....	19
3.4.7.	Odpadové hospodářství	19
3.5.	Územní plánování	21
3.6.	Vybavenost obcí	23
3.7.	Doprava	27
3.8.	Podnikání, výroba, zaměstnanost.....	29
3.9.	Školství a vzdělávání	34
3.10.	Kultura	36
3.11.	Životní prostředí	39
3.11.1.	Půda	40
3.11.2.	Lesy	40
3.11.3.	Voda.....	Chyba! Záložka není definována.
3.11.4.	Objekty ochrany.....	44
3.12.	Cestovní ruch	49
3.12.1.	Ubytovací zařízení	50
3.12.2.	Památky a turistické cíle	51
3.12.3.	Destinační společnost	60
3.12.4.	Turistická informační centra.....	60
3.12.5.	Turistika a cykloturistika	61
4.	Analýza SWOT a dotazníkové šetření	64
4.1.	Dotazníkové šetření	64
4.2.	SWOT ANALÝZA	77
5.	Analýza problémů a potřeb	81

1. Popis strategie a jejích cílů

Strategie je složena z analytické, návrhové a implementační části. Popisuje území MAS Mezi Úpou a Metují z hlediska všech důležitých složek života v území.

Stanovuje střednědobou VIZI, tedy stručný popis ideálního stavu území v horizontu 10 let. VIZE určuje rámcově strategické cíle a základní cesty a výsledky rozvojového procesu v území.

Strategie je dále členěna na klíčové oblasti rozvoje. Jsou to oblasti vnitřně souvisejících problémů, jejichž řešení je významné pro dlouhodobý rozvoj území a které vyžadují soustředěnou pozornost. Je to těchto 5 klíčových oblastí rozvoje:

1. Ekonomický rozvoj regionu
2. Spolupráce, správa a řízení obcí a MAS
3. Doprava, infrastruktura, výstavba, bydlení
4. Školství, vzdělávání a aktivity volného času
5. Životní prostředí, příroda, krajina, zeleň, veřejná prostranství

V každé klíčové oblasti jsou stanoveny strategické, tedy dlouhodobé cíle, které určují základní žádoucí dlouhodobý vývoj v dané oblasti a jsou pomocí indikátorů měřitelné.

Každá klíčová oblast je dále členěna provázané problémové podoblasti, které jsou řešeny prostřednictvím specifických cílů.

Specifické cíle - konkrétní, měřitelné cíle, formulované v rámci jednotlivých podoblastí, jejichž realizace má vést k plnění strategických cílů a potažmo vize dané klíčové oblasti. Ke specifickým cílům jsou přiřazena opatření jakožto realizační kroky pro naplnění cílů.

Stanovení cílů bylo vedeno tak, aby si vzájemně neodporovaly, ale naopak, aby se doplňovaly a podporovaly.

V průběhu zpracování strategie byly zjišťovány priority, tedy naléhavost řešení jednotlivých problémů. Ve strategii jsou rozlišeny priority na krátkodobé (zkratka K), vztahující se k 1 až 3 letům a střednědobé (zkratka S) vztahující se k 4 až 7 letům. Priority jsou vyznačeny u specifických cílů včetně počtu hlasů členů Řídící skupiny, které obdržely.

2. Základní údaje o území MAS

MÍSTNÍ AKČNÍ SKUPINA MEZI ÚPOU A METUJÍ

třída T. G. Masaryka 80

552 03 Česká Skalice

IČ: 270 13 391

Rozloha: 318,82 km²

Celkový počet obyvatel: 42 227

Celkový počet obcí: 36

MÍSTNÍ AKČNÍ SKUPINA MEZI ÚPOU A METUJÍ

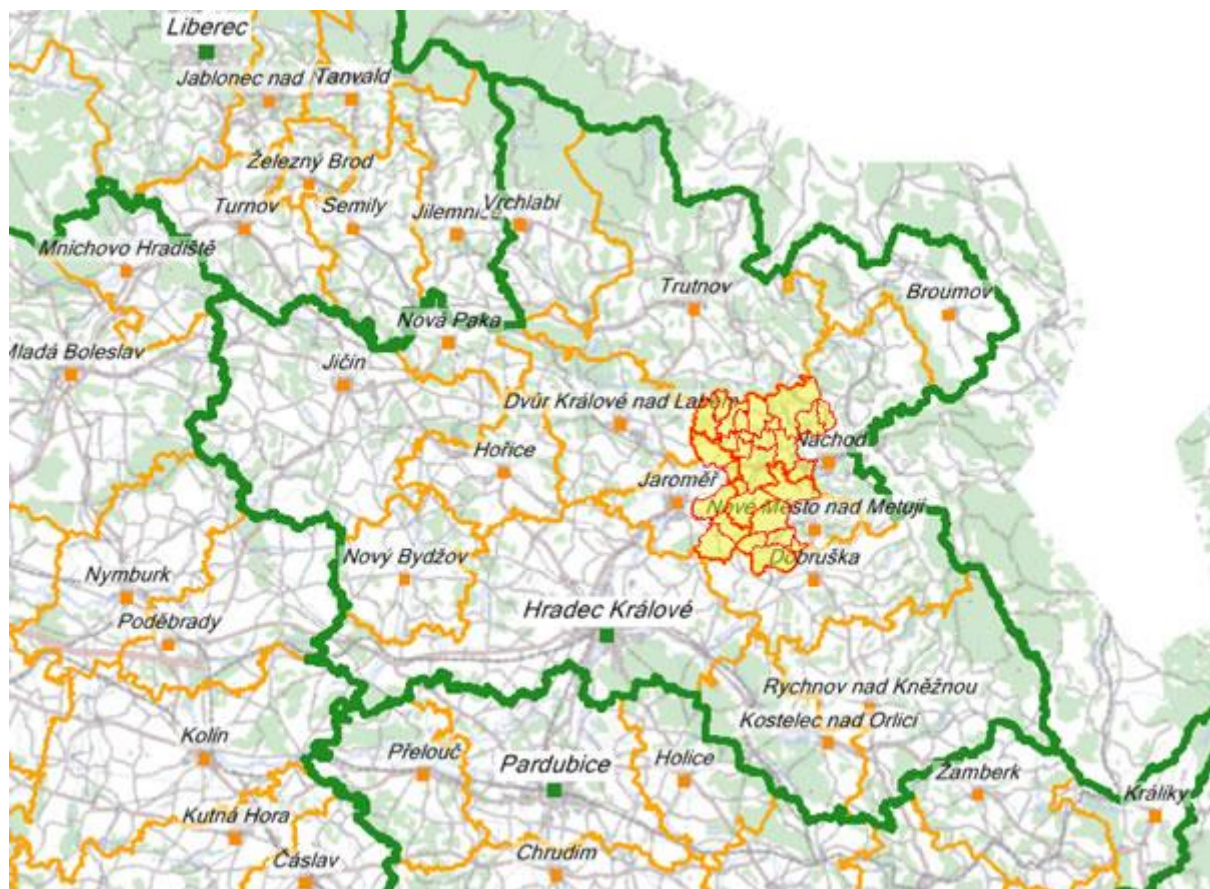
Území MAS Mezi Úpou a Metují leží ve východních Čechách, na území Královéhradeckého kraje. Nachází se převážně v okrese Náchod, částečně v okrese Hradec Králové (obec Lejšovka). Na území MAS zasahují správní obvody obcí s rozšířenou působností Náchod, Jaroměř, Nové Město nad Metují a Hradec Králové. Z hlediska evropských statistických jednotek region patří do NUTS II Severovýchod. Největším městem je Jaroměř, která má celkem 12 475 obyvatel. Následuje Červený Kostelec s 8 454 a Česká Skalice s 5 085 obyvateli. Více než 1000 obyvatel čítají obce Provodov-Šonov, Studnice, Bohuslavice nad Metují a Kramolna. Členy MAS jsou dále obce: Červená Hora, Vestec, Šestajovice, Lejšovka, Litoboř, Brzice, Černčice, Dolany, Dolní Radechová, Horní Radechová, Hoříčky, Chvalkovice, Jasenná, Lhota pod Hoříčkami, Mezilečí, Nahořany, Nový Ples, Rasošky, Rychnovek, Říkov, Slatina nad Úpou, Slavětín nad Metují, Velká Jesenice, Vysokov, Velký Třebešov, Vlkov, Vršovka, Zábrodí a Žernov. Celkem 36 obcí.

Obce regionu se nacházejí v nadmořské výšce 260 až necelých 600 metrů. Načervenalá půda (permokarbonské geologické vrstvy) dala název hned dvěma sídlům (Červený Kostelec, Červená Hora).

Územím protékají řeky Labe, Úpa a Metuje. Významnou vodní plochou je přehradní nádrž Rozkoš (tzv. „východočeské moře“, rozloha 246,2 ha), v okolí Červeného Kostelce se nachází několik rybníků (Brodský, Špinka).

Strategie Místní akční skupiny Mezi Úpou a Metují

V Jaroměři začíná Polabí, v Červeném Kostelci Jestřebí hory patřící k Broumovské vrchovině. Zároveň tam začíná Podkrkonoší. Geograficky blízká je také oblast Orlických hor, která ale do území MAS nezasahuje.

3. Analýza území MAS

3.1. Obyvatelstvo

Na území MAS o rozloze 313 km² žije 41 558 obyvatel. Hustota osídlení je 133 obyv./km². V Královéhradeckém kraji je to průměrně 116 obyv./km², v celé České republice 133 obyv./km².

Tabulka č. 1: Vývoj počtu obyvatel obcí MAS (k 1. 1. 2015)

Obec	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Červená Hora	195	201	206	203	203	196	193
Říkov	181	191	191	205	208	204	202
Vestec	142	147	151	154	158	159	165
Šestajovice	171	178	182	190	196	188	181
Lejšovka	195	192	206	201	205	209	206
Litoboř	102	100	113	117	119	115	120
Bohuslavice	1 009	1 011	1 008	998	988	985	1 001
Brzice	202	208	203	209	212	216	219
Černčice	454	470	480	481	482	485	482
Červený Kostelec	8 496	8 534	8 542	8 535	8 510	8 471	8 454
Česká Skalice	5 384	5 319	5 283	5 201	5 178	5 154	5 085
Dolany	635	627	616	633	660	657	668
Dolní Radechová	757	759	792	800	789	792	789
Horní Radechová	468	472	495	504	490	506	513
Hoříčky	504	517	527	536	540	539	544
Chvalkovice	663	675	675	707	703	703	721
Jaroměř	12 812	12 770	12 739	12 618	12 678	12 594	12 475
Jasenná	715	732	731	719	724	716	705
Lhota pod Hoříčkami	251	253	263	286	285	291	297
Mezilečí	156	157	161	151	146	146	142
Nahořany	493	516	517	540	542	545	547
Nový Ples	321	315	325	338	344	343	344
Provodov-Šonov	1 126	1 157	1 181	1 179	1 199	1 203	1 213
Rasošky	610	610	632	653	656	667	669
Rychnovek	587	590	611	622	620	627	640
Slatina nad Úpou	297	292	296	301	305	304	307

Slavětín nad Metují	231	234	243	264	267	270	260
Studnice	1 076	1 080	1 082	1 096	1 111	1 124	1 129
Kramolna	1 031	1 068	1 049	1 045	1 067	1 076	1 090
Velká Jesenice	750	752	761	754	759	749	748
Velký Třebešov	333	332	339	339	345	339	331
Vlkov	385	392	389	389	387	382	396
Vršovka	106	108	110	121	121	135	130
Vysokov	430	451	457	486	496	489	479
Zábrodí	437	445	449	473	485	501	520
Žernov	227	234	256	251	257	255	262
Celkem	41 932	42 089	42 261	42 299	42 435	41 211	42 227

Zdroj: ČSÚ (1. 1. 2015)

V období od roku 2008 do roku 2012 celkový počet obyvatel na území MAS stoupal, a to především na počátku sledovaného období, ale stoupající trend pokračoval až do roku 2012 stále, v roce 2013 došlo k výraznému poklesu, další rok už opět došlo k výraznému navýšení počtu obyvatel. Královéhradecký kraj oproti tomu zaznamenal v roce 2012 rekordní úbytek obyvatelstva. Česká republika naopak zaznamenala přírůstek. Počet obyvatel Jaroměře až do roku 2011 klesal, v roce 2012 mírně stoupl. Naopak v Červeném Kostelci zaznamenali po počátečním růstu v roce 2011 pokles, který trvá. Na setrvalém poklesu je i Česká Skalice. Tudíž lze podotknout, že se lidé stěhují z měst do okrajových vesnic. Trvalý růst zaznamenaly jen některé obce s méně než 1000 obyvateli, jako např. Chvalkovice, Hoříčky, Nahořany, Rasošky, Vestec, Vysokov a Zábrodí. Obec Studnice a Provodov-Šonov (kromě roku 2011), které jsou obcemi nad 1000 obyvatel, mají stálý přírůstek.

Tabulka č. 2: Věková struktura obyvatel (údaje k 31. 12. 2014)

Údaj	0 – 14 let	15 – 64 let	65 let a více
MAS celkem	6 737	27 841	7 649
Královéhradecký kraj	82 276	367 934	101 699
Česká republika	1 577 455	7 109 420	1 825 544

Zdroj: ČSÚ (2014)

U věkové struktury obyvatel lze vysledovat trend, který se týká nejenom území MAS, ale také Královéhradeckého kraje a celé České republiky. Jedná se o zvyšující se počet obyvatel v seniorském věku, než je lidí ve věku do 15 let, obyvatelstvo tedy stárne. S tímto trendem má souvislost potřeba zajištění zdravotnických a sociálních služeb pro věkovou skupinu nad 65 let.

Tabulka č. 3: Demografický vývoj MAS k 31. 12. 2014

Údaj	Počet obyvatel	%
Narození	424	1,02
Zemřelí	420	1,01
Přistěhovalí	922	2,22
Vystěhovalí	1 036	2,49
Přirozený přírůstek	4	0,01
Migrační přírůstek	- 114	-0,27
Celkový přírůstek	- 110	-0,26

Zdroj: ČSÚ (31. 12. 2014)

Demografický vývoj za rok 2014 vykazuje velice mírný pokles počtu obyvatel. Způsobený je především nepříznivým migračním saldem. Přesto území vykazuje mírný přirozený přírůstek, ten činí 0,1 %. Královéhradecký kraj zaznamenal za uvedené období záporný přirozený přírůstek (- 0,06 %). ČR zaznamenala meziroční zvýšení počtu živě narozených, sňatků a přistěhovalých, naopak se snížil počet zemřelých, rozvodů, potratů a vystěhovalých.

3.2. Bydlení

U bydlení byly sledovány ukazatele, které se týkají zejména dostavěných bytů a také dokončených bytů v rodinných domech. Dále se jednalo o obydlené byty, domy a hospodařící domácnosti.

Tabulka č. 4: Dokončené byty v letech 2001 – 2014

Obec	Dokončené byty celkem	Dokončené byty v rodinných domech
Červená Hora	6	6
Říkov	14	8
Vestec	4	4
Šestajovice	1	1
Lejšovka	6	4
Litoboř	2	0
Bohuslavice	23	14
Brzice	7	4
Černčice	14	14
Červený Kostelec	232	154
Česká Skalice	161	62
Dolany	21	16
Dolní Radechová	34	28
Horní Radechová	17	12

Strategie Místní akční skupiny Mezi Úpou a Metují

Hoříčky	26	22
Chvalkovice	33	22
Jaroměř	403	147
Jasenná	20	14
Lhota pod Hoříčkami	6	5
Mezilečí	2	2
Nahořany	34	27
Nový Ples	13	10
Provodov-Šonov	69	59
Rasošky	31	29
Rychnovek	34	32
Slatina nad Úpou	4	3
Slavětín nad Metují	20	15
Studnice	59	52
Kramolna	67	61
Velká Jesenice	22	10
Velký Třebešov	11	8
Vlkov	13	12
Vršovka	8	5
Vysokov	31	24
Zábrodí	41	35
Žernov	11	11
Celkem	1 500	932

Zdroj: ČSÚ (31. 12. 2014)

V letech 2001 až 2014 se na území MAS dokončilo 1 500 bytů, což je 35 bytů na 1000 obyvatel. Celostátní statistika vykazuje 37,4 dokončených bytů na 1000 obyvatel. Královéhradecký kraj má dokonce 40 dokončených bytů na 1000 obyvatel. Bytů dokončených v rodinných domech bylo na území MAS 932, což je 22 bytu na 1000 obyvatel. V Královéhradeckém kraji bylo dokončeno 16,4 bytu na 1000 obyvatel, celostátně pak 19,8 bytu na 1000 obyvatel. Z dat je patrné, že v obcích se jednalo převážně o byty v rodinných domech, kdežto v městech jako je Červený Kostelec, Česká Skalice a Jaroměř převažovaly jiné typy dokončených bytů. Bytovou výstavbu komplikují nedostatečné plochy pro výstavbu nových rodinných domů, které by byly ve vlastnictví obcí a které by mohly obce případným zájemcům odprodat.

Tabulka č. 5: Bydlení (stav k roku 2011)

Obec	Obydlené domy	Obydlené byty	Hospodařící domácnosti
Červená Hora	51	69	72
Říkov	58	68	71
Vestec	51	56	60
Šestajovice	64	71	77
Lejšovka	60	75	77
Litoboř	36	42	44
Bohuslavice	280	364	380
Brzice	70	88	94
Černčice	123	162	168
Červený Kostelec	1 831	3 279	3 437
Česká Skalice	1 135	2 010	2 131
Dolany	185	233	242
Dolní Radechová	228	284	300
Horní Radechová	137	179	188
Hoříčky	153	189	202
Chvalkovice	208	275	288
Jaroměř	1 842	5 031	5 294
Jasenná	212	259	274
Lhota pod Hoříčkami	83	96	103
Mezilečí	38	49	52
Nahořany	156	192	205
Nový Ples	92	113	116
Provodov-Šonov	309	392	422
Rasošky	181	217	234
Rychnovek	156	207	223
Slatina nad Úpou	95	113	119
Slavětín nad Metují	71	90	93
Studnice	314	395	417
Kramolna	314	351	373
Velká Jesenice	219	275	286
Velký Třebešov	96	126	132
Vlkov	115	135	141
Vršovka	36	44	48
Vysokov	133	174	180
Zábrodí	149	174	182
Žernov	71	84	91
Celkem	9 352	15 961	16 816

Zdroj: ČSÚ (31. 12. 2011)

Na území MAS bylo v roce 2011 celkem 16 816 hospodařících domácností, což je 396,28 na 1000 obyvatel. V Královéhradeckém kraji bylo 412,8 hospodařících domácností na 1000 obyvatel a v celé ČR 416,0. Obydlených domů bylo na území MAS 9 352, což je 221 na 1000 obyvatel. V Královéhradeckém kraji to bylo 198,5 a v celé ČR 171,2. MAS tedy vykazuje vyšší počet obydlí, než vyšší celky. Obydlených bytů bylo na území MAS celkem 15 961, což je 378 obydlí na 1000 obyvatel. V Královéhradeckém kraji to bylo 470,2 a v celé ČR 452,3.

3.3. Sociálně vyloučené lokality

Již samotná existence sociálně vyloučených lokalit představuje pro území problém. Osoby, které jsou ohroženy sociálním vyloučením, lze najít v městech Červený Kostelec a Jaroměř, a to zejména v místní části Josefov. Dle níže uvedeného zjištění zde dochází k nárůstu sociálně patologických jevů, jako je záškoláctví, kriminalita, užívání návykových látek. Mnoho z těchto obyvatel je nezaměstnaných a jsou tak závislí na sociálních dávkách. Problémem do budoucna může být sestěhování nepřizpůsobivých občanů do těchto lokalit.

Město Červený Kostelec

Žádná sociálně vyloučená lokalita se v obci nenachází. Osoby ohrožené sociálním vyloučením jsou rozptýleny po městě.

Popis lokalit:

Lokalita A „Dům v Horním Kostelci“

Jde o třípodlažní bytový dům v dobrém technickém i hygienickém stavu. Okolí domu je udržované. Dvnitř domu se nelze dostat. Bydlí zde asi 6 rodin (v rámci depistáže jsme se dozvěděli o jedné rodině ohrožené sociálním vyloučením, která zde žije). Problémem v tomto domě je vytápění na plyn – nájemníci mají vysoké nedoplatky.

Lokalita B „Roubenka Horní Kostelec“

Jde o přízemní rodinný domek u silnice ve vlastnictví soukromé osoby (majitel domu zde také bydlí). Technický ani hygienický stav domu není zcela v pořádku. V domě se objevují plísně. Pravou polovinu domu pronajímá majitel jedné romské rodině se dvěma dětmi. Nájemníci zde platí nájemné 4 500 Kč/měsíc. V domě je přívod vody, elektřiny i plynu, topí se dřevem. Obyvatelé domu jsou nezaměstnaní na dávkách hmotné nouze.

Přibližný počet obyvatel lokalit: 10

Další návazné služby

sociální pracovník Městského úřadu Červený Kostelec, Oblastní charita Červený Kostelec – Háčko, Hospic Anežky České, Charitní pečovatelská služba

Další návazné sociální služby jsou dostupné v blízkém Náchodě.

Město Jaroměř

Lokalita A „Pod hotelem Grand“

Jedná se o dvoupodlažní dům, který obývá 5 rodin - cca 20 - 30 osob, z toho přibližně polovina jsou děti. Některé rodiny mají byty odkoupeny do osobního vlastnictví, jiné platí majiteli nájem, který se pohybuje od 1 700Kč/měsíc výše. Dům se nachází u silnice a je v relativně dobrém technickém stavu – na straně od silnice má nová plastová okna, voda a elektřina jsou přivedeny do každého bytu, topí se kamny na dřevo. Za domem je malý dvorek, na kterém se hromadí odpadky.

Lokalita B „Josefov“

Obec je s Jaroměří velice dobře propojená autobusovou dopravou. V obci je náměstí s kostelem, k dispozici jsou obchody, restaurace, základní praktická škola, nízkoprahové denní centrum. Působí zde dvě terénní pracovnice. Lokalitu pravidelně monitoruje hlídka městské policie a asistenti prevence kriminality.

Domy, kde bydlí lidé ohrožení sociálním vyloučením, jsou v celé obci. Celkový počet osob ohrožených sociálním vyloučením odhadujeme až na 400 – 500 lidí. Některé byty v domech jsou v horším, některé v lepším stavu, některé byty jsou rekonstruované, ale všechny domy vypadají zvenku velmi podobně. Mnoho rodin je nezaměstnaných a pobírají dávky úřadu práce. Vyskytuje se zde záškoláctví, užívání návykových látek včetně alkoholu, drobná kriminalita.

Přibližný počet obyvatel lokalit: 500

Další návazné služby:

sociální a terénní pracovnice městského úřadu, asistenti prevence kriminality, Pečovatelská služba, Dům dětí a mládeže Klíč, Diakonie ČCE – Milíčův dům, Smajlík (nízkoprahová zařízení pro děti a mládež)

Město Jaroměř na svých webových stránkách uveřejnilo přehled sociálních služeb na území Jaroměře a okolí. Město realizuje komunitní plánování sociálních služeb.

(Zdroj: výzkum společnosti Aufori, o. p. s.)

3.4. Technická infrastruktura

Tabulka č. 6: Vybavenost obcí technickou infrastrukturou

Obec	Veřejný vodovod	Kanalizace	ČOV	Plynofikace obce	Požární nádrž
Bohuslavice	ANO	NE	NE	ANO	ANO
Brzice	ANO	ANO	NE	NE	ANO
Černčice	ANO	ANO	NE	NE	ANO
Červená Hora	ANO	ANO	ANO	NE	ANO
Červený Kostelec	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO
Česká Skalice	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO
Dolany	NE	ANO	ANO	ANO	NE
Dolní Radechovná	ANO	ANO	NE	ANO	NE
Horní Radechovná	ANO	ANO	ANO	NE	ANO
Hořičky	ANO	ANO	NE	ANO	NE
Chvalkovice	ANO	ANO	NE	ANO	ANO
Jaroměř	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO
Jasenná	ANO	ANO	NE	NE	ANO
Kramolna	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO
Lejšovka	ANO	ANO	NE	ANO	NE
Lhota pod Hoříčkami	ANO	ANO	NE	ANO	ANO
Litoboř	ANO	NE	NE	NE	ANO
Mezilečí	ANO	NE	NE	NE	ANO
Nahořany	ANO	ANO	NE	NE	ANO
Nový Ples	ANO	ANO	NE	ANO	ANO
Provodov-Šonov	ANO	ANO	ANO	NE	ANO
Rasošky	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO
Rychnovek	ANO	ANO	NE	NE	ANO
Říkov	NE	ANO	NE	NE	NE
Slatina nad Úpou	ANO	ANO	NE	NE	ANO
Slavětín nad Metují	ANO	ANO	NE	NE	NE
Studnice	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO
Šestajovice	ANO	ANO	NE	NE	NE
Velká Jesenice	ANO	ANO	ANO	NE	ANO
Velký Třebešov	ANO	ANO	NE	ANO	NE
Vestec	ANO	NE	NE	NE	ANO
Vlkov	ANO	ANO	NE	ANO	ANO
Vršovka	ANO	ANO	NE	NE	NE
Vysokov	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO

Zábrodí	ANO	ANO	NE	NE	NE
Žernov	ANO	NE	NE	NE	ANO

Zdroj: RIS, dotazníkové šetření a telefonní hovory (2014/2015)

Základní technická infrastruktura obcí, jakou je veřejný vodovod a kanalizace, není samozřejmostí u všech obcí. Dolany a Říkov nemají k dispozici napojení na vodovod. Pět obcí nedisponuje kanalizací, ať už na dešťovou vodu či splaškovou kanalizaci. V současné době jsou ke stavbám splaškové kanalizace využívány různé dotační programy. Pokud v obci kanalizace je, tak se téměř v polovině případů jedná o jednotkou kanalizaci. Pouze 11 z celkového počtu 36 uvedených obcí má k dispozici čističku odpadních vod. Rovněž plyn nemají k dispozici všichni obyvatelé uvedeného území, pouze u 17 tomu tak je. Většina obcí nemá na svém území požární nádrž. V případě, že obec nevlastní požární nádrž, využívají obce místní rybníky, vodu z hydrantů nebo vodu čerpanou z řeky.

3.4.1. Elektrická energie

Na území Královéhradeckého kraje je provozovatelem distribuční elektrické sítě Východočeská energetika, a.s. Hradec Králové, člen skupiny ČEZ, a.s. Region nepatří k energeticky náročným průmyslovým lokalitám, přesto však nemá, vzhledem k existenci jediného významného výrobce elektrické energie, kterým je Elektrárna Poříčí u Trutnova, pokrytu stávající spotřebu elektrické energie vlastní výrobou. Královéhradecký kraj je tak závislý na systémech dálkových rozvodů především z Pardubického regionu, kde tepelné elektrárny ve Chvaleticích a Opatovicích nad Labem spolu s výše uvedenou uhelnou elektrárnou Poříčí II u Trutnova produkují naprostou většinu vyrobené elektrické energie v kraji.

Pro zásobování obyvatelstva a služeb je vybudováno značné množství distribučních trafostanic, přesto jejich počet z hlediska budoucí spotřeby a také zvýšené spolehlivosti a kvality dodávky elektrické energie bude nutno zvětšit. V souvislosti s tím je také nutná jak obnova sítí nízkého napětí, tak jejich rozvoj.

3.4.2. Plyn

Zásobování zemním plynem na území MAS zajišťuje distribuční plynárenská společnost RWE Energie spadající pod RWE Česká Republika. Řešeným územím vede poměrně rozvětvená síť vysokotlaké plynovodní soustavy s řadou regulačních stanic. Území je zásobováno zemním plynem z vysokotlakého plynovodu Pardubice - Hradec Králové - Jaroměř - Kleny - Náchod - Broumov, a z VTL odbočky Kleny - Červený Kostelec - Trutnov – Vrchlabí.

Území má střední až nižší stupeň plynofikace. Dodávka zemního plynu odběratelům se uskutečňuje středotlakými a nízkotlakými plynovody z regulačních stanic, které jsou rozmístěny po území MAS. Jednou z hlavních příčin zpomalení dalšího rozvoje plynofikace obcí v současné době je jednak technicko - ekonomická náročnost výstavby plynovodů v řidčeji

osídlených regionech, tak i menší zájem obyvatel o připojení vzhledem k vývoji ceny zemního plynu a jejího dalšího růstu ve srovnání s cenami uhlí. Proto je možno i v těchto oblastech uvažovat o spalování biomasy jako alternativy k zemnímu plynu.

Plynofikace obcí (2009):

Největší stupeň plynofikace má město Česká Skalice, s nižším podílem město Červený Kostelec, obec Hořičky, Kramolna, Lhota pod Hořičkami, Studnice, Vestec, Vysokov.

3.4.3. Obnovitelné zdroje energie

Bioplynové stanice se nacházejí v obcích Vestec, části Heřmanův Dvůr, v Olešnici u Červeného Kostelce a ve městě Jaroměř.

Vestec - Heřmanův Dvůr bioplynová stanice – vstupní surovina piliny (ZD Dolany).

Bioplynová stanice – Zemědělská - Olešnice u Červeného Kostelce. Vstupními surovinami budou hovězí kejda, hovězí hnůj a kukuřičná siláž.

Bioplynová stanice Jaroměř (Agro CS) – Mezi hlavní vstupní suroviny patří silážní kukuřice, suroviny z cukrovarů a vedlejší produkty z potravinářských výrob. - výstupem z BPS je pak digestát, certifikované organické hnojivo, které je aplikováno v zemědělství. Elektrická energie je dodávána do sítě, tepelná energie je využita na ohřev fermentačních nádrží a na vytápění cca 700 bytových jednotek města Jaroměř.

3.4.4. Vodní elektrárna

Na území MAS mezi Úpou a Metují je evidováno na řece Úpě 6 malých vodních elektráren, na řece Metuji 5 a na řece Labe 4.

V České Skalici v areálu bývalé textilky TIBA, dnes areál, kde sídlí společnost AGRO CS a. s., roku 2011 byla zrekonstruovaná Francisova turbína a vodní náhon. Vyrobená elektrická energie je využita ve vlastní výrobě společnosti a přebytky jsou poskytovány do sítě.

3.4.5. Vodní hospodářství

Vlivem zvyšujících se cen vodného a stočného klesá spotřeba vody v domácnostech a snížil se objem vyrobené vody (ČSÚ 2013).

Vodovody a kanalizace Náchod a. s. jsou největším vodárenským podnikem na území MAS. Základním vodovodním systémem společnosti je skupinový vodovod Náchodsko (Teplice n. M. – Bohuslavice n. M.), na který je napojena většina uvedených obcí, a který dále dodává pitnou vodu pro obce Provodov-Šonov, Nahořany, Velkou Jesenici, Říkov, Velký Třebešov a Českou Skalici a pro obce a města okolí Hradce Králové. Pitná voda dodávaná odběratelům z tohoto systému se vyznačuje vysokou biologickou kvalitou a může být užívána i pro kojení.

Obyvatelé nenapojení na vodovody se individuálně zásobují vodou, převážně využívají vodu z domovní studny. Množství vody a její kvalita není známa.

Úpravný vody se nacházejí v Červeném Kostelci a v České Skalici.

Skupinový vodovod Česká Skalice

Firma Českoskalické vodárny, s. r. o. je provozovatelem vodohospodářské infrastruktury města a jeho částí. Zásoben pitnou vodou z akumulace vodojemu Skaličan, kam přitéká voda ze skupinového vodovodu Teplice n. M. – Náchod – Bohuslavice. Z vodojemu je veden přiváděcí řad do úpravný vody, kde je smíchána s podzemní vodou z vrtu J-9 a provedena chlorace a odželeznění. Studna Pivovarská je stále v provozu a dodává vodu do vodojemu V Sadech.

Skupinový vodovod Hoříčky – Hájnice

Vlastník a provozovatel je společnost Vodovody a kanalizace Náchod a.s. Vodovod je zásoben pitnou vodou z vodního zdroje Hájnice HA-1. Zásobuje obce Mezilečí, Křižanov, Litoboř, Slatina nad Úpou, Hoříčky, Chlístov, Lhota pod Hoříčkami, Újezdec, Vestec, Posadov, Proruby, Končiny, Nový Dvůr, Hostinka, Větrník a Světlá. Pitná voda dodávaná z Hájnice ze zdroje HA-1 je akumulována ve vodojemu Proruby, kde dochází i ke zdravotnímu ošetření chlornanem sodným.

Skupinový vodovod Teplice – Náchod

Vodovod je zásoben pitnou vodou ze zdrojové oblasti polické pánve, z vrtů VS-5, VS-13 a VS-15, ze kterých je voda akumulována ve vodojemu Teplice n. M. Voda vede do vodojemu Vysokov, který je přerušovací akumulací a hlavním vodojemem pro Nové Město nad Metují a Bohuslavice. Od vodojemu Vysokov je vedena trasa směr Václavice, Šonov, Nahořany až k VDJ Bohuslavice. Na trase z Vysokova je z přiváděče plněn vodojem pro Provodov – Šonov. Dále je z Náchodu přečerpávací stanicí u VDJ dodávána pitná voda do VDJ na Kramolně. Z přerušovacího vodojemu Vysokov je zásobena pitnou vodou obec Vysokov a plněn vodojem Studnice, který slouží k zásobení obcí Studnice, Starkoč, Řešetova Lhota. Voda je přečerpána do vodojemu Horka pro zásobování obcí Slavětín, Černčice a Bohuslavice.

Skupinový vodovod Jaroměř

Zásobuje pitnou vodou město Jaroměř, obce Vlčkov, Dolany, Jasenná, Nový Ples, Šestajovice.

Skupinový vodovod Červený Kostelec

Provozovatelem je VODA Červený Kostelec s.r.o. Vodovod Červený Kostelec je zásobován vodou z vrtů S-1, S-2, Větrník, V poli a Borek prostřednictvím čerpacích stanic, vodojemů a zásobními řady dodávanou přímo ke spotřebiteli.

Vodovodní síť včetně ochranného pásma (jev 68)

Distribuce vody je v území prováděna prostřednictvím vodovodů, popř. individuálním zásobením:

SV Teplice n. M. - Náchod – Bohuslavice VaK Náchod a.s.

SV Hoříčky VaK Náchod a.s.

SV Česká Skalice ČOV Česká Skalice v.o.s.

SV Červený Kostelec VODA Červený Kostelec s.r.o.

V Brzice Obec Brzice

Minerální pramen, léčivý pramen

Vybudovaný prameník u Třtice - Pramen železité minerální vody ve Třtici u obce Studnice.

3.4.6. Telekomunikace

Území je plně pokryto kabelovými i vzdušnými telekomunikačními sítěmi.

3.4.7. Odpadové hospodářství

V rámci operačního programu Životní prostředí, výzvy č. 64, prioritní osy 4 - Zkvalitnění nakládání s odpady a odstraňování starých ekologických zátěží (FS) spolufinancovaných ze zdrojů Evropské unie z fondu soudržnosti a ze Státního fondu Životní prostředí ČR vznikne během dvou let v mnoha obcích systémový sběr tříděného komunálního odpadu a sběr bioodpadu a předpokládá se vznik i nových kompostáren. Dále vzhledem k novele zákona o odpadech č. 229/2014 Sb., §17, odstavec 3, mají obce povinnost zajistit místa pro odkládání veškerého komunálního odpadu produkovaného fyzickými nepodnikajícími osobami na jejím katastrálním území. Obec je povinna zajistit místa pro oddělené soustředování složek komunálního odpadu, minimálně nebezpečných odpadů, papíru, plastů, skla, kovů a biologicky rozložitelných odpadů. Vyhláška č. 321/2014 Sb. k novele zákona o odpadech vydaná MŽP platí od 1. 1. 2015, jedná se o upřesnění rozsahu a způsobu zajištění odděleného soustředování složek komunálních odpadů. V případě bioodpadů vyhláška stanovuje povinnost obcí zajistit místa pro oddělený sběr bioodpadů a to minimálně v období od 1. dubna do 31. října každého roku.

Svoz komunálního odpadu provádí firma Marius Pedersen, a. s.

Svoz biomasy probíhá na území města Česká Skalice a Jaroměř.

Provoz systému tříděného sběru a recyklace využitelných složek komunálních odpadů, jako jsou např. plasty, sklo, papír či kov přispívá ke snížení „uhlíkové stopy“. Osvědčení o snížení emisí obdrželo město Červený Kostelec za rok 2014. Emise hlavních znečišťujících látek klesaly, nejvíce u oxidu siřičitého (web cervenykostelec.cz; 2014).

Čistírny odpadních vod:

Čistírna odpadních vod Červený Kostelec

Městské vodovody a kanalizace s.r.o. Jaroměř

Českoskalické vodárny, s.r.o. Česká Skalice

Sběrné dvory:

Město Česká Skalice (povolený KÚ KHK)

Město Jaroměř

Sběrny surovin:

Na území MAS je několik sběrů surovin z větších např. Petr Jiroušek - Česká Skalice, město Jaroměř (Rudolf Polák), město Červený Kostelec (ScrapMetal, s.r.o.).

Sběrné místo zřízené obcí:

Město Jaroměř (4)

Mobilní sběrna nebezpečného odpadu a Kompostárna:

Město Červený Kostelec zprostředkovává pro občany města mobilní sběrnou nebezpečného odpadu (tj. sběr zbytků spotřební chemie, olejů a tuků, barev, lepidel, pryskyřic, baterií a akumulátorů) a elektroodpadu.

Kompostárna se nachází ve městě Jaroměř (AGRO CS a.s.). Centrální kompostárna Jaroměř AGRO CS je zřízena jako regionální pro Královéhradecký kraj. Zahrnuje zpracovávání kompostovatelných odpadů z údržby městské zeleně mimo jiné pro města a obce Jaroměř, Česká Skalice, Náchod, Červený Kostelec, Hronov, Velichovky, Dvůr Králové (ZOO Dvůr Králové), Smiřice. Zpracovna čistírenských kalů a slámy, sena a odpadu ze zeleně. Mimo centrální kompostárnu jsou u jednotlivých obcí zřízeny další malé satelitní, event. ambulantní kompostárny jako je v Říkově (substráty a hnojiva, další kompostárny jsou umístěny v Červeném Kostelci, Jasenná (ZEM-EKO, s.r.o.).

Sběrny – autovrakoviště:

Provodov-Šonov (Autoslužby Vik s.r.o.)

Velká Jesenice (JAROSLAV DOČEKAL AUTO DEMO)

Studnice (Jiří Taclík)

Dolní Radechová (Josef Jirman)

Zábrodí (Josef Kohl)

Město Jaroměř (KOVOŠROT GROUP CZ a.s. region Hradec Králové)

Sběrny stavebního odpadu:

Lhota za Červeným Kostelcem (EKOS-ekologické stavby Červený Kostelec, s.r.o)

Velká Jesenice (Jaroslav Dočekal, Volovka)

Sběrny kovového odpadu:

Město Jaroměř (Jiří Havelka)

Dolní Radechová (Josef Jirman)

Město Jaroměř (KOVOŠROT GROUP CZ a.s. region Hradec Králové)

Město Jaroměř (Petr Pábl) + papír a lepenka

Technické služby

Město Česká Skalice – technické služby udržují na území České Skalice (Českou Skalici, Malou Skalici, Zajezd, Zlích, Spytu a Ratibořice) veřejné osvětlení, veřejnou zeleň, místní komunikaci, pravidelný svoz odpadků z odpadkových košů, likvidují černé skládky, správa a údržba městského hřbitova, sportovního areálu, správa a údržba sběrného dvora atd.

Město Jaroměř – technické služby zajišťují údržbu a opravy místních komunikací, včetně dopravního značení, dále čištění místních komunikací, odpadové hospodářství, výsadbu a údržbu městské zeleně, údržba a opravy splaškových kanalizačních vpustí, vylepování plakátů, provozování veřejných WC správa dětských hřišť, údržba a opravy majetku svěřeného do správy atd.

3.5. Územní plánování

Všech 36 obcí MAS Mezi Úpou a Metují má územně plánovací dokumentaci v poměrně aktuálním stavu. Nejstarší ÚPD má Červená Hora, nejnovější pak obce Vestec a Velká Jesenice.

Obce	Územně-plánovací dokumentace	Rok účinnosti	Zpracovatel	Nové zadání ÚP	Poslední aktualizace/schválení pořízení nového ÚP
Červená Hora	ANO	13. 5. 2000	SURPMO, a.s	-	22. 5. 2006
Říkov	ANO	2. 8. 2010	ATELIER GRADACE	-	4. 12. 2013
Vestec	ANO	27. 5. 2015	REGIO, s.r.o.	-	27. 5. 2015

Strategie Místní akční skupiny Mezi Úpou a Metují

Šestajovice	ANO	28. 2. 2002	Ing. arch. Emil Králík	Atelier Charvát, s.r.o.	26. 6. 2013
Lejšovka	ANO	11. 6. 2014	Ing. arch. Ivana Petrů	-	11. 6. 2014
Litboř	ANO	28. 8. 2011	Ing. arch. ŠEJVLOVÁ JANA	-	28. 8. 2011
Bohuslavice	ANO	26. 4. 2012	Ing. arch. Karel Novotný	-	26. 1. 2015
Brzice	ANO	22. 1. 2009	SURPMO, a.s	-	22. 1. 2009
Černčice	ANO	14. 3. 2008	URBAPLAN, spol. s r.o.	-	14. 3. 2008
Červený Kostelec	ANO	30. 12. 2011	SURPMO, a.s.	-	25. 4. 2013
Česká Skalice	ANO	18. 9. 2008	URBAPLAN, spol. s r.o.	-	20. 6. 2011
Dolany	ANO	7. 1. 2013	SURPMO, a.s.	-	7. 1. 2013
Dolní Radechová	ANO	21. 6. 2013	Atelier AURUM, s.r.o.	-	21. 6. 2013
Horní Radechová	ANO	30. 12. 2011	SURPMO, a.s.	-	30. 12. 2011
Hoříčky	ANO	27. 12. 2011	URBAPLAN, spol. s r.o.	-	27. 12. 2011
Chvalkovice	ANO	28. 9. 2013	REGIO, s.r.o.	SURPMO, a.s.	26. 2. 2014
Jaroměř	ANO	15. 2. 2012	ATELIER CHARVÁT, s r.o.	Ing. arch. CHARVÁT VLADIMÍR	28. 5. 2014
Jasenná	ANO	3. 4. 2012	ATELIER CHARVÁT, s. r.o.	-	3. 4. 2012
Lhota pod Hoříčkami	ANO	17. 6. 2009	Ing. arch. Milan Vojtěch	-	17. 6. 2009
Mezilečí	ANO	29. 9. 2001	ATELIER GRADACE	-	29. 9. 2001
Nahořany	ANO	2. 11. 2012	SURPMO, a.s.	-	7. 4. 2014
Nový Ples	ANO	1. 9. 2003	Ing. arch. Milan Vojtěch	Ing. arch. Milan Vojtěch	13. 9. 2012
Provodov-Šonov	ANO	9. 7. 2012	Ing. arch. Karel Novotný	-	21. 5. 2012
Rasošky	ANO	21. 6. 2000	Ing. arch. KRÁLÍK EMIL	SURPMO, a.s.	2. 9. 2014
Rychnovek	ANO	27. 4. 2011	Ing. arch. Karel Novotný	-	27. 4. 2011
Slatina nad Úpou	ANO	29. 8. 2005	A-PROJEKT	-	8. 6. 2006
Slavětín nad Metují	ANO	24. 4. 2008	Ing. arch. NOVOTNÝ KAREL	-	25. 6. 2013
Studnice	ANO	6. 2. 2013	URBAPLAN, spol. s r.o.	URBAPLAN, spol. s r.o.	10. 6. 2013
Kramolna	ANO	4. 10. 2011	Ing. arch. Karel Novotný	URBAPLAN, spol. s r.o.	19. 9. 2012
Velká Jesenice	ANO	14. 5. 2015	URBAPLAN, spol. s r.o.	-	14. 5. 2015
Velký Třebešov	ANO	18. 1. 2013	SURPMO, a.s.	-	18. 1. 2013
Vlkov	ANO	21. 1. 2011	ATELIER CHARVÁT, s r.o.	SURPMO, a.s.	4. 7. 2014
Vršovka	ANO	6. 5. 2010	Ing. arch. Karel Novotný	-	6. 5. 2010
Vysokov	ANO	9. 10. 2009	SURPMO, a.s.	SURPMO, a.s.	30. 7. 2014
Zábrodí	ANO	17. 9. 2014	Ing. arch. Petr Kopecký	Ing. arch. POLÁČKOVÁ VLASTA	17. 9. 2014
Žernov	ANO	9. 7. 2014	SURPMO, a.s.	-	9. 7. 2014

Zdroj: Královéhradecký kraj (červen 2015)

3.6. Vybavenost obcí

U vybavenosti obcí byla sledována především data, která se týkají volnočasových aktivit a vybavení dalšími objekty, zdravotnickými a sociálními službami a zařízeními.

Tabulka č. 7: Vybavenost obcí k roku 2014

Obec	Sakrální stavba	Hřbitov	Smuteční síň
Bohuslavice	2	2	
Brzice	2	2	
Černčice	1	1	
Červená Hora	1		
Červený Kostelec	2	1	1
Česká Skalice	3	1	
Dolany	1	1	
Dolní Radechová	1	1	1
Horní Radechová	1		
Hoříčky	1	1	
Chvalkovice	2	1	
Jaroměř	9	6	1
Jasenná	1	1	1
Kramolna	1		
Lejšovka	1	1	
Lhota pod Hoříčkami	1		
Litoboř	1		
Mezilečí	1		
Nahořany	2	2	
Nový Ples	1	1	
Provodov-Šonov	2	2	
Rasošky	2	1	
Rychnovek	1	1	
Říkov	1		
Slatina nad Úpou	1	1	
Slavětín nad Metují	1	1	
Studnice	2	2	
Šestajovice	1	1	
Velká Jesenice	1	1	
Velký Třebešov	1	1	
Vestec	1		
Vlkov	1	1	
Vršovka	1		
Vysokov	1		
Zábrodí	1		
Žernov	1	1	

Zdroj: ČSÚ a dotazníkové šetření MAS (31. 12. 2014)

U sledovaného území lze konstatovat, že sakrální stavbou disponuje každá obec, přičemž tento objekt může představovat kostel, kapli či kapličku. Ne u všech sakrálních staveb se nacházejí hřbitovy. Krematorium a lázeňským zařízením disponuje pouze Jaroměř, proto je neuvádíme v tabulce.

Tabulka č. 8: Vybavenost obcí – sociální služby k 31. 12. 2013

Obce	Domovy pro seniory	Domovy pro osoby se zdravotním postižením	Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	Odlehčovací služby	Pečovatelská služba	Odborné sociální poradenství	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	Chráněné bydlení	Tísňová péče
Červený Kostelec	0	0	0	1	1	1	0	0	1
Česká Skalice	1	1	0	0	1	0	0	0	0
Jaroměř	0	0	1	0	1	2	1	1	0
Celkem	1	1	1	1	3	3	1	1	1

Zdroj: dotazníkové šetření MAS a Registr poskytovatelů sociálních služeb

<http://iregistr.mpsv.cz/>

Sociálními zařízeními disponují pouze spádová města. Rozloženost těchto zařízení však není rovnoměrná. Nízkoprahovými zařízeními pro děti a mládež je vybavena pouze Jaroměř. Pečovatelskou službu zajišťují všechna města. Sociální poradna a zařízení hospicového typu se nalézají v Č. Kostelci a v Jaroměři. S ohledem na stále se zvyšující se počet obyvatel v seniorském věku (viz závěry z věkové struktury obyvatelstva) lze konstatovat, že poroste zájem především o pobyt v domovech pro seniory, v hospicích a léčebnách pro dlouhodobě nemocné. Svůj význam má i pečovatelská služba, jež poskytuje své služby nejenom seniorům, ale i občanům se zdravotním postižením.

Tabulka č. 9: Vybavenost obcí – zdravotnické služby 31. 12. 2013

Obec název	Pro dospělé	Pro děti a dorost	Stomatolog	Gynekolog	Speciální	Ostatní ordinace	Lékárny	Záchranky
Bohuslavice	1	0	0	0	0	0	0	0
Červený Kostelec	5	1	4	1	4	2	2	0
Česká Skalice	4	2	4	1	5	3	2	0
Dolní Radechová	0	0	1	0	0	0	0	0
Hořičky	1	0	0	0	0	0	1	0
Chvalkovice	1	0	1	0	0	1	1	0
Jaroměř	8	4	7	2	19	8	7	2

Studnice	0	0	1	0	1	0	0	0
Velký Třebešov	0	0	1	0	1	0	0	0
Vysokov	0	0	0	0	0	1	0	0

Zdroj: ČSÚ (31. 12. 2013)

U zdravotnických služeb lze opět vysledovat koncentraci lékařů ve třech městech, Č. Kostelci, Č. Skalici a Jaroměři. Ty jsou vybaveny všemi specialisty. Záchranou službou disponuje pouze Jaroměř. Pohotovostí však není vybavena ani jedna obec. Občané města jsou tak odkázáni na Náchod nebo Hradec Králové. Stomatologická pohotovost však bývá zajištěna ve městech. Nejvíce specialistů ordinuje v Jaroměři, kam např. jednou týdně dojíždějí různí odborní lékaři. Spádovost je tak poměrně dobře zajištěna. Z menších obcí však bývá problém dostat se veřejnou dopravou k danému lékaři, což souvisí s nedostatečnou dopravní obslužností v okrajových částech regionu.

Tabulka č. 10: Vybavenost obcí – sportoviště k 31. 12. 2014

Obec	Koupaliště a bazény	Hřiště (s provozovatelem nebo správcem)	Tělocvičny (vč. školních)	Stadiony otevřené	Zimní stadiony kryté i otevřené	Ostatní zařízení pro tělovýchovu	Středisko pro volný čas dětí a mládeže
Bohuslavice		1	1	1			
Brzice		1				1	
Černčice		1	1				1
Červená Hora	1	2	1				
Červený Kostelec	2	7	8	1		1	1
Česká Skalice	1	7	2	1		3	1
Dolany		1	2				
Dolní Radechová		3					1
Horní Radechová		2				1	1
Hořičky		1	1			1	
Chvalkovice	1	5	1			2	
Jaroměř	2	6	7	2	1	1	5
Jasenná		1	2			1	
Kramolna		3	1				1
Lejšovka		3				3	
Lhota pod Hořickami		1					
Litoboř		1					
Mezilečí	1	1					
Nahořany		3					
Nový ples		1	1				
Provodov-Šonov		2	1				
Rasošky		2					
Rychnovek		4	1				

Strategie Místní akční skupiny Mezi Úpou a Metují

Říkov		1				5
Slatina nad Úpou			1			1
Slavětín nad Metují		1				
Studnice	1		4	2		
Šestajovice						
Velká Jesenice		2	1			1
Velký Třebešov		1	1			
Vestec						
Vlkov		1	1			4
Vršovka		1				
Vysokov		1	1			1
Zábrodí	1	1				4
Žernov		2	1		1	1

Zdroj: ČSÚ (31. 12. 2014)

Alespoň jedním typem sportovního zařízení jsou vybaveny všechny obce kromě Vestce, Šestajovic. Téměř všechny obce se mohou pochlubit hřištěm, a to různého typu. Hojně jsou rovněž využívány tělocvičny. Pouze město Jaroměř disponuje všemi druhy uvedených sportovišť. V některých obcích tak zcela chybí zázemí pro volnočasové aktivity mládeže, které mohou využívat často pouze venkovní hřiště, jejichž kvalita (sekání, možnost zapůjčení mobiliáře) je různorodá.

Tabulka č. 11: Vybavenost obcí základní infrastrukturou k červnu 2015

Obec	Pošta	Knihovna	Restaurace/Jídelna	Obchod (smíšené zboží), potraviny	Obecní rozhlas
Bohuslavice	ANO	ANO	ANO	ANO	NE
Brzice	NE	NE	NE	ANO	ANO
Černčice	NE	ANO	NE	ANO	ANO
Červená Hora	NE	ANO	ANO	ANO	ANO
Červený Kostelec	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO
Česká Skalice	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO
Dolany	NE	ANO	ANO	ANO	NE
Dolní Radechová	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO
Horní Radechová	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO
Hoříčky	ANO	ANO	ANO	ANO	NE
Chvalkovice	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO
Jaroměř	ANO	ANO	ANO	ANO	NE
Jasenná	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO
Kramolna	NE	ANO	ANO	ANO	NE
Lejšovka	NE	ANO	ANO	ANO	ANO
Lhota pod Hoříčkami	NE	NE	NE	ANO	ANO
Litoboř	NE	NE	NE	ANO	ANO
Mezilečí	NE	NE	NE	NE	ANO
Nahořany	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO
Nový ples	NE	ANO	NE	ANO	ANO

Provodov-Šonov	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO
Rasošky	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO
Rychnovek	ANO	ANO	NE	ANO	ANO
Říkov	NE	ANO	NE	ANO	ANO
Slatina nad Úpou	*	ANO	ANO	ANO	ANO
Slavětín nad Metují	NE	ANO	ANO	ANO	ANO
Studnice	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO
Šestajovice	NE	ANO	NE	ANO	ANO
Velká Jesenice	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO
Velký Třebešov	NE	ANO	ANO	NE	NE
Vestec	NE	NE	ANO	NE	ANO
Vlkov	NE	ANO	ANO	ANO	ANO
Vršovka	NE	ANO	NE	NE	ANO
Vysokov	NE	ANO	ANO	NE	ANO
Zábrodí	NE	ANO	ANO	NE	ANO
Žernov	NE	ANO	ANO	NE	ANO

Zdroj: RIS, dotazníkové šetření a telefonní hovory (červen 2015)

Pozn. pošta* - pouze výdejní místo, Vršovka vlastní obecní rozhlas, ale nevyužívá ho, zasílá svým občanům SMS.

Občané na území MAS Mezi Úpou a Metují mají k dispozici služby České pošty pouze ve 14 městech a obcích. Pouze 5 menších obcí není vybaveno knihovnou. Restauraci či jídelnu nemá na svém území 10 obcí. Sedm obcí nemá k dispozici obchod. Obecní rozhlas také není zastoupen ve všech obcích, 6 jím nedisponuje. V České Skalici je jeden supermarket (Penny Market), v Jaroměři se nachází několik supermarketů (Tesco, 2x Penny Market, Lidl, Kaufland), Profimarket pro řemeslníky, stavebníky a kutily. Zejména v Jaroměři (náměstí) je patrný zánik malých obchodů s potravinami v okolí supermarketů. V menších obcích rovněž dochází k uzavírání samoobsluh se smíšeným zbožím, ale jejich provoz přebírají cizinci (např. Velká Jesenice, Rychnovek). Dále do obcí zajišťují pojízdne prodejny. Nakoupit si mohou obyvatelé MAS na Farmářských trzích - Babiččiny trhy v České Skalici před penzionem Olga a v Jaroměři pod náměstím Československé armády. V dalších obcích regionu se farmářské trhy nekonají, do některých obcí však dojíždějí producenti např. mléka.

3.7. Doprava

Územím prochází evropská silnice E 67, která je zároveň silnicí první třídy č. 33. Ta spojuje region s krajským městem Hradec Králové, okresním městem Náchod a umožňuje spojení s hlavním městem Prahou. Z Jaroměře směrem na Trutnov vede silnice první třídy č. 37 zajišťující spojení s Krkonošemi. Z Trutnova přes Červený Kostelec vede silnice první třídy č. 14, která spojuje Červený Kostelec s Náchodem a dále pokračuje přes Nové Město nad Metují na Rychnovsko a Orlickoústecko. Dále se na území MAS nacházejí silnice druhé třídy, a to č. 285 spojující Jaroměř a Nové Město nad Metují, č. 304 spojující Hoříčky a Bohuslavice nad Metují s Českou Skalicí. Z Hoříček pokračuje do Úpice, z Bohuslavic nad Metují do Opočna a Týniště

nad Orlicí. Bohuslavice nad Metují a Nové Město nad Metují je spojeno silnicí č. 308, která zároveň vede až do Hradce Králové. Velký Třebešov a Chvalkovice spojuje s Královédvorskem silnice č. 307. Spojení mezi Jaroměří, Nový Plesem a Třebechovicemi pod Orebem zajišťuje silnice č. 299. Územím prochází také silnice č. 567 propojující Červený Kostelec s Hronovem a Rtní v Podkrkonoší. Silnice nižších tříd jsou povětšinou ve špatném technickém stavu např. úsek Říkov – Rychnov; Hoříčky – Mezilečí, Studnice – Kramolna, Vysokov. Na přelomu let 2014/2015 dochází k rekonstrukci některých silnic II. třídy např. (Hoříčky - Křižanov). V Červeném Kostelci se opravují místní komunikace a silnice III. třídy. Vzhledem k velkému počtu silnic druhých a třetích tříd, které mají různé majitele (Královéhradecký kraj, obce), nedochází ke koordinovanému přístupu při jejich rekonstrukcích. Často jsou opraveny pouze jednotlivé povrchové nerovnosti a výmoly, jejichž zalátání nevydrží delší časové období a po určité době je zapotřebí toto znovu opravit.

Územím přímo neprochází žádná dálnice a chybí tak kvalitní spojení především s hlavním městem, ale i se severem republiky. V současné době je úsek od Hradce Králové po Královec a hranice s Polskem dálnice D11 v přípravě. Úsek Smiřice – Jaroměř měl být rozestavěn v roce 2016. Od Jaroměře povede dálnice severním směrem v k. ú. Jaroměř.

Důležitou spojnici regionu s Hradcem Králové a Prahou je železniční trať 032 z Trutnova do Jaroměře. Prochází Červeným Kostelcem, Starkočí (část obce Studnice) a Českou Skalicí. Každé dvě hodiny mezi 7. a 19. hodinou po ní jede rychlík z Trutnova, který pokračuje po trati 031 (Liberec – Pardubice) do Hradce Králové a odtamtud dále do Prahy. Každé dvě hodiny mezi 5. a 16. jede spěšný vlak do Hradce Králové. Odtamtud je možné spojení také do Pardubic na koridorovou trať 010 (Praha – Česká Třebová). Spojení Jaroměře a Hradce Králové zajišťuje v době dopravní špičky (ráno a odpoledne) 5 spojů během dvouhodinového taktu, který se opakuje. Jde o rychlík Praha – Trutnov, Pardubice – Liberec, spěšný vlak Hradec Králové – Trutnov a osobní vlaky Pardubice – Jaroměř a Hradec Králové – Jaroměř. Území protíná také trať 026 z Broumova do Týniště nad Orlicí, která spojuje Václavice (součást obce Provodov-Šonov) s Náchodem a Novým Městem nad Metují. Na trati leží také Bohuslavice nad Metují a Černčice. Z Václavic do Starkoče vede trať 033, která obě obce spojuje a zároveň spojuje tratě 032 z Jaroměře do Trutnova a 026 z Týniště do Broumova. Umožňuje tak vlakové spojení například z Jaroměře a České Skalice do Náchoda, ale nevýhodou jsou dvě úvratě, které je nutné překonat. V letech 2015 – 2016 došlo k modernizaci trati Trutnov – Hradec Králové, která by měla zkrátit jízdní dobu. Vlakové spojení se týká především strategických míst a velkých měst. Malé obce, kde sice vede železniční trať, jsou od vlakového spojení odříznuté. Vlak obcemi projíždí, ale staví pouze brzy ráno a večer. Doprava je zde zajištěna autobusy s možností přípoje na vlaky, například v Jaroměři. Do menších obcí však autobusy zajíždějí pouze ráno a odpoledne a často jen v pracovní dny. Pro toho, kdo nemá vlastní automobil, je cestování velmi složité. Při cestě do okresního města, kterým je Náchod, musí několikrát přestupovat a jízda trvá velmi dlouho. Nemluvě o cestování veřejnou dopravou z jedné malé vesnice do jiné malé vesnice. I přesto, že obce a potažmo jejich občané na Královéhradecký kraj tlačí, aby bylo v jejich obcích zajištěno spojení veřejnými dopravními prostředky, situace se nezlepšuje.

O místních komunikacích pro nemotorovou dopravu neexistuje ucelená databáze. Vzhledem ke stále větší vytiženosti cyklotras, které vedou po silnicích druhých a třetích tříd v regionu, je pro turisty i místní obyvatele složitější a nebezpečnější po těchto komunikacích jezdit. Zejména z menších obcí do měst dojíždějí občané za prací a žáci do škol. Zde by pomohlo vybudování cyklostezek, které budou využity nejenom pro cestovní ruch.

3.8. Podnikání, výroba, zaměstnanost

Největším centrem z hlediska zaměstnanosti přímo na území MAS jsou města Jaroměř, Červený Kostelec a Česká Skalice. Největšími zaměstnavateli přímo v regionu jsou v Červeném Kostelci Saar Gummi Czech, s. r. o., v Jaroměři Karsit Holging, s. r. o. strojírenská výroba pro automobilový průmysl, Gumotex a.s. - odštěpný závod, Tanex-Plasty - plastikářská výroba pro automobilový průmysl, Kimberly-Clark - výroba hygienického zboží, JUTA - textilní výroba. Lidé dojíždějí za prací také do větších měst, Hradce Králové, Náchoda a do Nového Města nad Metují. Vzhledem ke snižující se míře nezaměstnanosti ve všech obcích regionu a všeobecně rostoucímu ekonomickému růstu v letech 2015-16 začínají mít zaměstnavatelé problém s dostatečně kvalifikovanou pracovní silou, která by nastoupila na volná pracovní místa.

Tabulka č. 12: Podnikání v jednotlivých obcích MAS k 31. 12. 2014

Obec	Podnikatelských subjektů celkem	Zemědělství/lesnictví/rybářství	Průmysl celkem	Stavebnictví	Obchod	Doprava	Ubytování/Pohostinství/stravování	Ostatní hospodářská činnost
Červená Hora	43	2	5	15	10	1	2	8
Říkov	45	2	10	6	13	2	1	11
Vestec	40	3	3	11	6	1	5	11
Šestajovice	53	10	14	5	8	1	4	11
Lejšovka	42	5	7	6	8	1	-	15
Litoboř	28	3	2	5	6	-	1	11
Bohuslavice	225	18	46	41	44	4	16	56
Brzice	49	12	5	4	9	2	4	13
Černčice	87	8	14	12	20	4	6	23
Červený Kostelec	1 903	70	329	280	466	44	103	611
Česká Skalice	1 225	50	182	153	319	30	97	394
Dolany	147	19	26	11	33	5	8	45
Dolní Radechová	208	13	31	31	45	5	18	65
Horní	121	9	19	16	31	2	10	34

Strategie Místní akční skupiny Mezi Úpou a Metují

Radechová								
Hoříčky	136	8	25	16	34	11	5	37
Chvalkovice	154	19	26	26	18	23	5	37
Jaroměř	2 798	73	393	389	665	56	163	1 059
Jasenná	155	15	21	35	27	6	10	41
Lhota pod Hoříčkami	65	9	11	12	11	5	3	14
Mezilečí	33	5	9	6	7	1	2	3
Nahořany	123	24	22	9	26	4	10	28
Nový Ples	54	5	9	9	12	-	3	16
Provodov-Šonov	292	27	45	54	56	6	20	84
Rasošky	89	7	13	12	17	1	1	10
Rychnovek	121	10	23	14	26	4	6	38
Slatina nad Úpou	63	9	10	9	9	4	4	18
Slavětín nad Metují	57	10	7	9	8	-	4	19
Studnice	275	22	60	43	53	8	21	68
Kramolna	298	14	47	53	69	11	17	87
Velká Jesenice	158	9	32	20	33	6	7	51
Velký Třebešov	84	5	9	9	18	-	10	33
Vlkov	45	3	7	9	5	1	1	19
Vršovka	31	4	6	5	6	-	1	9
Vysokov	144	13	22	14	35	4	6	50
Zábrodí	136	16	29	19	22	2	10	38
Žernov	68	11	14	6	10	3	4	20
Celkem	9 595	542	1 533	1 374	2 185	258	588	3 087

Zdroj: ČSÚ (31. 12. 2014)

Na celém území bylo v roce 2012 celkem 5 631 a v roce 2014 9 595 podnikatelských subjektů, což představuje nárůst téměř o 4 000 nových podnikatelů. Největší nárůst byl zaznamenán v sektoru obchodu. Nejvíce z nich (3 087) se zabývá ostatní hospodářskou činností, jako je např.: informační, komunikační, pojišťovací, administrativní a kulturní činnost a další. O něco méně (2 185) obchodní (velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel) a na třetím místě je zpracovatelský průmysl (1 533).

Tabulka č. 13: Právní forma podnikatelských subjektů k 31. 12. 2014

Obec	Státní organizace	Akciové společnosti	Obchodní společnosti	Družstevní organizace	Živnostníci	Svobodná povolání	Zemědělníci podnikatelé	Ostatní
------	-------------------	---------------------	----------------------	-----------------------	-------------	-------------------	-------------------------	---------

Strategie Místní akční skupiny Mezi Úpou a Metují

Červená Hora	1	0	1	0	32	4	2	3
Říkov	0	2	8	0	26	4	1	4
Vestec	0	0	0	0	31	3	2	4
Šestajovice	0	0	2	0	35	5	7	4
Lejšovka	0	0	6	0	32	0	0	4
Litoboř	0	0	0	0	21	2	2	3
Bohuslavice	2	2	12	1	171	16	6	15
Brzice	0	0	2	0	34	3	3	7
Černčice	1	0	2	0	68	7	4	5
Červený Kostelec	9	6	139	0	1 488	158	17	86
Česká Skalice	5	7	108	1	923	99	12	70
Dolany	1	0	8	1	96	19	13	9
Dolní Radechová	1	0	13	1	161	17	7	8
Horní Radechová	1	0	2	0	94	8	7	9
Hoříčky	1	1	9	0	103	8	4	10
Chvalkovice	1	0	5	0	119	14	3	12
Jaroměř	16	12	229	10	2 056	233	22	220
Jasenná	1	0	6	1	122	9	5	11
Lhota pod Hoříčkami	0	0	6	0	46	6	4	3
Mezilečí	0	0	2	0	25		4	2
Nahořany	1	1	6	1	86	8	12	8
Nový Ples	0	0	1	0	45	3	2	3
Provodov-Šonov	1	0	15	2	219	24	17	14
Rasošky	1	1	9	1	58	12	4	4
Rychnovek	1	0	10	0	82	13	7	8
Slatina nad Úpou	0	0	2	0	47	6	1	7
Slavětín nad Metují	0	0	3	0	40	4	5	5
Studnice	1	0	8	0	210	23	14	19
Kramolna	1	0	11	0	247	26	1	12
Velká Jesenice	1	1	10	0	111	18	3	14
Velký Třebešov	1	1	8	0	59	8	3	4

Strategie Místní akční skupiny Mezi Úpou a Metují

Vlkov	0	0	2	0	67	9	1	3
Vršovka	0	0		0	23	3	2	3
Vysokov	0	0	18	0	100	13	2	11
Zábrodí	0	0	9	1	96	16	8	6
Žernov	0	0	1	1	48	6	7	5
Celkem	48	34	673	21	7 221	807	214	615

Zdroj: ČSÚ (31. 12. 2014)

Pokud jde o právní formu podnikání, nejvíce je zastoupeno živnostníků (7 221) a svobodně podnikajících (807).

Tabulka č. 14: Vývoj míry nezaměstnanosti v jednotlivých obcích (v %) za květen 2015

Obec	2008	2009	2010	2011	2014	květen 2015
Červená Hora	6	9	10	4	4	2
Říkov	3	9	7	4	5	2
Vestec	13	11	18	13	3	7
Šestajovice	9	17	13	8	6	7
Lejšovka	4	8	13	7	5	4
Litoboř	5	2	9	0	1	0
Bohuslavice	4	9	7	6	4	4
Brzice	1	5	3	5	4	1
Černčice	3	5	7	8	4	3
Červený Kostelec	4	8	8	6	5	3
Česká Skalice	4	6	6	5	5	4
Dolany	4	4	8	7	3	2
Dolní Radechová	4	7	8	5	4	3
Horní Radechová	3	9	7	7	5	3
Hoříčky	5	6	9	6	4	3
Chvalkovice	4	11	13	10	5	4
Jaroměř	6	10	11	11	8	6
Jasenná	5	10	13	13	6	4
Lhota pod Hoříčkami	3	9	9	9	5	4
Mezilečí	4	3	6	7	1	3
Nahořany	3	6	8	4	5	4
Nový Ples	5	10	7	12	10	7
Provodov-Šonov	3	8	6	5	3	2
Rasošky	2,7	10,1	12,8	9,3	4	2,8
Rychnovek	7	12	12	11	5	3
Slatina nad Úpou	2	5	7	5	2	3
Slavětín nad Metují	2	9	9	5	4	5

Strategie Místní akční skupiny Mezi Úpou a Metují

Studnice	4	6	5	6	5	3
Kramolna	2	7	6	6	4	3
Velká Jesenice	2	9	10	5	5	3
Velký Třebešov	6	8	10	10	5	3
Vlkov	5	10	11	9	6	4
Vršovka	2	5	11	7	1	0
Vysokov	4	5	8	7	7	5
Zábrodí	4	9	10	5	4	3
Žernov	4	9	5	5	3	3

Zdroj: ČSÚ 2008 – 2011, 2014, MPSV květen 2015

Míra nezaměstnanosti na území MAS se v roce 2014 pohybovala od 1,0 % v Mezilečí až po 10,1 % v Novém Plese. Míra nezaměstnanosti převážně oproti roku 2011 klesala, v některých obcích až o polovinu. V Královéhradeckém kraji činila míra nezaměstnanosti ve 4. čtvrtletí roku 2014 6 %. Celostátně to bylo 5,9 a na konci roku již 5,7 %. V květnu 2015 převažuje klesající míra nezaměstnanosti, díky sezónním pracím. Překvapivě větší nárůst je v obci Vestec. S největší mírou nezaměstnanosti se potýkají obce na Jaroměřsku (Jaroměř, Šestajovice, Nový Ples). Lidé často dojíždějí za prací do větších aglomerací (Hradec Králové).

Tabulka č. 15: Evidence uchazečů o zaměstnání k 31. 12. 2014

Obec	Počet uchazečů OZP	Počet uchazečů do 18 let věku	Počet uchazečů ve věku 50 let a více	Počet uchazečů -absolventů celkem	Počet uchazečů evidence nad 2 roky	Počet uchazečů celkem
Červená Hora	1	0	2	2	1	11
Říkov	1	0	2	0	1	6
Vestec	0	0	2	1	1	7
Šestajovice	1	0	1	0	0	3
Lejšovka	3	0	6	1	1	12
Litoboř	0	0	0	3	0	4
Bohuslavice	0	0	7	2	7	32
Brzice	0	0	1	0	0	3
Černčice	4	0	6	1	1	17
Červený Kostelec	19	2	84	16	27	311
Česká Skalice	17	2	53	9	15	173
Dolany	2	0	5	1	2	26
Dolní Radechová	8	1	15	1	3	37
Horní Radechová	0	0	3	2	1	18
Hoříčky	0	0	2	2	2	18
Chvalkovice	30	5	0	8	0	3
Jaroměř	92	12	220	22	130	842
Jasenná	6	0	12	3	3	48
Lhota pod	0	0	2	1	0	9

Hoříčkami						
Mezilečí	0	0	1	0	0	4
Nahořany	1	1	5	2	2	21
Nový Ples	2	0	2	3	5	21
Provodov-Šonov	2	0	5	2	2	40
Rasošky	2	0	0	1	6	17
Rychnovek	6	0	11	1	5	30
Slatina nad Úpou	0	0	0	3	1	7
Slavětín nad Metují	0	0	4	2	1	13
Studnice	2	0	9	2	4	39
Kramolna	0	0	11	6	0	39
Velká Jesenice	1	0	3	1	2	24
Velký Třebešov	1	0	3	1	1	15
Vlkov	2	0	2	1	3	14
Vršovka	0	0	0	0	0	2
Vysokov	0	0	10	1	3	23
Zábrodí	1	0	7	1	1	22
Žernov	2	0	1	0	3	12

Zdroj: ČSÚ (31. 12. 2014)

Tato tabulka se zabývá počtem uchazečů o zaměstnání celkem, přičemž zvýšená pozornost je věnována těm, kteří mají ztížené podmínky na pracovním trhu. U většiny obcí lze konstatovat, že se zde k 31. 12. 2014 nacházeli uchazeči o zaměstnání, kterým je 50 a více let a také uchazeči, kteří jsou evidováni v Úřadu práce déle než dva roky.

3.9. Školství a vzdělávání

Jen 19 obcí z celkového počtu 35 na území MAS má základní nebo mateřskou školu. Nejvyšší počet tříd základních škol má Jaroměř (72), následuje Červený Kostelec (41) a Česká Skalice (22). Základní školu pro první i druhý stupeň má pět obcí, a to Jaroměř, Červený Kostelec, Česká Skalice, Hoříčky a Chvalkovice. Základní umělecká škola je v Jaroměři, v Červeném Kostelci a v České Skalici. V Jaroměři se nachází Gymnázium a střední odborná škola, která má 8 tříd víceletého gymnázia (prima až oktáva) a 4 třídy čtyřletého gymnázia, dále je zde velmi uznávaná Střední škola řemeslná s obory: truhlář; tesař; podkovář a zemědělský kovář; umělecký kovář a zámečník, pasíř; opravář zemědělských strojů; umělecký keramik a podnikání. V Červeném Kostelci je Střední škola oděvní, služeb a ekonomiky s obory: veřejnosprávní činnost; ekonomika a podnikání; podnikání; modelářství a návrhářství oděvů a oděvnictví. Oblast nedisponuje vysokou školou, nejbližší a nejvíce zastoupené jsou v Hradci Králové. V Náchodě je VOŠ Stavební Jana Letzla.

Tabulka č. 16: Školy v obcích MAS (počet tříd) k roku 2013

Obec	Mateřská škola	Základní škola – jen první stupeň	Základní škola – první i druhý stupeň	Základní škola celkem
Červená Hora	1	0	0	0
Bohuslavice	2	3	0	3
Černčice	1	2	0	2
Červený Kostelec	10	12	29	41
Česká Skalice	8	0	22	22
Dolany	1	2	0	2
Dolní Radechová	1	3	0	3
Horní Radechová	1	0	0	0
Hoříčky	1	0	7	7
Chvalkovice	2	0	7	7
Jaroměř	14	0	72	72
Jasenná	2	2	0	2
Nahořany	1	2	0	2
Provodov-Šonov	2	3	0	3
Rasošky	1	1	0	1
Rychnovek	1	1	0	1
Studnice	2	5	0	5
Kramolna	3	0	0	0
Velká Jesenice	1	3	0	3
Velký Třebešov	1	2	0	2

Zdroj: ČSÚ a RIS (31. 12. 2013)

Tabulka č. 17: Počet žáků a učitelů v školském zařízení 2012/2013

Obec	MŠ		ZŠ I. stupeň	ZŠ I. a II. stupeň
	učitelé	žáci	žáci	žáci
Červená Hora	2	*	-	-
Bohuslavice	4	*	*	-
Černčice	2	*	*	-
Červený Kostelec	21	262	*	*
Česká Skalice	15	*	*	*
Dolany	2	*	*	-
Dolní Radechová	2	*	*	-
Horní Radechová	2	*	*	-
Hoříčky	2	*	-	*
Chvalkovice	3	*	-	*
Jaroměř	28	*	-	1 453
Jasenná	3	*	*	-
Nahořany	1	*	*	-
Provodov-Šonov	3	*	*	-
Rasošky	4	35	26	0

Rychnověk	2	*	11	-
Studnice	3	*	*	-
Kramolna	3	*	*	-
Velká Jesenice	2	*	*	-
Velký Třebešov	2	*	*	-

Zdroj: ČSÚ 31. 12. 2013

Z celonárodního srovnání základních škol za léta 2005 – 2011 (viz: https://www.scio.cz/download/kea_stzs/TK_09_2012/kea_analyza_2005_2011_souhrn.pdf) vyplývá, že při výsledcích všech testů hraje prim velikost školy, protože větší školy jsou na tom lépe než menší. Souvislost využití studijního potenciálu a velikostí školy nebyla prokázána. Velikost obce, kde je sídlo školy, a výsledky v testech pak spolu souvisí jen slabě. Žáci víceletých gymnázií dosahují ve všech testech mnohem lepších výsledků než žáci v základních školách. Zároveň jsou lepší i ve využití studijního potenciálu a během nižšího gymnázia zaznamenávají větší učený pokrok než žáci na 2. stupni ZŠ.

3.10. Kultura

Kulturní život přímo na území MAS se soustředí především do měst Jaroměř, České Skalice a Červeného Kostelce. Za kulturou jezdí ale mnozí do blízkých měst Nového Města nad Metují, Náchoda a Hradce Králové. Jednotlivé obce každoročně pořádají nespočet zajímavých akcí.

Nejvýznamnější kulturní akcí je Mezinárodní folklórní festival Červený Kostelec, který se koná každý rok ve druhé polovině srpna v tamním přírodním areálu. Červený Kostelec vždy začátkem března hostí krajskou postupovou přehlídku činoherního a hudebního divadla. Celostátně významný je festival amatérských filmů Vysokovský kohout, konaný pravidelně v listopadu ve Vysokově. Loutková přehlídka divadel „Boučkova Jaroměř“ je k vidění koncem února. Přehlídka romských kapel a souborů hraje v červenci na Romfestu v Josefově. Josefův je znám také díky mezinárodnímu festivalu metalové hudby Brutal Assault.

Při akci „Za Babičkou Boženy Němcové do Ratibořic“, která se koná tradičně začátkem června, se můžete setkat s postavami z knihy Babička od spisovatelky Boženy Němcové. Při adventu na zámku v Ratibořicích – zámecká paní kněžna a její služebnictvo poukazují na dobové zvyky v době Adventu. Den Země aneb Ratibořické ovčácké slavnosti – na konci dubna jsou v Babiččině údolí k vidění ukázky střihání ovcí, práce honáka a jeho psů, řemesla, trh s místními výrobky. Rýzmburský voříšek pořádá v květnu Kynologické centrum Sultán. Jarmareční rejdní v Jaroměři je v říjnu. Josefovská pevnost každoročně otevírá turistickou sezónu ukázkami bitvy a vojáků v dobových uniformách. Ve Velkém Třebešově se jezdí koncem srpna Třebešovská třístovka – Memoriál Mildy Kašpara. Úpění na řece Úpě – v červnu netradiční plavidla sjíždějí řeku Úpu od Šiškovského mostu po Viktorčin splav. V srpnu pokračuje sjíždění řeky Úpy pod názvem Doubravsko-Zvolské úpění. Velkojesenické ČUČO pořádá Český svaz zahrádkářů koncem září. Setkání vinařů, vinohradníků a přátel vína se koná

již tradičně v červenci v Litoboři. Dřevosochání motorovou pilou se začíná pomalu rychle stávat oblíbenou červencovou akcí na Hoříčkách.

V Muzeu Boženy Němcové v České Skalici se začátkem září konají tradiční Jiřinkové slavnosti.

Přátelé českého a moravského folkloru Hoříčky – Křižanov o. s. pořádají celoročně řadu akcí jako je např.: česko-moravský košt slivovice. Košt je zaměřen na porovnávání domácích pálenek z obou regionů, součástí je folklorní vystoupení desítek krojovaných folkloristů.

V době plesové sezóny se nabízí nespočet plesů: myslivecký, hasičský, babský bál (Bohuslavice), zástěrkový (Žernov), sportovních či motorkářský (Dolany).

S každoročním posvícením (provázané s poutí jako je tomu v Malé Skalici, na Hoříčkách i v Jaroměři), pálením čarodějnic, dětským dnem s pohádkovým lesem se může pochlubit snad každá obec. Většina obcí pořádá sportovní (Žernovský minibajn) a hasičské akce (O pohár starosty obce Nahořan). Řada pěších pochodů a cyklotoulek, které začínají nebo protínají území MAS mezi Úpou a Metují je v nabídce většinou od jara do podzimu, mezi známější patří pochod Barunka, nebo Babička.

Tabulka č. 18: Kulturní zařízení k 31. 12. 2014

Obec	Stálá kina	Divadlo	Muzeum	Galerie	Kulturní zařízení ostatní
Bohuslavice					1
Černčice					1
Červená Hora					1
Červený Kostelec	1	1	1	1	6
Česká Skalice	1		4	1	2
Dolany				1	1
Dolní Radechová					1
Horní Radechová					1
Hoříčky					1
Chvalkovice					2
Jaroměř	*	2	4	1	2
Jasenná					1
Kramolna					1
Lejšovka					1
Mezilečí					
Nahořany					1
Nový ples					1
Provodov-Šonov					1
Rasošky					
Rychnovek					1
Říkov					1
Slatina nad Úpou					1

Slavětín nad Metují					1
Studnice					1
Šestajovice			1	1	1
Velká Jesenice					1
Velký Třebešov					1
Vlkov					1
Vršovka					
Vysokov				1	1
Zábrodí					1
Žernov					1

Zdroj: ČSÚ, RIS, kladskepomezi.cz, dotazníkové šetření (31. 12. 2014)

Pozn. * Jaroměř – „sezónní kino“ v Městském divadle;

Kulturní zařízení představuje samostatná budova např. sokolovna, kulturní dům, v některých menších obcích je součástí občerstvovacího zařízení sál, který slouží pro společenské akce obce, jako jsou plesy, karnevaly apod. Obec Mezilečí, Vršovka a i další obce využívají ke kulturním akcím venkovní areály u kiosků.

V Červeném Kostelci působí Městské kulturní středisko, dále středisko volného času při Farní charitě Háčko. V České Skalici nabízí kulturní vyžití Dům dětí a mládeže Bájo. Městské kulturní středisko působí také v Jaroměři.

Pouze 2 kina se nacházejí na území MAS, a to v Červeném Kostelci kino Luník a v České Skalici letní kino, na jaře a na podzim promítají filmy v Městském divadle v Jaroměři.

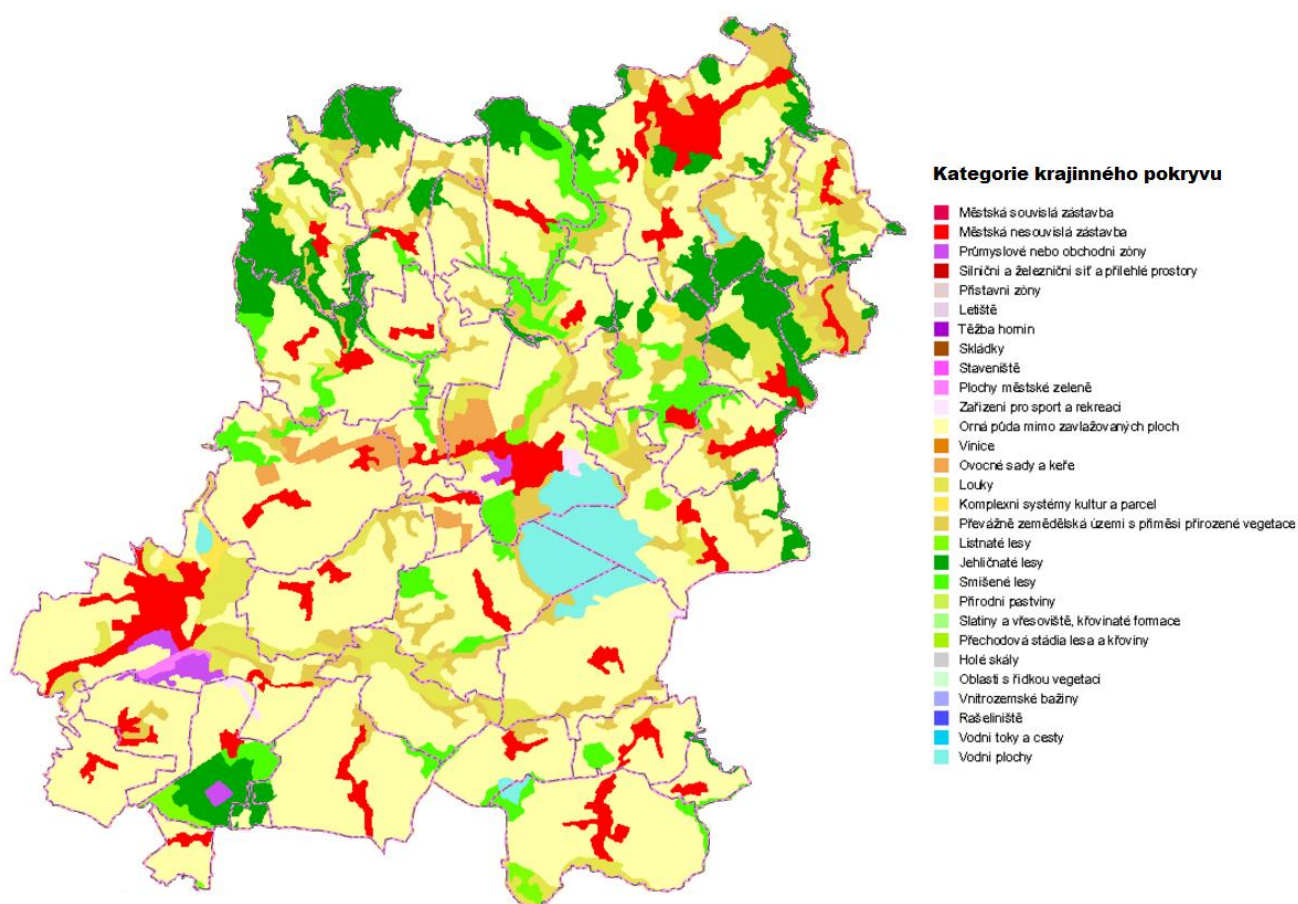
Na území MAS se nachází několik muzeí a galerií. Především jde o Městské muzeum v Jaroměři, které pořádá ročně několik výstav. Pod jeho správu patří také známá josefovská pevnost. Městské muzeum Josefov ukazuje expozice historie královského věnného města Jaroměře a císařské pevnosti Josefov. Železniční muzeum Výtopna Jaroměř se sbírkou exponátů jako je např. jediná zachovaná česká parní ozubnicová lokomotiva z roku 1901. Muzeum pořádá výlety parními vlaky. Muzeum Magie v Jaroměři, součástí muzea je školící, odborné a rekreační středisko kouzelníků. V Josefově se nachází Vojenskohistorické muzeum M. Frosta a Muzeum Waldemara Matušky. Muzeum Motocyklů Šestajovice nabízí sbírku československých motocyklů a hraček. V České Skalici jsou to Muzeum Boženy Němcové, UPM – Muzeum textilu, Barunčina škola a Muzeum 1866, dále objekty v Ratibořicích (v Babiččině údolí), v Červeném Kostelci pak Domek Boženy Němcové, v Dolanech Galerie Ilustrací. V České Skalici je také Galerie SVČ Bájo a Galerie Luxfer, která se zaměřuje na současné výtvarné umění.

V Červeném Kostelci působí amatérský divadelní soubor Na tahu a folklórní soubory Hadař a Hadářek, v České Skalici soubor Barunka. V Jaroměři existuje amatérský divadelní soubor Vrchlický a Divadelní soubor Dolany v Dolanech.

3.11. Životní prostředí

Území MAS Mezi Úpou a Metují je převážně bezlesé, krajina se silně zemědělsky využívá. V terénu však zůstal zachován dostatek malých zelených ploch, remízků, a roztroušené zeleně, břehy řek jsou rovněž většinou lemovány porosty, takže území nehrozí ekologická nestabilita (větrná a vodní eroze). Na druhou stranu právě nedostatečná údržba okolí vodních toků představuje problém pro případné využití pro cestovní ruch.

Oblast Českoskalicka (Česká Skalice, Brzice, Hořičky, Lhota pod Hořičkami, Litoboř, Mezilečí, Říkov, Velká Jesenice, Vestec, Žernov) se rozkládá v jihozápadní části území. Převážná většina území je vzhledem k podmínkám intenzivně zemědělsky využívána a na lesy je tak oproti ostatnímu území chudá. Územím protéká řeka Úpa, která pramení v Krkonoších. Tato řeka napájí údolní nádrž Rozkoš, jejíž severozápadní část je součástí katastrálních území Česká Skalice a Velká Jesenice. Voda z nádrže je vypouštěna do Metuje. Nádrž je intenzivně využívána k rybolovu, sportovním aktivitám a rekreaci. Město Česká Skalice disponuje vlastními zdroji pitné podzemní vody.

V regionu není žádný větší průmyslový nebo zemědělský podnik, který by zatěžoval životní prostředí. V Integrovaném registru znečišťování jsou evidovány společnosti Novopol, a. s. se sídlem ve Velkém Třebešově (výroba polystyrenu, sledováno je vypouštění styrenu) a Provena, a. s. se sídlem ve Zličí (evidována je provozovna v Nahořanech – chov vepřů, sledováno je vypouštění amoniaku). MW s.r.o. Červený Kostelec – chlorované uhlovodíky.

Benzina a.s. ČSPHM Jaroměř; České dráhy, a.s.; Karosa n.p. závod Jaroměř; KARSIT s.r.o., Skládky Dol. Dolce; V Hruštičkách; VZ 852100; Skládky Jaroměř-Brdce

Ovzduší je dočasně zhoršováno spalováním uhlí a zejména odpadů v zimním období. Na území nedochází k překročení imisních limitů pro ochranu lidského zdraví.

Obce s rozšířenou působností (ORP) jejichž správní území je dotčené zvýšenými riziky z mimořádných událostí, změnou klimatu:

- Město Jaroměř – sucho
- Město Náchod – sucho a sněhové srážky, masivní námrazy

3.11.1. Půda

Zemědělské družstvo ZD Dolany v současné době hospodaří na výměře obhospodařované zemědělské půdy 4600 ha, z toho je 3880 ha půdy orné, 330 ha ovocných sadů a 390 ha luk a pastvin. Patří mezi největší ovocnářské podniky v Česku i v Evropě. Přináší větší zátěž ve formě pesticidů pro půdu.

Databáze systému evidence kontaminovaných míst momentálně neeviduje kontaminaci na území MAS mezi Úpou a Metují.

Tabulka č. 19: Využití území MAS v roce 2013 (celková výměra 31 334 ha)

Druh pozemku	Rozloha (v ha)	Podíl na celkové rozloze (v %)
Zemědělská půda celkem	21 754,80	69,40
z toho: Orná půda	15 379,60	49,10
Zahrady a ovocné sady	1 897,30	6,10
Trvalé travní porosty	4 477,70	14,30
Lesní pozemky	4 945,60	15,80
Vodní plochy	1 550,40	4,90
Zastavěné plochy a nádvoří	787,70	2,50
Ostatní	2 294,20	7,30

Zdroj: ČSÚ (2013)

Nejvyšší podíl na celkové rozloze území má zemědělská plocha (88,6 %). V Královéhradeckém kraji je to jen 58,4 %. Celostátně je to 53,6 %.

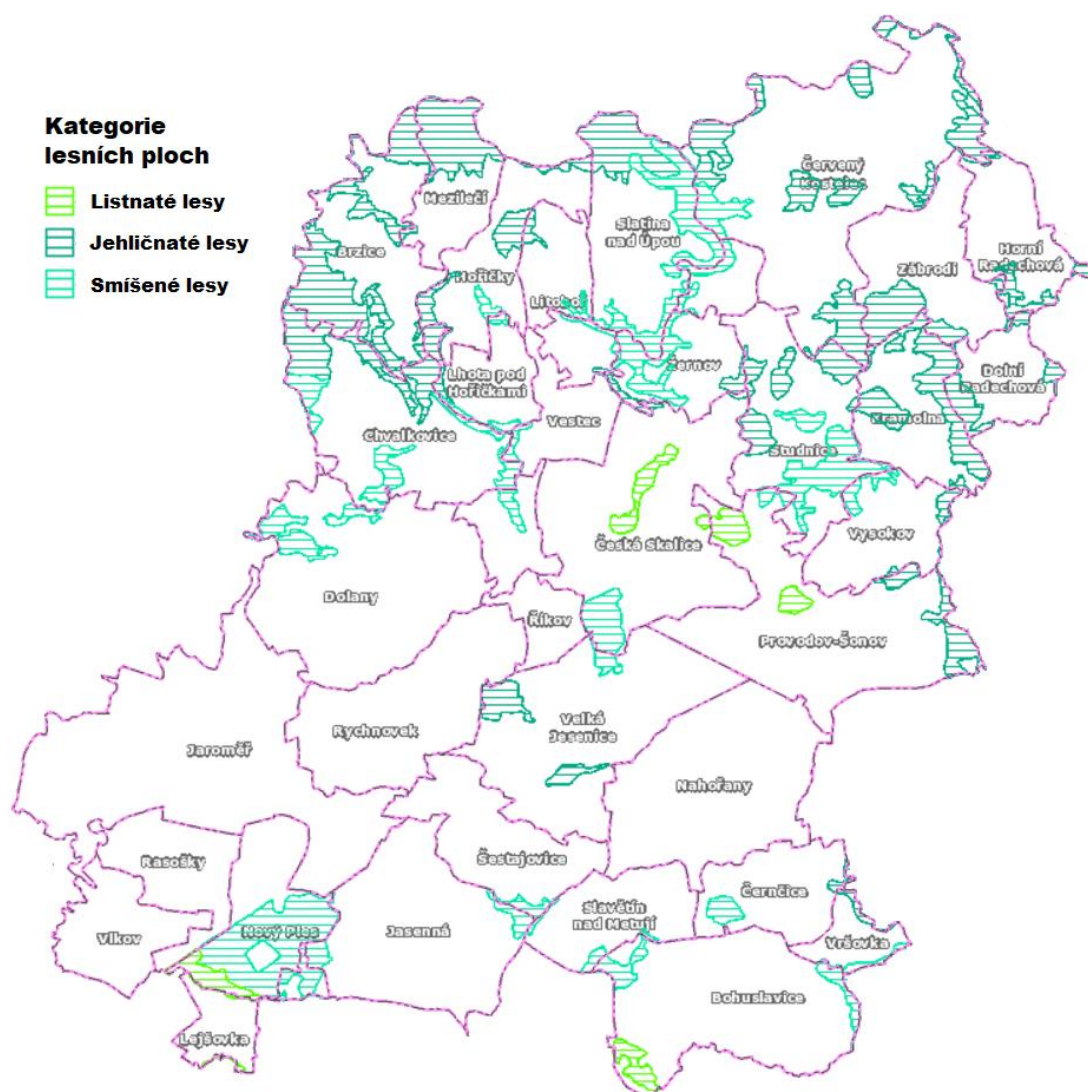
3.11.2. Lesy

Lesy na území MAS zaujímají výměru 4 945,60 ha, což činí 15,8 % z celkové výměry daného území.

Lesy jsou z větší části využívány k rekreačním funkcím, a to zejména větší lesní celky, které často slouží pro sportovně-rekreační účely. Lesy jsou protínány značenými turistickými trasami, které jednak slouží k přivedení návštěvníků nebo k prostému průchodu lesem.

Problémem je nedostatek vhodných míst k zaparkování, absence odpočinkových míst či zdůraznění významných míst v regionu. V sousedství lesa bývají často pořádány dětské tábory a volnočasové aktivity, zejména pro děti. Především lesy kolem měst Červený Kostelec (rybník Brodský a Špínka), Česká Skalice (Babiččino údolí) a v blízkosti Náchoda (památky z bojů 1866), jsou významně navštěvovány.

Na území MAS se nachází několik lokalit, které jsou v souvislosti s využitím rekreační funkce lesa hojně navštěvovány. Jedná se o lokality:

Okolí vodního díla Rozkoš

Velká Jesenice, Nahořany, Provodov-Šonov, Česká Skalice

V současné době je připravována investice - cyklostezka okolo Rozkoše, realizací stezky dojde k významnému navýšení počtu návštěvníků. Další navazující aktivitou je příprava projektové dokumentace na aktivity spojené s vybudováním cyklostezky. Tyto aktivity zasahují do lesních pozemků území několika obcí v okolí. Výměra lesních pozemků ve vlastnictví obcí je cca 108 ha.

Ratibořice – Babiččino údolí

Česká Skalice, Žernov, Hoříčky, Červená Hora, Slatina nad Úpou

Jedná se o druhou nejnavštěvovanější památku v Královéhradeckém kraji. Část území je v kategorii Národní přírodní památka. Nejsilnější návštěvnost je v sezoně, ale i mimo sezonu je tu poměrně významná návštěvnost hlavně díky obyvatelům z blízkého okolí. Výměra lesních obecních pozemků ve vlastnictví obcí v tomto území je cca 190 ha.

Severně, západně a jihozápadní okolí města Náchod

Dolní Radechová, Kramolna, Vysokov, Provodov-Šonov

Tato oblast slouží především místním návštěvníkům a občanům z města Náchod k procházkám a relaxaci. Je nám známo, že DSO 1866 pracuje na přípravách naučné stezky pro děti na tomto území. Výměra lesních pozemků ve vlastnictví obcí je cca 147 ha.

Povodí řeky Úpy

Hoříčky, Slatina nad Úpou, Červená Hora, Žernov, Česká Skalice

V jarních měsících je řeka Úpa sjízdná a navštěvována vodáky i přihlížejícími. Zde je absolutní neexistence jakýchkoliv doprovodných prvků v těsné blízkosti toku, souvisejících s tímto sportem. Výměra lesních pozemků ve vlastnictví obcí je cca 270 ha

Pevnost Josefov a okolí města Jaroměř

Jaroměř, Josefov, Rasošky, Nový ples

Další významná oblast s potenciálem k rekreaci a využití volného času. Okolí navštěvují jak návštěvníci pevnosti, tak místní obyvatelé. Výměra lesních pozemků ve vlastnictví obcí je zde cca 161 ha

Rybníky Špinka Brodský u Červeného Kostelce

Dolní a Horní Radechová, Zábrodí, Červený Kostelec, Kramolna

Oba hojně navštěvované rybníky jsou obklopeny lesy a v Červeném Kostelci i lesoparkem, které slouží k rekreaci. Výměra lesních pozemků ve vlastnictví obcí je cca 240 ha.

Z průzkumu ve všech zmiňovaných lokalitách v území MAS je již zřejmé, že jsou zde požadavky na budování značení, naučných stezek, odpočinkových stanovišť, přístřešků, informačních tabulí, zařízení k odkládání odpadků, bezpečnostních prvků a dalších kreativních prvků podporujících přirozenou ekologickou funkci krajiny.

Lesní plochy z pohledu lesní infrastruktury

V území se nachází množství zdevastovaných objektů lesnické infrastruktury, nezpevněných cest, objektů technického vybavení, drobných staveb, klidových míst, zastaralých a málo udržovaných naučných stezek.

Dle CZ – NACE působí v území v kategorii 021 – Rostlinná a živočišná výroba, myslivost a související činnosti šest subjektů, ovšem reálně jich je mnohem více, neboť subjekty

s právem hospodaření v lesích na území MAS Mezi Úpou a Metují mají sídlo i mimo území. Jsou to především Lesy ČR s. p., Lesy města Náchoda, spol s.r.o., církve a další. Významnými vlastníky jsou i jednotlivé obce.

Dle CZ – NACE – těžba dřeva působí v obci dalších pět subjektů, ale reálně je to opět více. Cestní síť vykazuje nedostatečnou hustotu nebo je poničena vlivem dlouhodobé neúdržby a podfinancování. Mostky jsou často poničené, nefunkční nebo zcela odstraněné. Cestní síť je poničena těžkou lesnickou technikou a přirozenými erozními vlivy. Část území se nachází v různém stupni ochrany přírody, např. Národní přírodní památka Babiččino údolí. Stav lesnické techniky je zastaralý, neekonomický a neekologický, zejména u menších podnikatelských subjektů a obcí. Chybí prostředky na obnovu a zakoupení lesnické techniky. V území je mnoho turisticky významných míst, která se vztahují k přírodě i historicky zajímavým lokalitám. Vzájemně však nejsou propojeny kvalitními cestami a jejich stav je zanedbaný. Chybí informační systémy.

3.11.3. Voda

K oblastem s významným povodňovým rizikem patří v oblasti povodí Labe v úseku města Jaroměř až po obec Vlkov, dále vodní tok Dědina protékající na území MAS u obce Bohuslavice.

Mezi nejvýznamnější vodní toky patří řeky Labe, Úpa a Metuje. Řeky Úpa a Metuje se v Jaroměři vlévají do Labe. Splavné jsou následující úseky:

- Metuje – od Nového Města nad Metují po Jaroměř
- Úpa – z České Skalice do Jaroměře
- Rozkošský potok – od hráze po ústí do Metuje
- Labe – po celém úseku vedoucím na území MAS

Území MAS tak má potenciál pro vodní sporty, potažmo využití v cestovním ruchu. Problémem je však nedostatečná údržba okolí vodních toků, kdy jejich břehy nejsou vysekávány tak, jako tomu bylo v minulých letech, kdy se voda využívala k závlaze polí a luk.

Území MAS se nachází v chráněné oblasti přirozené akumulace vod (CHOPAV) Východočeská křída vymezené v souladu s ustanoveními nařízení vlády ČSR č. 85/1981 Sb., o chráněných oblastech přirozené akumulace vod Chebská pánev a Slavkovský les, Severočeská křída, Východočeská křída, Polická pánev, Třeboňská pánev a Kvartér řeky Moravy, ze dne 24. června 1981. Česká Skalice, Bohuslavice nad Metují, Dolany, Lejšovka, Šestajovice, Slavětín nad Metují, Brzice, Černčice, Hoříčky, Chvalkovice, Jaroměř, Jasenná, Lhota pod Hoříčkami, Mezilečí, Nahořany, Nový Ples, Provodov-Šonov, Rychnovek, Studnice, Kramolna, Velká Jesenice, Velký Třebešov, Vestec, Vlkov, Vršovka, Vysokov patří do tzv. zranitelných oblastí, které byly stanoveny nařízením vlády č. 262/2012 Sb., o stanovení zranitelných oblastí a akčním programem, ve znění pozdějších předpisů. Ve zranitelných oblastech podléhá zemědělské hospodaření a nakládání s dusíkatými hnojivými látkami zvláštnímu zpřísněnému režimu.

3.11.4. Objekty ochrany

V oblasti se nenachází žádná chráněná krajinná oblast. Největší lokalitou používající statutu zvláště chráněného území je Národní přírodní památka Babiččino údolí, který se rozkládá na ploše 334,2 ha na katastrech Červená Hora, Česká Skalice, Malá Skalice, Ratibořice, Slatina nad Úpou, Zlič, Žernov (je zároveň Národní kulturní památkou). Předmětem ochrany je harmonická kulturní krajina se zbytky přírodních porostů v údolí Úpy.

Na území MAS je 1 národní přírodní památka Babiččino údolí, přírodní památka Stará Metuje, tři přírodní rezervace – Dubno, Šestajovická stráž a Zbytka, dále 8 evropsky významných lokalit: Babiččino údolí – Rýzmburk, Dubno – Česká Skalice, Josefov-Pevnost, Pod Rýzmburkem, Stará Metuje, část lokality Halín, Zbytka a Tuří rybník.

Bohuslavice:

Kód	Název	Kategorie
Předmět ochrany		
2906	Halín	Evropsky významná lokalita
přirozené eutrofní vodní nádrže s vegetací typu Magnopotamion nebo Hydrocharition, dubohabřiny asociace Galio-Carpinetum, lokalita kuňky ohnivé, střevíčník upantoflíčku		
5525	Tuří rybník	Evropsky významná lokalita
lokalita kuňky ohnivé		
2945	Zbytka	Evropsky významná lokalita
smíšené jasanovo-olšové lužní lesy temperátní a boreální Evropy, bezkolencové louky na vápnitých, rašelinných nebo hlinito-jílovitých půdách, lokalita kuňky ohnivé		
1714	Zbytka	Přírodní rezervace
Zachování ekosystému lužního lesa, slatin a luk na náplavech Zlatého potoka s výskytem zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů, s důrazem na zachování jedinečných půdních profilů - především vápnitých nivních uloženin a rašelinných půd (slínovatky, luční křídý a černavy) a hydrologických poměrů, které zásadně určují charakter prostředí. Komplexní ochrana biotopu zvláště chráněných druhů rostlin: a) druhy kriticky ohrožené: violka vyšší (<i>Viola elatior</i>), huseník luční (<i>Arabis nemorensis</i>), pěchava slatinná (<i>Sesleria uliginosa</i>), b) druhy silně ohrožené: vstavač vojenský (<i>Orchis militaris</i>), prstnatec pleťový (<i>Dactylorhiza incarnata</i>), zvonečník hlavatý (<i>Phyteuma orbiculare</i>), kosatec sibiřský (<i>Iris sibirica</i>), česnek hranatý (<i>Allium angulosum</i>), ostřice lemovaná (<i>Carex hostiana</i>), c) druhy ohrožené: kostival český (<i>Symphytum bohemicum</i>), ostřice Davallova (<i>Carex davalliana</i>), vemeník dvoulistý (<i>Platanthera bifolia</i>), vemeník zelenokvětý (<i>Platanthera chlorantha</i>), pampeliška bahenní (<i>Taraxacum palustre</i>), upolín evropský (<i>Trollius altissimus</i>), bledule jarní (<i>Leucojum vernum</i>), prstnatec májový (<i>Dactylorhiza majalis</i>). Ochrana fytozooofony pro rekonstrukci slatinných a mokřadních společenstev nižších poloh. Ochrana biotopu zvláště chráněných druhů živočichů: a) hmyzu: např. otakárek fenyklový (<i>Papilio machaon</i>), roháč obecný (<i>Lucanus cervus</i>), b) obojživelníků: např. čolek velký (<i>Triturus cristatus</i>), čolek obecný (<i>Triturus vulgaris</i>), rosnička zelená (<i>Hyla arborea</i>), kuňka ohnivá (<i>Bombina orientalis</i>), skokan zelený (<i>Triturus cristatus</i>), ropucha zelená (<i>Bufo viridis</i>), ropucha obecná (<i>Bufo bufo</i>), c) plazů: např. ještěrka obecná (<i>Lacerta agilis</i>), ještěrka živorodá (<i>Lacerta vivipara</i>), slepýš křehký (<i>Anguis fragilis</i>), užovka obojková (<i>Natrix natrix</i>), ptáků: např. bekasina otavní (<i>Gallinago gallinago</i>), koroptev polní (<i>Perdix perdix</i>), křepelka polní (<i>Coturnix coturnix</i>), moták lužní (<i>Circus pygargus</i>), moudivláček lužní (<i>Remiz pendulinus</i>), slavík obecný (<i>Luscinia megarhynchos</i>). Ochrana biotopu významných druhů živočichů:		

Strategie Místní akční skupiny Mezi Úpou a Metují

a) měkkýšů: např. dvojzubka lužní (*Perforatella bidentata*), b) hmyzu: např. stužkonoska modrá (*Catocala fraxini*), stužkonoska úzkopásná (*Catocala promissa*), světlopáska pcháčová (*Eublemmna purpurina*), rákosnice běloskvrnná (*Archanara dissoluta*). 6) Ochrana území významného pro udržení ekologické stability krajiny.

Červená Hora:

Kód	Název	Kategorie
Předmět ochrany		
2404	Babiččino údolí	Národní přírodní památka
Ochrana přírody a krajinného rázu místa kulturně významného		

Červený Kostelec:

Kód	Název	Kategorie
Předmět ochrany		
62	Broumovsko	Chráněná krajinná oblast
Ochrana a postupná obnova hodnot krajiny, jejího vzhledu a jejích typických znaků a vytvoření a rozvíjení ekologicky optimálního systému všestranného využívání krajiny a jejích přírodních zdrojů v oblasti. K typickým znakům oblasti náleží zejména její povrchové utváření, včetně vodních ploch a toků, její rostlinstvo a volně žijící živočišstvo, rozvržení a využití lesního a zemědělského původního fondu a ve vztahu k ní také rozmístění a urbanistická skladba sídlišť a místní zástavba lidového rázu		
105902	Dub letní	Památné stromy
101486	Jasan ztepilý	Památné stromy
101471	Javor na Krkavčíně	Památné stromy
101472	Lípa na Východní	Památné stromy
101485	Zita a Karel	Památné stromy

Česká Skalice:

Kód	Název	Kategorie
Předmět ochrany		
2404	Babiččino údolí	Národní přírodní památka
Ochrana přírody a krajinného rázu místa kulturně významného		
2896	Babiččino údolí - Rýzmburk	Evropsky významná lokalita
lesy svazu Tilio-Acerion na svazích, sutích a v roklich, petrifikující prameny s tvorbou pěnovců, chasmodytická vegetace vápnitých skalnatých svahů		

Strategie Místní akční skupiny Mezi Úpou a Metují

101498	Dub letní Vostaš	Památné stromy
2489	Dubno	Přírodní rezervace
Starý dubový porost, slatinné louky a rybník		
2905	Dubno – Česká Skalice	Evropsky významná lokalita
Smíšené jasanovo-olšové lužní lesy temperátní a boreální Evropy, bezkolencové louky na vápnatých, rašelinných nebo hlinito-jílovitých půdách, dubohabřiny asociace Galio-Carpinetum, lokalita kuňky ohnivé		

Dolany:

Kód	Název	Kategorie
Předmět ochrany		
101489	Dub letní	Památné stromy
101490	Dub letní	Památné stromy

Chvalkovice:

Kód	Název	Kategorie
Předmět ochrany		
104984	Buk převislý	Památné stromy

Jaroměř:

Kód	Název	Kategorie
Předmět ochrany		
105501	Čtyři kusy líp Tilia cordata	Památné stromy
104600	Dub letní	Památné stromy
101488	Fagus silvatica Atropunicea (buk lesní červenolistý) a Ginkgo biloba (jinan dvoulaločný)	Památné stromy

Strategie Místní akční skupiny Mezi Úpou a Metují

104763	Jinan dvoulaločný- Ginkgo biloba	Památné stromy
2911	Josefov - pevnost	Evropsky významná lokalita
lokalita vrápence malého		
104670	Lípy v Josefově	Památné stromy
101492	Matoušova lípa	Památné stromy
104599	Platan javorolistý	Památné stromy
5724	Stará Metuje	Přírodní památka
Podpora a stabilizace populace evropsky významného a silně ohroženého živočišného druhu - klínatky rohaté včetně aktivní ochrany biotopu s cílem zajistit vhodnými formami ochrany vodního toku stabilitu biotopu a podpořit další šíření druhu na lokalitě		
2935	Stará Metuje	Evropsky významná lokalita
Lokalita vrápence malého		

Rychnověk:

Kód	Název	Kategorie
Předmět ochrany		
2935	Stará Metuje	Evropsky významná lokalita
lokalita klínatky rohaté		
5724	Stará Metuje	Přírodní památka
Podpora a stabilizace populace evropsky významného a silně ohroženého živočišného druhu - klínatky rohaté včetně aktivní ochrany biotopu s cílem zajistit vhodnými formami ochrany vodního toku stabilitu biotopu a podpořit další šíření druhu na lokalitě		

Slatina nad Úpou:

Kód	Název	Kategorie
Předmět ochrany		
2404	Babiččino údolí	Národní přírodní památka
Ochrana přírody a krajinného rázu místa kulturně významného		
2896	Babiččino údolí – Rýzmburk	Evropsky významná lokalita
lesy svazu Tilio-Acerion na svazích, sutích a v roklich, petrifikující prameny s tvorbou pěnovců, chasmodytická vegetace vápnitých skalnatých svahů		
101487	Jasan ztepilý	Památné stromy

Strategie Místní akční skupiny Mezi Úpou a Metují

101509	Špetlův buk	Památné stromy
--------	-------------	----------------

Slavětín nad Metují:

Kód	Název	Kategorie
Předmět ochrany		
5525	Tuří rybník	Evropsky významná lokalita
Lokalita kuňky ohnivě		

Šestajovice:

Kód	Název	Kategorie
Předmět ochrany		
101507	Kavalířův dub	Památné stromy
5724	Stará Metuje	Přírodní památka
Podpora a stabilizace populace evropsky významného a silně ohroženého živočišného druhu - klínatky rohaté včetně aktivní ochrany biotopu s cílem zajistit vhodnými formami ochrany vodního toku stabilitu biotopu a podpořit další šíření druhu na lokalitě		
2935	Stará Metuje	Evropsky významná lokalita
lokalita klínatky rohaté		
1715	Šestajovická stráň	Přírodní rezervace
Ekosystém dubohabrového háje s typickou hajní květenou. Biotop zvláště chráněných druhů rostlin – střevíčník pantoflíček (<i>Cypripedium calceolus</i>), vemeník dvoulistý (<i>Platanthera bifolia</i>), upolín evropský (<i>Trollius altissimus</i>), lilie zlatohlávek (<i>Lilium martagon</i>). Významná součást územního systému ekologické stability.		

Vršovka:

Kód	Název	Kategorie
Předmět ochrany		
2906	Halín	Evropsky významná lokalita
Přirozené eutrofní vodní nádrže s vegetací typu Magnopotamion nebo Hydrocharition, dubohabřiny asociace Galio-Carpinetum, lokalita kuňky ohnivě, střevíčníku pantoflíčku		

Vysokov:

Kód	Název	Kategorie
-----	-------	-----------

Předmět ochrany		
101497	Lípa velkolistá	Památné stromy
105851	Nyvltův dub	Památné stromy

Žernov:

Kód	Název	Kategorie
Předmět ochrany		
2404	Babiččino údolí	Národní přírodní památka
Ochrana přírody a krajinného rázu místa kulturně významného		
2896	Babiččino údolí – Rýzmburk	Evropsky významná lokalita
Lesy svazu Tilio-Acerion na svazích, sutích a v roklích, petrifikující prameny s tvorbou pěnvců, chasmofytická vegetace vápnatých skalnatých svahů		
5521	Pod Rýzmburkem	Evropsky významná lokalita
Lokalita čolka velkého		

3.12. Cestovní ruch

Území Místní akční skupiny mezi Úpou a Metují se nachází v turistické oblasti Kladské pomezí a Hradecko (obec Lejšovka), zároveň je turisticky významným územím, patří do turistického regionu Královéhradecko a Královéhradeckého kraje. Také je součástí Euroregionu Glacensis. Z pohledu Evropské unie je vymezen v regionu soudržnosti NUTS 2 Severovýchod.

Svojí atraktivitou láká turisty na přírodní a kulturně historické památky. Na území se nenachází žádná horská střediska, při dostatečné sněhové pokrývce jsou využívány trasy pro běžecké lyžování (okruh Babiččiným údolím). Území je navštěvované zejména v letních měsících (Babiččino údolí, pevnostní město Josefov, kulturní a společenské) a tudíž se potýká se značnou sezonností. Zároveň zde existují objekty, které v sobě stýkají potenciál pro využití v cestovním ruchu, ale z finančních a majetkových důvodů nejsou tímto způsobem využívány. Jedná se např. o objekty v Babiččině údolí (lovecký pavilon, byt Panklových, panský hostinec), v Jaroměři-Josefově (opevnění, bývalá nemocnice) nebo budova bývalé radnice na náměstí v České Skalici. Nedostatek finančních prostředků se odráží i na technickém stavu objektů, který neodpovídá současných požadavkům návštěvníků. Na území se nalézá pouze pár objektů/cílů, které jsou bezbariérově dostupné. Konkrétně se jedná o přízemí státního zámku Ratibořice, stezky v Babiččině údolí a Naučnou stezku Jaroměřskem (http://www.hkregion.cz/dr-cs/k-bez-barier/#dr_view_style=full;skat=0;r=2581;page=1).

3.12.1. Ubytovací zařízení

Tabulka č. 20: Hromadná ubytovací zařízení k 30. 3. 2015

Obec	Hotely, motely	Penziony	Turistické ubytovny	Kempy, chatové osady	Ostatní
Brzice	0	1	0	0	1
Červený Kostelec	2	3	1	2	5
Česká Skalice	2	6	0	1	15
Dolní Radechová	0	2	1	0	1
Horní Radechová	0	1	0	0	2
Hoříčky	0	3	0	0	3
Chvalkovice	0	1	0	0	0
Jaroměř	2	2	1	0	6
Kramolna	0	0	0	0	1
Lhota pod Hoříčkami	0	1	0	1	0
Mezilečí	0	1	0	0	2
Nahořany	0	2	0	0	2
Provodov-Šonov	1	8	0	1	1
Rychnovek	0	0	0	0	1
Říkov	0	0	0	0	1
Studnice	0	0	1	0	1
Světlá	0	0	0	0	1
Velká Jesenice	0	0	0	3	2
Vysokov	0	1	0	0	0
Celkem	7	32	4	8	45

Zdroj: ČSÚ (30. 3. 2015)

Údaje jsou poskytnuty z ČSÚ, doplněna z dotazníků jednotlivých obcí a ze stránek www.kladskepomezi.cz

Vzhledem k turistické vytíženosti a atraktivitě Babiččina údolí je v okolí České Skalice nejvíce hromadných ubytovacích zařízení. Dalším místem, kde jsou hojně provozována ubytovací zařízení, je Provodov-Šonov.

Tabulka č. 21: Návštěvnost hromadných ubytovacích zařízení za okres Náchod (k 31. 12. 2014)

ROK	Počet příjezdů hostů	z toho rezidenti	Počet přenocování	z toho rezidenti	Průměrný počet přenocování
2012	96 063	80 685	314 356	271 490	3,3
2013	93 503	77 241	274 651	226 384	3,02
2014	85 657	72 147	230 312	191 268	2,7

Zdroj: ČSÚ (31. 12. 2014)

Ve sledovaném období je patrné, že klesá počet přenocování i počet příjezdějících turistů. Zároveň se zkracuje průměrná délka přenocování.

Tabulka č. 22: Využití pokojů a lůžek v ubytovacím zařízení (hotely a podobná zařízení) k 9. 7. 2015

Obec	Využití pokojů za rok			Čisté využití lůžek za rok		
	2012	2013	2014	2012	2013	2014
Brzice	-	-	32,8	-	-	26,9
Červený Kostelec	23	21,4	27,9	22	20,1	23,8
Česká Skalice	18,7	17,2	17,9	12	13,7	15,1
Dolní Radechová	-	22,6	1,6	19,3	19,5	1,2
Hoříčky	-	21,9	24	20,3	19,1	20,3
Jaroměř	-	33,4	27	26,2	27	18,5
Lhota pod Hoříčkami	-	25,6	-	-	22,9	-
Mezilečí	5,4	22,2	23,9	5,1	19,1	20,6
Nahořany	5,7	10,2	11	5,3	9,5	8,1
Provodov-Šonov	-	28	30,1	26,5	24	26,7
Celkem	52,8	202,5	196,2	136,7	174,9	161,2

Zdroj: ČSÚ (9. 7. 2015)

Z údajů vyplývá, že pokoje jsou hojně využívány zejména v Provodově-Šonově, dále pak v Jaroměři. I přesto, že Česká Skalice disponuje největším počtem ubytovacích zařízení, využití pokojů patří spíše k průměrným.

3.12.2. Památky a turistické cíle

Bohuslavice:

Číslo rejstříku	Část obce	čp.	Ulice, nám./umístění	Památky
45149/6-1498	Bohuslavice		Návrší ve středu obce	Kostel sv. Mikuláše
23211/6-1499	Bohuslavice		Na křižovatce pod kostelem	Socha Panny Marie Ochránitelky

Brzice:

Číslo rejstříku	Část obce	čp.	Ulice,nám./umístění	Památky
103041	Brzice			Krucifix
14124/6-1554	Brzice		U silnic z Brzic do Chlístova po pravé straně	Smírčí kříž

Černčice:

Číslo rejstříku	Část obce	čp.	Ulice,nám./umístění	Památky
-----------------	-----------	-----	---------------------	---------

Strategie Místní akční skupiny Mezi Úpou a Metují

30541/6-1560	Černčice		JZ část vsi	Kostel sv. Jakuba s tvrzíštěm
--------------	----------	--	-------------	-------------------------------

Červená Hora:

Číslo rejstříku	Část obce	čp.	Ulice,nám./umístění	Památka
36183/6-1932	Červená Hora		Ostroh 650 m SSZ od obce Červená Hora	Hrad Červená Hora zřícenina
27553/6-1931	Červená Hora			zvonice

Červený Kostelec:

Číslo rejstříku	Část obce	čp.	Ulice,nám./umístění	Památka
30853/6-1565	Červený Kostelec		Nám.	Kostel sv. Jakuba Většího
47164/6-5208	Červený Kostelec		Proti základní škole	Pomník obětem I. A II. Světové války
104302	Červený Kostelec			Textilní továrna, z toho jen: tovární mrakodrap
103089	Červený Kostelec	26	Komenského	Spořitelna
49754/6-6089	Červený Kostelec	34	Boženy Němcové	Městský dům, částečná zřícenina
22181/6-1562	Červený Kostelec	127	Boženy Němcové	Městský dům Boženy Němcové
24467/6-4562	Červený Kostelec	511	Nerudova	vila

Česká Skalice:

Číslo rejstříku	Část obce	čp.	Ulice,nám./umístění	Památka
27314/6-1578	Česká Skalice		Roh Husova nám. A ul. Boženy Němcové	Městský dům čp. 268, z toho jen: branka
46858/6-1580	Česká Skalice		U silnice směr Náchod	Kaplička trojboká
25516/6-1572	Česká Skalice		Husovo nám.	Sloup se sochou P. Marie
15629/6-1571	Česká Skalice		Husovo nám.	Pomník Boženy Němcové
36642/6-1573	Česká Skalice	1	Husovo nám.	Radnice
45276/6-1574	Česká Skalice	8	Boženy Němcové	měšťanský dům s pamětní deskou otce Bedřicha Smetany
21923/6-1575	Česká Skalice	9	Boženy Němcové	Škola Boženy Němcové
20988/6-1577	Česká Skalice	13	Boženy Němcové	Městský dům
14111/6-1579	Česká Skalice	23	Husovo nám.	Měšťanský dům
39964/6-4599	Česká Skalice	477	Křenkova	Čerychova vila

Strategie Místní akční skupiny Mezi Úpou a Metují

24849/6-1576	Malá Skalice			Kostel P. Marie/Nanebevzetí P. Marie
102463	Malá Skalice		V areálu bývalého záv. Tiba	Smírčí kříž
36542/6-1583	Malá Skalice	29		Fara
25531/6-1581	Malá Skalice	40		Venkovská usedlost
44983/6-1582	Malá Skalice	47		Hospoda Steidlerova
30187/6-4598	Malá Skalice	123		klášter

Hoříčky:

Číslo rejstříku	Část obce	čp.	Ulice,nám./umístění	Památka
28186/6-1608	Hoříčky			Kostel sv. Ducha
24774/6-1610	Hoříčky	1	Nám.	fara

Chvalkovice:

Číslo rejstříku	Část obce	čp.	Ulice,nám./umístění	Památka
46378/6-1639	Chvalkovice			Kostel sv. Jiljí
33206/6-1625	Chvalkovice		U hřbitova	Krucifix
102462	Chvalkovice			Socha Immaculata
102607	Chvalkovice		U silnice	Socha sv. Jana Nepomuckého
34871/6-1640	Chvalkovice		Při cestě na Újezdek	Socha sv. Linharta
19416/6-1622	Chvalkovice		Na křižovatce směr Miskolezy a Jaroměř	Socha sv. Vincence
14385/6-1624	Chvalkovice		V lese u Panského lomu, u cesty do Brzic	Smírčí kříž
15744/6-1623	Chvalkovice		U silnice plotu domu čp.56	Smírčí kříž
102605	Chvalkovice		Na Beluňce	Silniční most
103435	Chvalkovice	44		Fara
26045/6-1638	Chvalkovice			zámek

Jaroměř:

Číslo rejstříku	Část obce	čp.	Ulice,nám./umístění	Památka
21319/6-1663	Cihelny		Na Cihelnách, u čp.16	Socha sv. Jana Nepomuckého
38050/6-4669	Cihelny		Na Cihelnách	Vodárna

Strategie Místní akční skupiny Mezi Úpou a Metují

11062/6-5895	Dolní Dolce		Nad hřbitovem, vlevo od silnice Hradec Králové - Jaroměř	Muniční sklady – mírový muniční sklad
41572/6-1646	Jakubské Předměstí			Kostel sv. jakuba
104017	Jakubské Předměstí		hřbitov	Wenkeova hrobka
11159/6-5912	Jakubské Předměstí		Na Brdcích	Polní opevnění – zemní luneta Brdce
33961/6-1651	Jakubské Předměstí		Palackého ul.	Boží muka
29872/6-1645	Jakubské Předměstí		Sokl s kopií sochy – Havlíčkova, socha přemístěna do lapidária Horní pevnosti	Socha sv. Jana Nepomuckého
25070/6-5209	Jakubské Předměstí		Hřbitov, Náchodská	Pomník Hrob v dáli
23212/6-1660	Jakubské Předměstí		Městský hřbitov, Náchodská ul.	Sochy hřbitovní – soubor včetně náhrobků
38012/6-1650	Jakubské Předměstí		Havlíčková ul. , vedle domů čp. 20 a 21	Silniční most s kaplí P. Marie
46957/6-4495	Jakubské Předměstí	5	Havlíčková	Měšťanský dům
15929/6-4481	Jakubské Předměstí	6	Havlíčková	Měšťanský dům
21575/6-4482	Jakubské Předměstí	12	Havlíčková ul.	Měšťanský dům
22304/6-4483	Jakubské Předměstí	14	Havlíčková ul.	Měšťanský dům
24701/6-4484	Jakubské Předměstí	15	Havlíčková ul.	Měšťanský dům
17841/6-4485	Jakubské Předměstí	16	Havlíčková ul.	Měšťanský dům
24726/6-4486	Jakubské Předměstí	17	Havlíčková	Měšťanský dům
14287/6-4487	Jakubské Předměstí	18	Havlíčková	Měšťanský dům
35012/6-4490	Jakubské Předměstí	27	Havlíčková	Měšťanský dům
14670/6-4491	Jakubské Předměstí	28	Havlíčková	Měšťanský dům
23820/6-4492	Jakubské Předměstí	29	Havlíčková	Měšťanský dům
37794/6-4493	Jakubské Předměstí	30	Havlíčková	Měšťanský dům
38498/6-4494	Jakubské Předměstí	35	Havlíčková ul.	Měšťanský dům
32263/6-4496	Jakubské Předměstí	207	Havlíčková	Měšťanský dům

Strategie Místní akční skupiny Mezi Úpou a Metují

Jasenná:

Číslo rejstříku	Část obce	čp.	Ulice,nám./umístění	Památka
35792/6-1831	Jasenná		Okraj lesa	Pamětní kámen Smiřických

Kramolna:

Číslo rejstříku	Část obce	čp.	Ulice, nám./umístění	Památka
26056/6-1788	Kramolna		U hlavní silnice, proti čp. 63	Kaple P. Marie

Litoboř:

Číslo rejstříku	Část obce	čp.	Ulice,nám./umístění	Památka
18766/6-1609	Litoboř	1		Tvrz
50664/6-6148	Litoboř	46		Venkovský dům

Mezilečí:

Číslo rejstříku	Část obce	čp.	Ulice, nám./umístění	Památka
32150/6-1808	Mezilečí		Levá strana silnice směr na Křižanov	zvonice

Nahořany:

Číslo rejstříku	Část obce	čp.	Ulice,nám./umístění	Památka
37768/6-1817	Nahořany		Při vjezdu do obce	Jiné drobné dílo – brána do vsi
40461/6-1816	Nahořany	19	Na začátku obce – od Nového Města nad Metují	Tvrz
25639/6-1815	Nahořany	37	Na konci obce – k Jaroměři	tvrz

Rasošky:

Číslo rejstříku	Část obce	čp.	Ulice,nám./umístění	Památka
39786/6-1778	Rasošky			Starý vojenský hřbitov

Slatina nad Úpou:

Číslo rejstříku	Část obce	čp.	Ulice,nám./umístění	Památka
45728/6-1872	Slatina nad Úpou			Kostel Navštívení P. Marie

Strategie Místní akční skupiny Mezi Úpou a Metují

34929/6-1873	Slatina nad Úpou	192		Fara
29691/6-1874	Slatina nad Úpou			Zvonice
26355/6-1875	Slatina nad Úpou		Proti odbočce k Boušínu	Sloup se sousoším P. Marie
26434/6-1877	Slatina nad Úpou	89		Venkovský dům
45351/6-1876	Slatina nad Úpou	133		Venkovský dům - Josefa Wlčka

Studnice:

Číslo rejstříku	Část obce	čp.	Ulice, nám./umístění	Památka
28139/6-1889	Studnice			Kostel sv. Jana Nepomuckého
12201/6-6015	Studnice		Při čp. 59	Socha sv. Josefa s Ježíškem

Velká Jesenice:

Číslo rejstříku	Část obce	čp.	Ulice,nám./umístění	Památka
10856/6-5881	Velká Jesenice		Z od obce, na návrší	Kaple sv. Františka
68393/6-5837	Velká Jesenice		U čp. 67	Socha sv. Jana Nepomuckého
68392/6-5836	Velká Jesenice		Proti čp. 162	Socha sv. Václava
68394/6-5838	Velká Jesenice		Proti čp. 53	Sousoší Panny Marie
68395/6-5840	Velká Jesenice		Na hřbitově	Sousoší Ukřižování
10762/6-5866	Velká Jesenice		J od kostela	Pomník Jendy Hofmana

Velký Třebešov:

Číslo rejstříku	Část obce	čp.	Ulice,nám./umístění	Památka
32023/6-1914	Velký Třebešov			Kostel sv. Štěpána

Vestec:

Číslo rejstříku	Část obce	čp.	Ulice,nám./umístění	Památka
47105/6-1787	Vestec		Náves, před čp. 4	zvonička

Vlkov:

Číslo rejstříku	Část obce	čp.	Ulice,nám./umístění	Památka
20976/6-1919	Vlkov		Vlevo od silnice z Vlkova do Rasošek	Smírčí kříž

22680/6-1920	Vlkov			Měřící bod – trigonometrická základna
13130/6-5745	Vlkov		U čp. 50	Stodola polygonální

Vysokov:

Číslo rejstříku	Část obce	čp.	Ulice,nám./umístění	Památky
47061/6-1922	Vysokov		Při silnici z Vysokova do Nového Města nad Metují	Pomník z války 1866 – jehlanec jízdy
36092/6-1923	Vysokov		Návrší Z od obce	Pomník z války 1866 - myslivec

Žernov:

Číslo rejstříku	Část obce	čp.	Ulice,nám./umístění	Památky
18013/6-1935	Žernov		Střed obce	Kaple Panny Marie Sněžné

V Babiččině údolí můžeme nalézt a obdivovat stavby jako je empírový Lovecký (čajový) pavilon „myslivna“, funkční Rudrův mlýn a mandl, Staré bělidlo s prádelnou, kde je k vidění světnička vybavená dobovým lidovým nábytkem. Dále pak Panský hostinec, který už řadu let chátrá a čeká na svého nového majitele, který by opět uvedl hostinskou činnost do provozu (Múhlstein, 1981, s. 24).

Barunčina škola je roubená stavba s mansardovou šindelovou střechou pravděpodobně ze 13. století, která se nachází v České Skalici. Sem chodívala jako malá Barunka Panklová (Božena Němcová) do školy. Prohlídnout si můžete školní třídu z 30. a 40. let 19. stol. (David; Soukup, 2000, s. 34).

Sousoší Babičky s vnoučaty - zobrazuje postavy z díla Boženy Němcové „Babička“, které zpodobnil sochař Ota Grutfreund a Pavel Janák (Jirka, 2000, s. 173).

Vila Čerych - architektonická perla města Česká Skalice, byla postavena jako reprezentativní sídlo rodiny Čerychových.

I přes velký počet zde uvedených turisticky zajímavých památek, jich řada čeká i několik let na rekonstrukci např.: Panský hostinec a Lovecký pavilon v Ratibořicích, kostely či další drobné památky, jako jsou například smírčí kříže.

3.12.2.1. Rozhledny a vyhlídková místa

V roce 2014 bylo vystavěno několik rozhleden v rámci projektu Místa plná rozhledů v Euroregionu Glacensis.

Rozhledna Žernov – 30. listopadu 2014 vznikla nová rozhledna dosahující výšky 24 m. Výhledy se nabízí na Orlické a Broumovské hory, Krkonoše, Jestřebí hory a Polabí.

Rozhledna na Signálu – nedaleko Horní Radechové, v místní části Slavíkov byla vybudována 13. prosince 2014 nová rozhledna na vrcholu Signál (496 m n. m.). Měří 29 m a naskýtají se nám daleké výhledy na Ostaš, Broumovské stěny, částečně Javoří hory, Jestřebí hory, Zvičinu, Krkonoše, polské Góry Stolowe, Orlické hory a Kralický Sněžník.

Rýzmburský altán – nechal postavit v roce 1798 na skalním ostrohu vévoda Petr Kuronský, otec Kateřiny Zaháňské. V roce 2009 byla dokončena rozsáhlá rekonstrukce zchátralého altánu. Odtud se nám naskytne pohled do údolí, kde teče řeka Úpa a k Jestřebím horám.

3.12.2.2. Technické památky

Pevnost Josefov – založil císař Josef II. v roce 1780, o sedm let později mohla už bránit severní hranice rakouské říše proti Pruskému království. Systém nadzemních a podzemních chodeb i hluboké příkopy jsou unikátním dílem francouzského architekta (Pevnost Josefov, internetový zdroj). Dnes jsou budovy i podzemní chodby ve špatném technickém stavu.

Vodní dílo Rozkoš (zvané „Východočeské moře“) - maximální rozloha nádrže činí 1001 ha. Byla zhotovena roku 1972 na místě původního rybníka. Voda sem přitéká umělým přivaděčem z Úpy, dlouhým 2,3 km. Přehradu rozděluje Rovenská hráz. Rozkošský potok odvádí vodu do řeky Metuje. Rozkoš je významnou zastávkou tažného ptactva (Soukup; David, 1999, s. 41). Přehrada slouží k protipovodňovému účelu, k zlepšení průtoku v Labi, rekreaci, vodním sportům i rybolovu (Přehrada Rozkoš, internetový zdroj). Pro hospodářské účely slouží větší – jižní – strana nádrže, k rekreačnímu využití je určena severní strana, u které se rovněž nachází největší kemp. Tato strana se však již mnoho let potýká s nekvalitní vodou, kterou již brzy na začátku turistické sezony ohrožují sinice a voda se tak stává nevhodnou pro koupání.

3.12.2.3. Lázně, prameny

Třtice – kousek od České Skalice můžeme ochutnat železitouhličitou kyselku, označovanou též jako „Kyselý pramen“ (Burachovič; Wieser, 2001, s. 347).

Znovuobnovené Lázně Velichovky se nacházejí 6 km od Jaroměře. Specializují se především na rehabilitaci pacientů s onemocněním pohybového ústrojí, pacientů po úrazech před a po operacích kostí a kloubů, včetně kloubních náhrad.

3.12.2.4. Muzea a galerie

Muzeum Boženy Němcové – expozici věnovanou spisovatelčinu životu a dílu můžete navštívit v areálu Maloskalické tvrze v České Skalici. (Muzeum Boženy Němcové, internetový zdroj).

UPM – Muzeum textilu – expozice zaměřená na historii textilní výroby, ruční i průmyslovou textilní výrobu, tradici bavlnářské výroby a historii textilních tiskáren ve východních Čechách. Vidět můžete i zařízení dílny modrotiskaře, vzorkaře a rytce tiskacích válců. Zaujme vás funkční tkalcovský stav, perotina, válcový tiskací stroj a stůl pro mechanizovaný filmový tisk. Jedná se o pobočku Uměleckoprůmyslového muzea v Praze (Muzeum Boženy Němcové, internetový zdroj).

Městské muzeum Jaroměř - umístěné ve Wenkeově domě, navrženém Josefem Gočárem. Budova se řadí mezi cenné památky moderní české architektury. Galerii významných rodáků a umělců si lze prohlédnout ve druhém patře, dále je zde k vidění nábytek z Gočárový tvorby (Městské muzeum v Jaroměři, internetový zdroj).

Železniční muzeum Výtopna Jaroměř – v blízkosti železničního nádraží v Jaroměři. S přes sto let starou výtopnou parních lokomotiv, parní lokomotivu Conrad Vorlauf z roku 1873, nebo unikátní elektrickou akumulátorovou lokomotivu Ringhoffer z roku 1916 se smí pochlubit právě toto muzeum (Železniční muzeum Výtopna Jaroměř, internetový zdroj).

Muzeum Magie – bylo vybudované mistrem kouzel Jaroslavem Zachem v letech 2007 – 2008 na okraji města Jaroměř. Jedná se o jediné muzeum magie v České republice. Lidé se zde mohou seznámit s historií kouzel, divadel, mistry české magie... Každou první sobotu v měsíci se koná Klubová magicpárty (Magická lóže M. S. Patrčky, internetový zdroj).

První vojensko-historické muzeum M. Frosta – Muzeum Československých legií bylo přemístěno z Doudleb nad Orlicí do města Josefov. Zachycuje historii rakousko-uherské armády, 1. světové války 1914 - 1918, československých legionářů, výstavbu pohraničního opevnění v 30. letech 20. století a v průběhu 2. světové války. Dozvědět se můžete i o dějinách korejské a vietnamské války a prohlídnout si cenou sbírku předmětů jako je např. mýdlo z lidského těla. Součástí tohoto muzea je Muzeum Waldemara Matušky. (Josefov, internetový zdroj).

Motogalerie v Koutě – muzeum československých motocyklů a hraček v Šestajovicích nadchne sbírkou více než šedesáti tuzemských motocyklů, sbírkou panenek, kočárků a hraček (Motogalerie, internetový zdroj).

3.12.2.5. Zříceniny hradu

Hrady Rýzmburk, Červenohorský a Vízmburk dostaly německé pojmenování podle dřívějších zvyků. Vznikly na levém toku řeky Úpy do vlády Přemysla Otakara II., přibližně v 2. polovině 13. století. Po delším čase se hrady spojily, aby snáze čelily nepřítelům (Pleskač, 1917, s. 19). Z řady hradů se do dnešní doby dochovalo jen málo, níže jsou popsány hlavně ty, u kterých můžeme spatřit ještě aspoň kousek minulosti.

Rýzmburk (Riesenburk) – Obří hrad podle názvu vypovídá o tom, že byl dosti rozsáhlý, měl i vlastní pivovar, oboru plnou zvěře. Nyní tu už můžeme spatřit jen rozvaliny hradu a kochat se pohledem z dřevěného altánu na Jestřebí hory a Babiččino údolí (Jirka, s. 137).

Červenohorský (Rothenburk) – první zmínku pochází z konce 13. století. Stával v blízkosti Slatinského mlýna na červené pískovcové stráni, dnes už tu bohužel najdeme jen malé zbytky hradu, ale výhled odtud je krásný (Durdík, 1999, s. 96).

Vízmburk – založil ho pan Tas z erbu Třmene. Ranně gotický hrad vystřídalo několik majitelů, nakonec byl vykoupěn slezskými knížaty a měšťany z Lužice i Slezska a po souhlasu s majitelem zbořen, zbytky zakonzervovala zem. V 70. letech 20. století byly archeologickým výzkumem části hradu objeveny. Vzniklo Sdružení pro Vízmburk, které se snaží o záchranu zříceniny a uchování objevených nálezů (Vizmburk, internet).

3.12.2.6. Zámky

Zámek Ratibořice – romantický zámeček v empírovém slohu, upravila a ztvárnila do dnešní podoby princezna Kuronská, vévodkyně Kateřina Vilemína Zaháňská. V okolí zámku vybudovala anglický park s dřevinami z různých částí světa. Na vévodském dvoře se scházely významné osobnosti, probíhalo tu i tajné jednání o protinapoleónské koalici (Ratibořice, internetový zdroj).

Chvalkovice – ranně barokní zámek se tyčí na skalnatém ostrohu nad koupalištěm v obci Chvalkovice. Dříve se tu vzdělávala Barunka Panklová (Božena Němcová). Dnes zámek prochází rekonstrukcí a zatím není veřejnosti přístupný (obec Chvalkovice, internetový zdroj).

Bezbariérovou památkou je pouze zámek Ratibořice a jeho expozice v přízemí zámku.

3.12.3. Destinační společnost

Branka, o.p.s. jako organizace cestovního ruchu působí na celém území Kladského pomezí, vykonává funkci společnosti destinačního managementu pro turisticky významné území Kladské pomezí. Dále se zabývá aktivitami orientovanými na CR a jeho rozvoj v daném území.

3.12.4. Turistická informační centra

Cestovní a informační centrum Červený Kostelec

5. května 603, 549 41 Červený Kostelec

www.cervenokostelecko.cz

Regionální informační centrum Česká Skalice

Legionářská 33, 552 03 Česká Skalice

www.centrumrozvoje.eu/regionalni-informacni-centrum

Informační centrum Jaroměř

Náměstí ČSA 16, 551 01 Jaroměř

www.jaromer-josefov.cz

3.12.5. Turistika a cykloturistika

Územím MAS Mezi Úpou a Metují vede hustá síť značených cyklotras vhodná jak pro silniční, trekingová nebo horská kola. Bohužel stále většina tras křížuje nebo vede po silnicích III. třídy. Chybí cyklotrasa propojující města Česká Skalice – Náchod (trasa vede pouze po silnici III. třídy, křížující silnici I. třídy), Česká Skalice – Nové Město nad Metují, Nové Město nad Metují - Jaroměř a Česká Skalice - Jaroměř, cyklotrasa je však již v plánu. Nejlepším propojením i z důvodu bezpečnosti je nová cyklostezka Hradec Králové – Josefov – Kuks, která je velkým lákadlem pro cykloturisty, cyklisty a in-linisty, dále jako vhodná cyklotrasa se jeví stezka z Ratibořic do Havlovic, která je dobrým propojením města Česká Skalice - Červeného Kostelce.

Plánované trasy:

Plánované cyklotrasy podle Nadregionální strategie KHK v oblasti cyklo, in-line a bike produktů (Evropské fondy 2014-2020).

Kladská stezka – Česká Skalice – Náchod – Polsko v délce 30 km s propojením do Ratibořic a k vodní nádrži Rozkoš.

Vhodnou lokalitou pro in-line resort z důvodu nízkého převýšení je připravovaný okruh kolem vodní nádrže Rozkoš.

Bike&Ride

Úschovny kol na vlakových nádražích, parkovací domy pro kola, stojany v blízkosti turistických památek. Půjčovna kol od Českých drah. Přeprava kol cyklobusem je k dispozici od května do září na trase Hradec Králové – Jaroměř – Česká Skalice – Náchod- Teplice nad Metují – Adršpach – Pec pod Sněžkou - Pomezí Boudy. Náchod je dopravním uzlem, odkud mohou cykloturisté pokračovat cyklobusy do dalších turistických oblastí.

Přeprava kol vlakem je umožněna do většiny obcí na území MAS, kterými vede železniční trať, a mají vlakovou zastávku. Velkým problémem je vlakový vůz vyhrazený pro kola, který není vhodně přizpůsoben k nakládání a vykládání kol (úzké dveře, nutno kola zdvíhat vysoko). Půjčovna kol na území MAS od Českých drah je pouze na nádraží v České Skalici.

Území MAS Mezi Úpou a Metují pokrývá řidší značení turistických tras, hustší značení je na území Babiččina údolí a města Červený Kostelec.

3.12.5.1. Naučné stezky

Naučná stezka Česká Skalice – Sviništiny – Josefov: Délka stezky: 32 km, počet zastavení: 22

Cesta po bojích Prusko-rakouské války 1866, kterou připomínají pomníky a náhrobky.

City walk Českoskalicko: Délka stezky: 12,1 km, počet zastavení: 22

Trasa vás seznámí s centrem města a jeho zajímavostmi, dále s památkami v Babiččině údolí.

Justynčina stezka: Délka stezky: 7 km, počet zastavení: 11

Podle románové kroniky U nás Aloise Jiráska pěším okruhem chodívala židovská dívka Justynka, která se tajně připravovala na křesťanský život.

Naučná stezka Babiččino údolí: Délka stezky: 8 km, počet zastavení: 27

Stezka vás provede od Barunčiny školy v České Skalici Babiččiným údolím na Rýzmburk. Seznámí vás s přírodními a kulturními památkami. Do Babiččina údolí Božena Němcová umístila děj knihy Babička.

Naučná stezka Cesta stromů: Délka stezky: 550 m, počet zastavení: 39

V zahradě Vily Čerych se seznámíte se vzácnými stromy, keři, ovocným sadem a bylinkovou zahradou. Zahrada byla navržena zahradním architektem Josefem Kumpánem. Za pozornost stojí i nové rozárium s kašnou. Slouží jako zážitková a relaxační zahrada. Pomáhá ekologické výchově a osvětě.

Naučná ovocná stezka: Délka stezky: 4,6 km, počet zastavení: 3

Trasa začíná v Městci u Nahořan, poučí nás nejen o zpracování ovoce.

Stezka Jakuba Míly: Délka stezky: 7 km, počet zastavení: 13

Okružní trasa začíná u Panského hostince a vede Babiččiným údolím přes obec Žernov.

Po stopách erbu zlatého třmene: Délka stezky: 21,4 km, počet zastavení: 5

Objevíte tvrže a zříceniny hradů. Východiskem je Maloskalická tvrz (Muzeum Boženy Němcové).

Netradiční stezka Jaroměřskem: Délka stezky: 840 km, počet zastavení: 3

Ekologická stezka vede podél toku Labe a poukazuje na živočichy a rostliny zde žijící.

Naučná stezka Josefov-Smiřice-Chlum: Délka stezky: 25 km, počet zastavení: 15

Začátek je v Josefově a směřuje do Chlumu u Hradce Králové. Dovíte se o událostech, které předcházeli vítězné bitvě pruských vojsk roku 1866.

Naučná stezka Náchod-Vysokov-Václavice 1866: Délka stezky: 16 km, počet zastavení: 14. Stezka prochází územím MAS Vysokovem a Provodovem. Poukazuje na dobu bojů prusko-rakouské války z roku 1866.

4. Analýza SWOT a dotazníkové šetření

4.1. Dotazníkové šetření

V dotazníkovém šetření z června 2014 byla zkoumána míra spokojenosti obyvatel se současnou životní situací na území, ve kterém žijí a pracují. Co je pro ně zvláště významné a co jim naopak ztrpčuje život. **Spokojenost s kvalitou života je důležitým ukazatelem rozvoje regionu.**

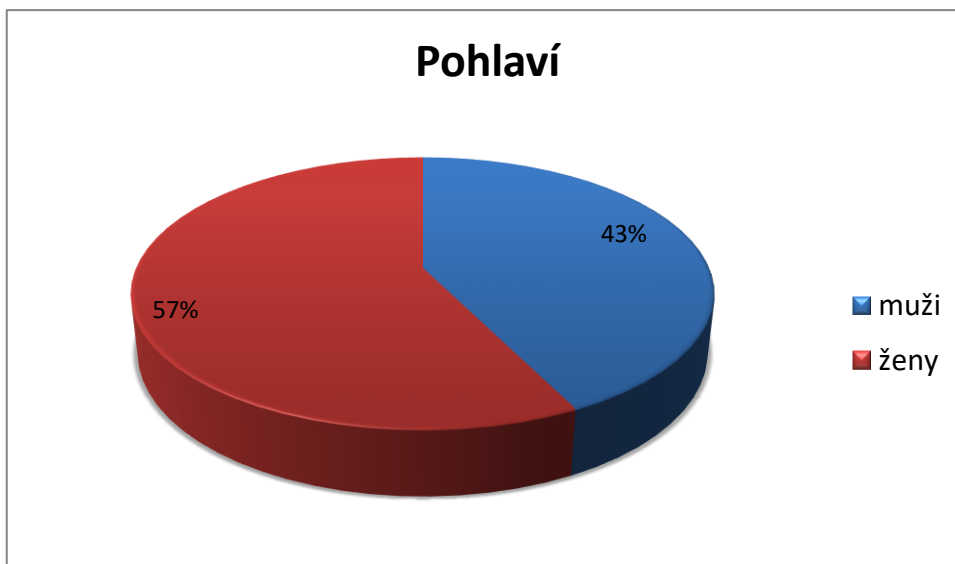
Dotazník byl rozdělen na dvě oblasti OBEC a REGION. Nejprve posuzovali respondenti faktory rozvoje ve své obci a následně situaci v celém regionu „Mezi Úpou a Metují“. Míra spokojenosti byla hodnocena pomocí stupnice známek 1 – 5.

1 – velmi spokojen, 2 – spokojen, 3 – tak napůl, 4 – nespokojen, 5 – velmi nespokojen. V závěru dotazník obsahoval otevřenou otázku týkající se názoru respondentů na rozvoj regionu. K dosažení maximální reprezentativnosti vzorku šetření byli respondenti vybráni v rámci regionu pomocí náhodného oblastního výběru ze čtyř obcí regionu. Studovaná populace představovala obyvatele všech tří DSO (Úpa, Metuje a 1866). Dotazník byl následně distribuován prostřednictvím MAS Mezi Úpou a Metují na obecní úřady vybraných obcí - Červený Kostelec, Dolní Radechová, Rychnovek a Vysokov. Další volné výtisky byly pro občany k dispozici na dalších veřejných institucích. Pro dotazování byl vybrán vzorek 825 respondentů. Dotazníky byly rovnoměrně rozděleny do jednotlivých obcí podle počtu obyvatel (cca jeden respondent na 12 obyvatel). Návratnost dotazníků činila 27% což bylo 225 vyplněných dotazníků. Vzhledem k tomu, že tento počet respondentů nesplnil očekávané procento a proto není dostatečný pro realizaci většího výzkumu, jedná se pouze o názorový průzkum. Tento průzkum podává předběžně informace o stávající situaci v regionu a poskytuje podklady pro rozsáhlejší výzkum. Vybrané výsledky jsou zpracovány v grafech a tabulkách, kde je uvedena celková průměrná známka (zaokrouhlená na dvě desetinná místa), dílčí známky pro danou oblast zkoumaných faktorů a četnost odpovědí v procentech. Graficky je vyjádřena struktura dotazovaného vzorku a celková spokojenost s jednotlivými faktory rozvoje vyjádřená opět průměrnou známkou zaokrouhlenou na dvě desetinná čísla.

Autorkou dotazníku a zpracování dotazníkového šetření je Bc. Jana Matušková.

Celková struktura dotázaného vzorku

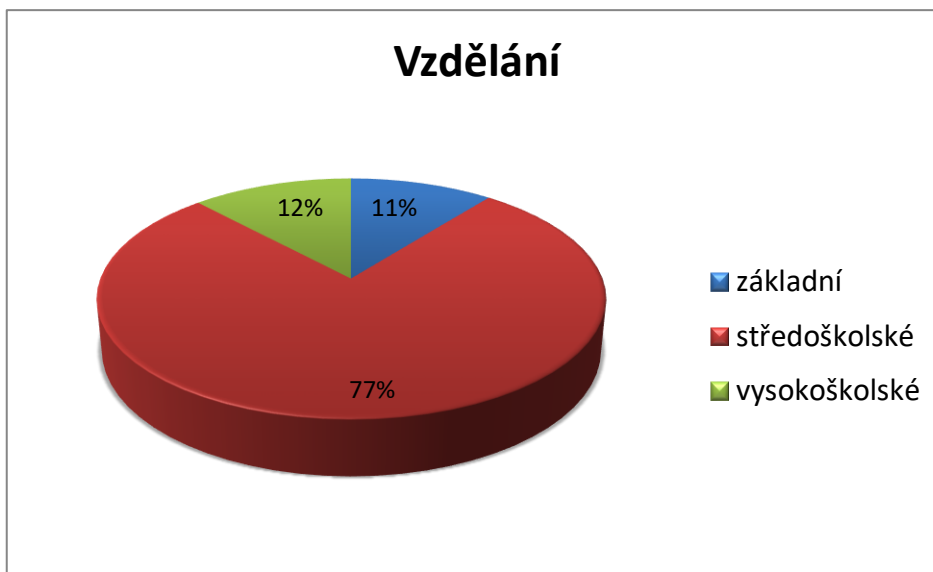
Z hlediska sledovaných sociodemografických ukazatelů je vzorek respondentů následující:

Podle pohlaví tvoří 57% dotázaného vzorku ženy a 43% muži.

Podle věku jsou respondenti rozloženi do tří skupin, kde převládá střední generace ve věku od 31 – 60 let v 66%, druhou skupinu tvoří osoby starší 60. let v 27% a nejméně zastoupenou skupinou jsou mladí lidé ve věku do 30. let v 7%.

Podle vzdělání je nejvíce zastoupena skupina respondentů se středoškolským vzděláním v 77%, skupiny s vysokoškolským vzděláním v 12% a se základním vzděláním v 11% jsou procentuálně téměř vyrovnané.

Vzorek odráží demografickou situaci venkovského regionu.

Tabulka č. 23: Přehled celkových výsledků dotazníkového šetření pro oblast OBEC

OBEC	Ø známka	četnost v %					% bez odpovědi
		1	2	3	4	5	
1. Spokojenost se vzhledem obce/regionu	2,02	27	48	22	3	1	0,8
Čistota a pořádek	1,77	34	55	11	0	0	2,7
Údržba nemovitostí	2,11	19	53	27	1	0	0,0
Údržba veřejných prostranství	1,73	45	39	13	3	0	0,0
Existence relaxačních a oddychových zón	2,23	19	44	33	4	0	0,0
Údržba zeleně podél komunikací	2,24	20	47	23	7	3	1,3
2. Spokojenost se službami	2,33	19	45	23	10	3	4,3
Dostupnost zdravotních služeb	2,23	14	55	25	6	0	5,3
Dostupnost sociálních služeb	2,29	19	46	23	10	1	8,0
Nákupní možnosti	2,60	15	32	36	13	4	0,0
Poštovní a peněžní služby	2,12	23	54	12	9	1	1,3
Ostatní služby (kadeřnictví, pedikúra.)	2,40	27	36	17	10	10	6,7
3. Spokojenost s technickou infrastrukturou	2,01	33	43	16	6	2	14,4
Kanalizace	2,31	30	31	21	13	4	10,7
Vodovodní síť	1,89	32	49	15	3	0	13,3
Čistírna odpadních vod	2,17	36	36	9	13	6	37,3
Komunikační síť (Internet, telefon apod.)	1,96	26	53	19	1	0	4,0
Zásobování energiemi	1,71	43	43	14	0	0	6,7
4. Spokojenost s dopravní infrastrukturou	2,25	18	55	21	5	1	1,33
Stav místních komunikací	2,67	7	43	33	12	5	0,0
Modernizace místních komunikací	2,42	16	47	19	14	4	1,3
Dopravní značení	2,04	16	64	20	0	0	0,0
Dopravní obslužnost	2,11	19	56	19	6	0	4,0
Stav zastávek hromadné dopravy	2,03	22	54	24	0	0	1,3
5. Spokojenost s cestovním ruchem	2,54	12	43	30	11	5	15,7
Atraktivita regionu (turistické zajímavosti)	2,21	21	42	32	5	0	17,3
Kapacita ubytovacích zařízení	2,75	6	43	31	9	11	13,3
Kvalita stravovacích služeb	2,90	3	41	27	19	10	16,0
Možnosti rekreačně sportovního vyžití	2,28	18	49	22	10	1	4,0
Propagace cestovního ruchu	2,57	9	39	39	11	2	28,0
6. Spokojenost se školstvím a vzděláváním	2,07	30	43	20	4	2	9,9
Nabídka škol	1,90	44	38	7	4	6	9,3
Dostupnost škol	1,69	49	37	11	1	1	5,3
Úroveň škol	1,86	38	44	14	3	2	12,0
Nabídka dalších vzdělávacích možností	2,63	5	43	37	13	2	20,0
Nabídka zájmových aktivit pro děti a mládež	2,27	10	55	34	1	0	2,7

Strategie Místní akční skupiny Mezi Úpou a Metují

7. Spokojenost s životním prostředím	1,99	31	44	20	3	1	2,7
Čistota vzduchu	2,17	23	43	31	3	1	0,0
Čistota vodních ploch a toků	2,34	11	48	38	1	1	2,7
Nakládání s odpady	1,70	39	54	5	0	1	1,3
Množství zeleně	1,55	52	43	4	1	0	0,0
Divoké skládky	2,19	31	34	24	9	3	9,3
8. Spokojenost se zajištěním bezpečnosti	1,96	29	50	18	3	0	6,9
Zajištění veřejného pořádku	1,86	32	52	15	1	0	2,7
Zajištění protipožární ochrany	1,49	52	47	1	0	0	2,7
Bezpečná cesta dětí do školy	2,01	28	47	19	5	0	1,3
Protipovodňová opatření	2,17	20	48	27	5	0	12,0
Prevence kriminality	2,27	11	56	29	5	0	16,0
9. Spokojenost s kulturou a společenským životem	1,96	29	48	21	2	0	3,47
Stav kulturních památek	1,68	44	45	10	1	0	2,7
Obnova kulturních památek	1,64	43	50	7	0	0	4,0
Nabídka kulturních akcí	1,99	27	49	21	3	0	2,7
Možnost společenského vyžití	2,18	20	45	32	3	0	1,3
Nabídka volnočasových aktivit	2,31	10	51	36	3	0	6,7
10. Celková spokojenost s rozvojovými aktivitami	2,50	11	43	35	10	1	17,7
Řízení rozvoje obce/regionu	1,97	28	49	20	3	0	5,3
Podíl žen na řízení obce/regionu	2,55	19	30	28	21	1	10,7
Rozvoj spolupráce mezi obcemi regionu	2,13	15	57	28	0	0	18,7
Rozvoj spolupráce s ostatními regiony	2,23	9	60	32	0	0	37,3
Rozvoj vybavenosti a služeb	2,41	9	41	50	0	0	6,7
Rozvoj regionální dopravní infrastruktury	2,43	6	49	40	5	0	13,3
Rozvoj v oblasti školství a vzdělání	2,10	24	49	24	3	1	9,3
Rozvoj v oblasti bydlení	2,09	22	49	25	3	0	10,7
Rozvoj malého a středního podnikání	2,69	2	39	47	12	0	21,3
Rozvoj ekologického zemědělství	2,74	2	43	36	17	2	29,3
Rozvoj produkce regionálních potravin	3,11	0	26	41	30	4	28,0
Rozvoj cestovního ruchu	2,58	7	40	40	13	0	26,7
Rozvoj občanských aktivit	2,65	5	33	54	8	0	16,0
Nabídka nových pracovních příležitostí	3,48	2	12	33	43	10	22,7
Zlepšování životního prostředí	2,25	6	63	31	0	0	9,3

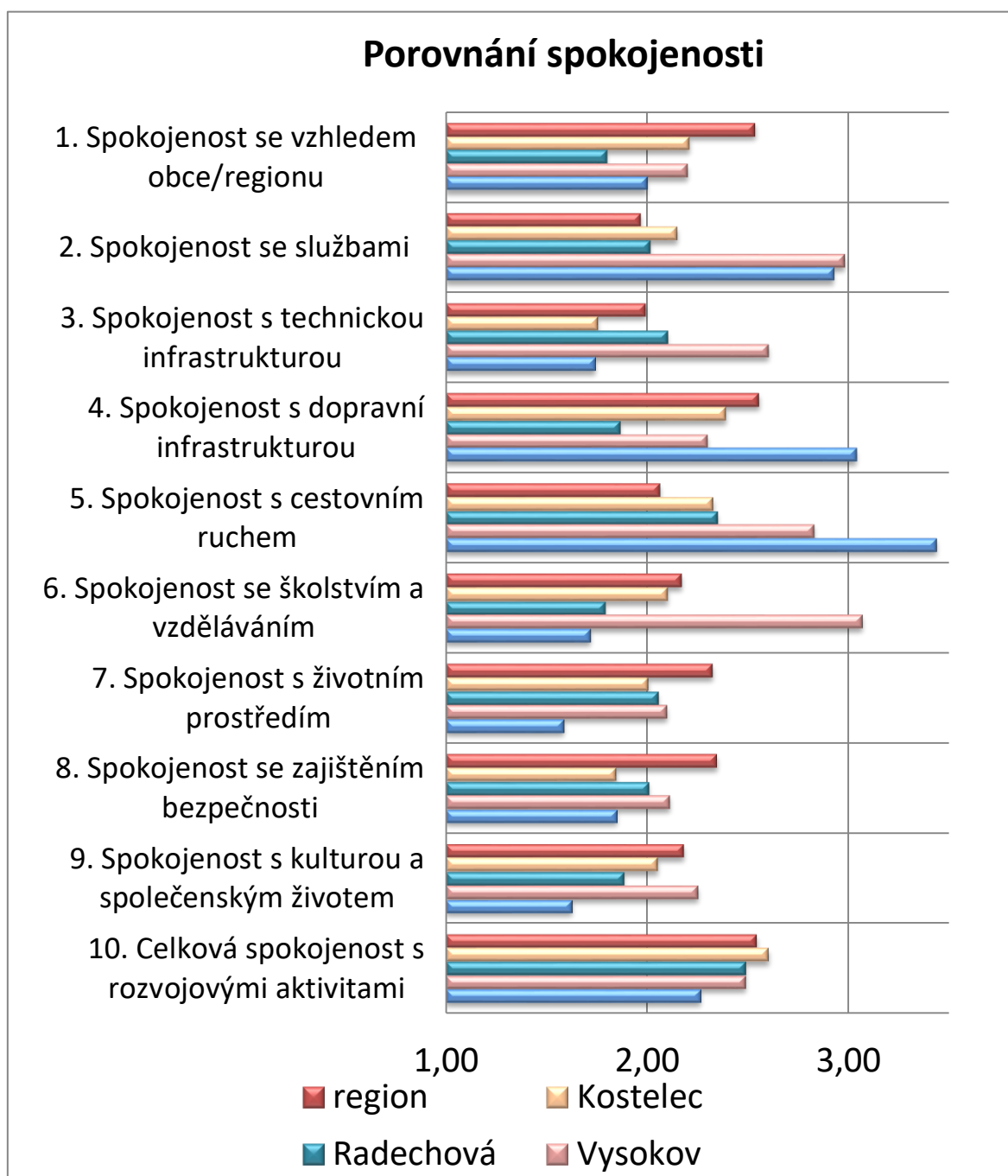
Tabulka č. 24: Přehled celkových výsledků dotazníkového šetření pro oblast REGION

Region	Ø známka	četnost v %					% bez odpovědi
		1	2	3	4	5	
1. Spokojenost se vzhledem obce/regionu	2,54	6	43	44	5	2	12,0
Čistota a pořádek	2,46	8	43	45	5	0	13,3
Údržba nemovitostí	2,49	6	42	49	3	0	13,3
Údržba veřejných prostranství	2,46	7	43	45	4	0	10,7
Existence relaxačních a oddychových zón	2,48	6	44	45	5	0	12,0
Údržba zeleně podél komunikací	2,78	3	42	37	10	7	10,7
2. Spokojenost se službami	1,97	25	57	16	2	0	7,7
Dostupnost zdravotních služeb	1,96	18	68	14	0	0	5,3
Dostupnost sociálních služeb	2,04	16	63	21	0	0	9,3
Nákupní možnosti	1,96	25	55	18	1	0	5,3
Poštovní a peněžní služby	2,09	26	49	19	6	1	6,7
Ostatní služby (kadeřnictví, pedikúra.)	1,79	38	50	8	5	0	12,0
3. Spokojenost s technickou infrastrukturou	1,99	26	52	20	1	1	32,0
Kanalizace	2,30	17	45	32	4	2	37,3
Vodovodní síť	1,92	23	63	15	0	0	36,0
Čistírna odpadních vod	2,13	22	48	28	0	2	38,7
Komunikační sítě (Internet, telefon apod.)	1,89	27	57	16	0	0	25,3
Zásobování energiemi	1,72	40	48	12	0	0	22,7
4. Spokojenost s dopravní infrastrukturou	2,56	7	54	33	5	2	13,60
Stav místních komunikací	3,16	0	19	51	24	6	10,7
Modernizace místních komunikací	2,89	3	32	44	15	6	12,0
Dopravní značení	2,30	5	64	28	3	0	14,7
Dopravní obslužnost	2,20	8	66	25	2	0	14,7
Stav zastávek hromadné dopravy	2,22	11	56	33	0	0	16,0
5. Spokojenost s cestovním ruchem	2,06	20	57	20	3	0	14,9
Atraktivita regionu (turistické zajímavosti)	1,80	37	49	11	3	0	6,7
Kapacita ubytovacích zařízení	2,13	16	59	20	5	0	18,7
Kvalita stravovacích služeb	2,26	8	60	31	2	0	17,3
Možnosti rekreačně sportovního vyžití	2,05	17	63	18	2	0	13,3
Propagace cestovního ruchu	2,08	18	57	23	2	0	18,7
6. Spokojenost se školstvím a vzděláváním	2,17	13	59	26	2	0	20,5
Nabídka škol	1,98	19	63	18	0	0	17,3
Dostupnost škol	1,97	21	61	18	0	0	18,7
Úroveň škol	2,35	5	58	33	4	0	24,0
Nabídka dalších vzdělávacích možností	2,41	2	57	39	2	0	25,3
Nabídka zájmových aktivit pro děti a mládež	2,15	16	56	24	3	0	17,3

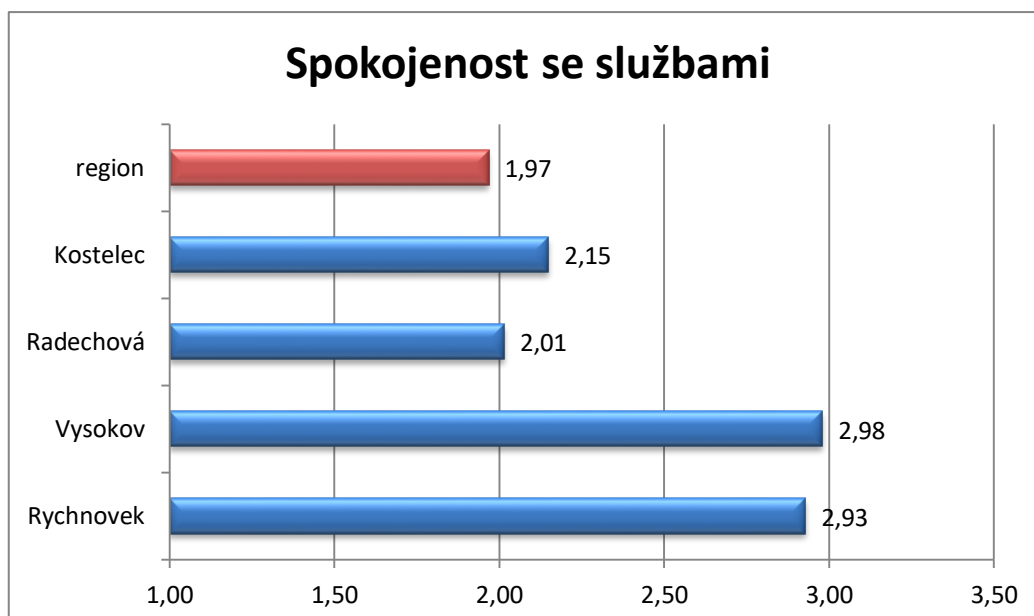
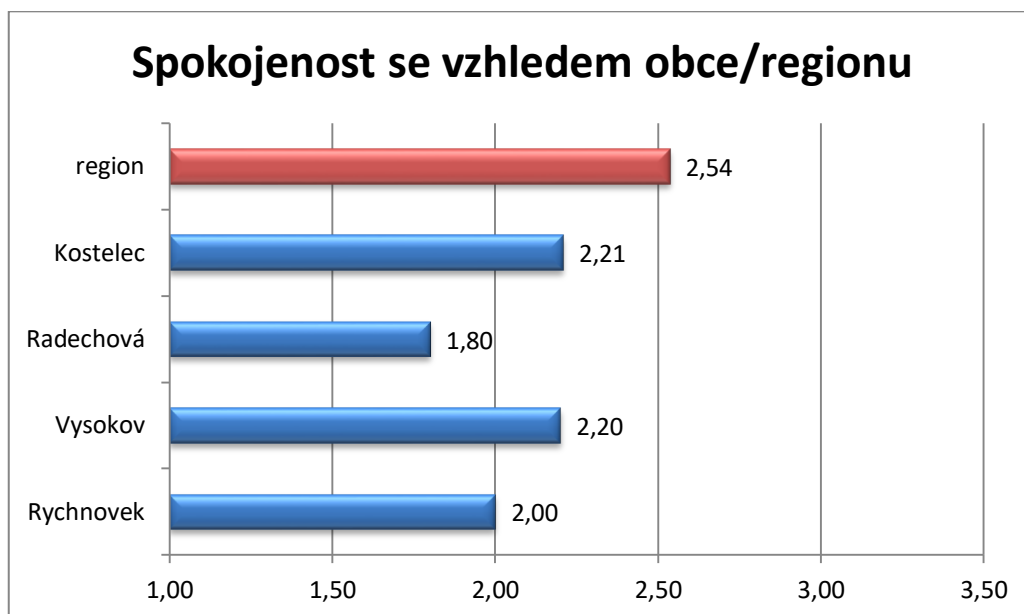
Strategie Místní akční skupiny Mezi Úpou a Metují

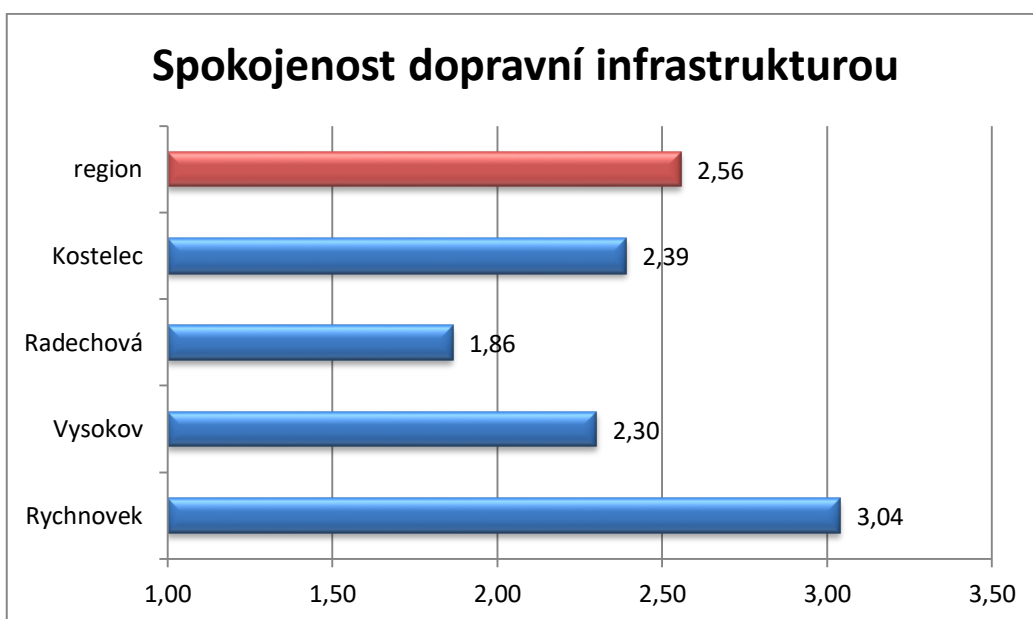
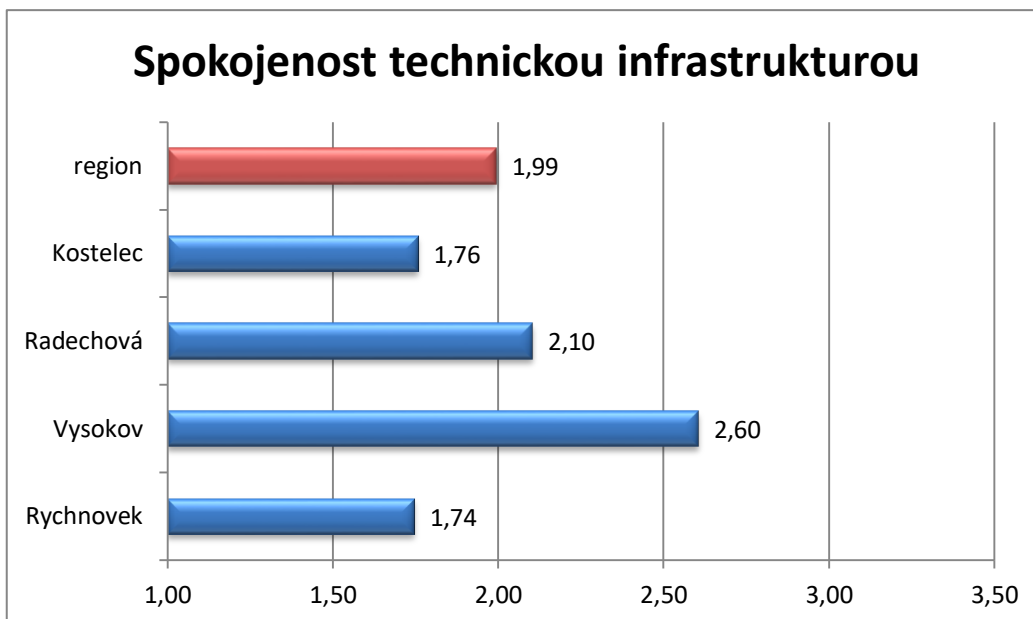
7. Spokojenost s životním prostředím	2,32	12	50	31	5	1	16,5
Čistota vzduchu	2,28	6	64	25	4	0	10,7
Čistota vodních ploch a toků	2,44	3	51	44	2	0	16,0
Nakládání s odpady	2,10	15	65	17	2	2	20,0
Množství zeleně	1,86	38	42	19	0	2	14,7
Divoké skládky	2,93	0	29	51	19	2	21,3
8. Spokojenost se zajištěním bezpečnosti	2,35	11	48	38	4	0	24,3
Zajištění veřejného pořádku	2,46	2	52	44	2	0	16,0
Zajištění protipožární ochrany	1,84	33	55	7	5	0	22,7
Bezpečná cesta dětí do školy	2,38	9	47	43	2	0	22,7
Protipovodňová opatření	2,35	12	45	39	4	0	32,0
Prevence kriminality	2,70	0	37	56	7	0	28,0
9. Spokojenost s kulturou a společenským životem	2,18	18	51	28	3	0	14,67
Stav kulturních památek	2,31	15	42	40	3	0	13,3
Obnova kulturních památek	2,38	8	52	35	3	2	13,3
Nabídka kulturních akcí	1,94	27	57	12	4	0	10,7
Možnost společenského vyžití	2,08	19	56	23	2	0	14,7
Nabídka volnočasových aktivit	2,20	19	46	32	3	0	21,3
10. Celková spokojenost s rozvojovými aktivitami	2,54	5	46	41	8	1	39,0
Řízení rozvoje obce/regionu	2,43	4	51	43	2	0	37,3
Podíl žen na řízení obce/regionu	2,80	2	30	55	14	0	41,3
Rozvoj spolupráce mezi obcemi regionu	2,21	9	60	30	0	0	42,7
Rozvoj spolupráce s ostatními regiony	2,31	6	61	31	3	0	52,0
Rozvoj vybavenosti a služeb	2,38	8	46	46	0	0	33,3
Rozvoj regionální dopravní infrastruktury	2,50	4	50	40	4	2	33,3
Rozvoj v oblasti školství a vzdělání	2,17	10	63	27	0	0	36,0
Rozvoj v oblasti bydlení	2,25	8	63	25	4	0	36,0
Rozvoj malého a středního podnikání	2,65	0	44	47	9	0	42,7
Rozvoj ekologického zemědělství	2,74	2	38	45	12	2	44,0
Rozvoj produkce regionálních potravin	2,87	0	38	42	16	4	40,0
Rozvoj cestovního ruchu	2,36	9	53	32	6	0	37,3
Rozvoj občanských aktivit	2,65	2	37	53	7	0	42,7
Nabídka nových pracovních příležitostí	3,36	0	8	52	36	4	33,3
Zlepšování životního prostředí	2,50	2	48	48	2	0	33,3

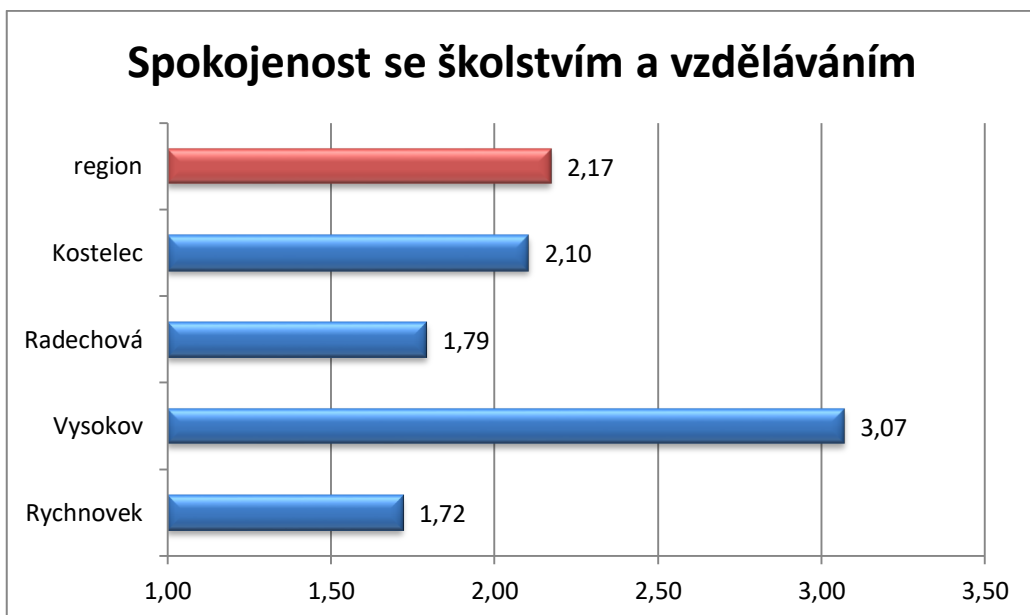
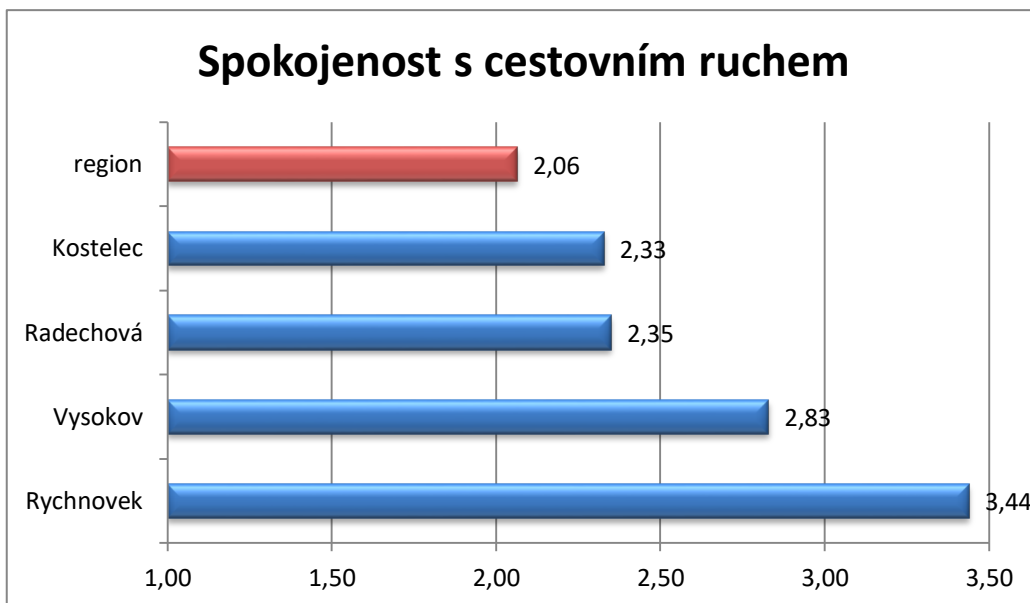
Následující graf zobrazuje celkové porovnání výsledků spokojenosti ve 4 zkoumaných obcích a v celém regionu.

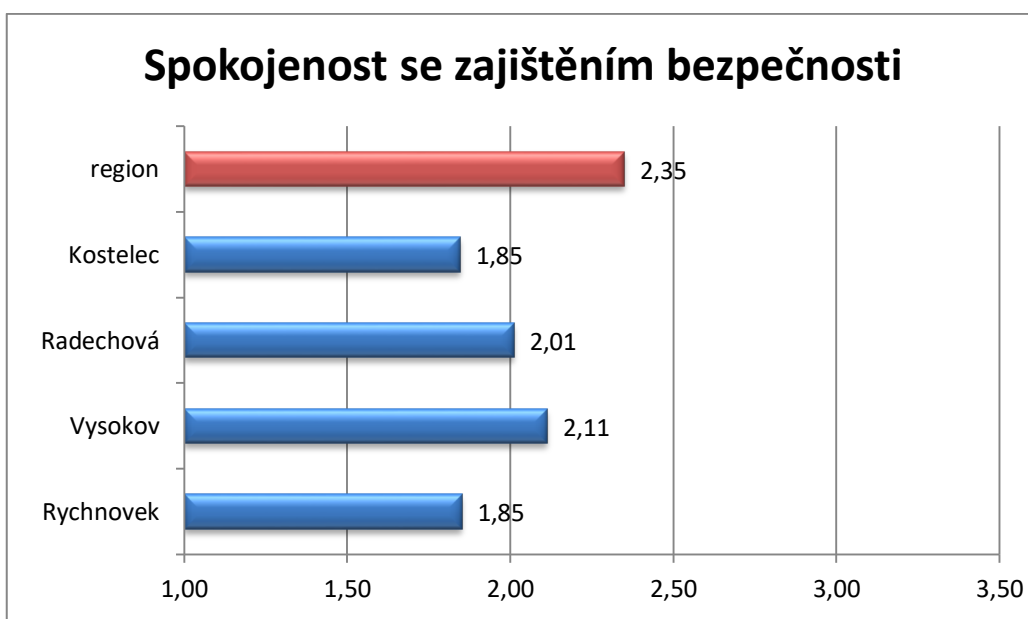
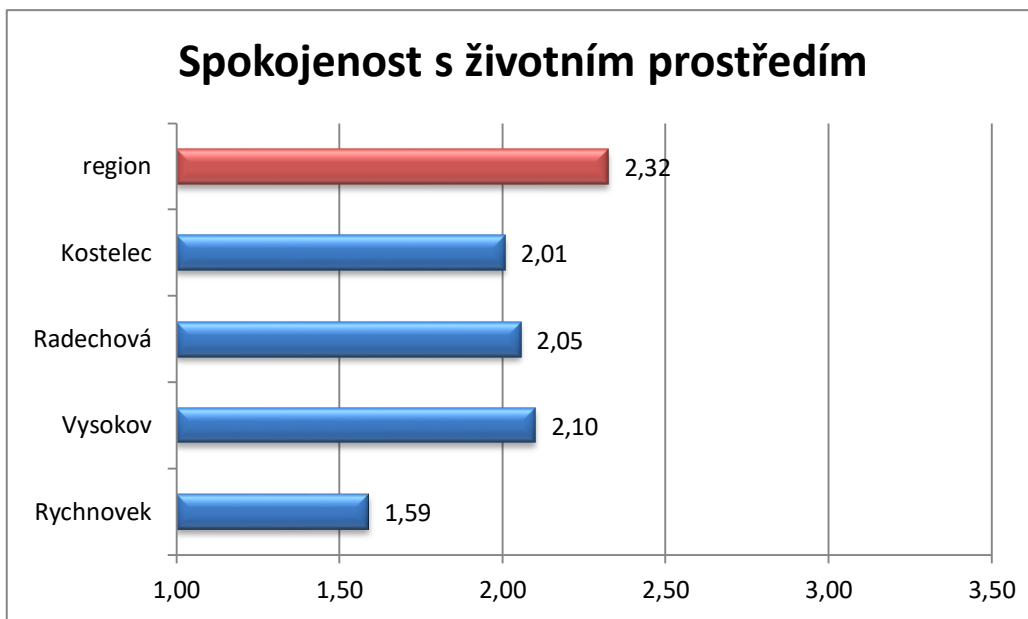

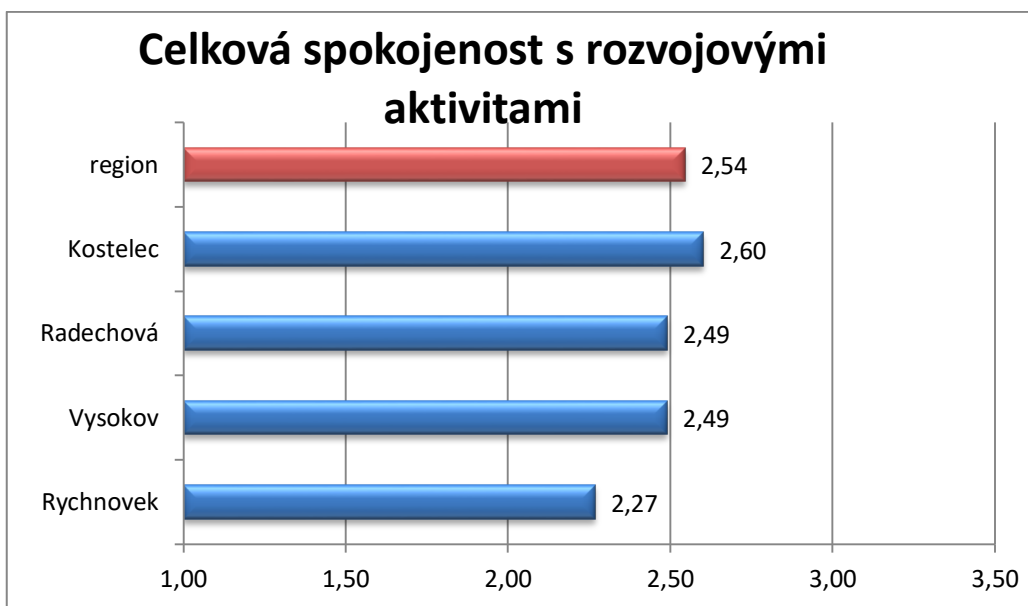
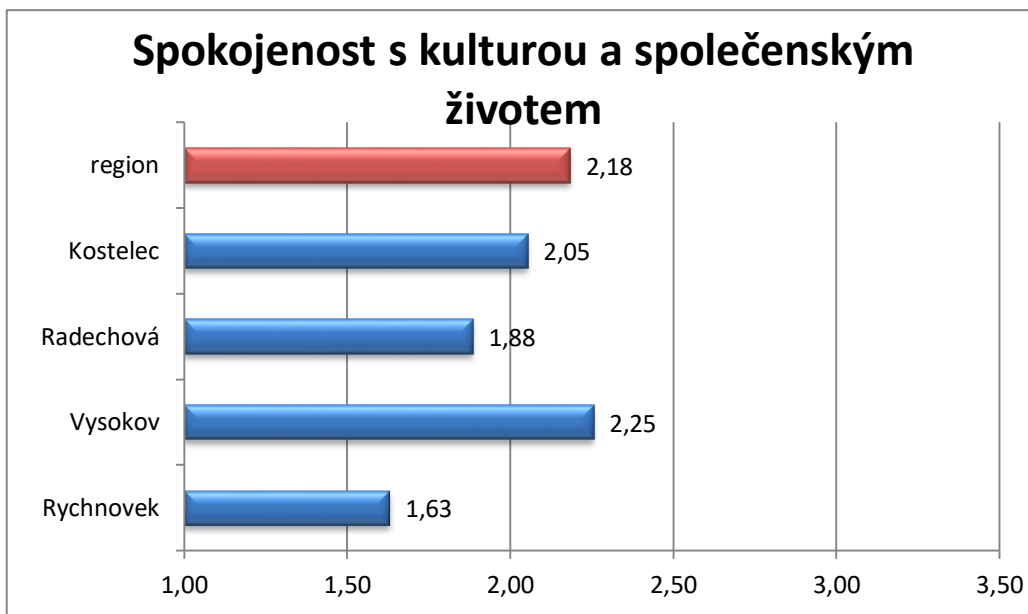
Následující grafy zobrazují porovnání výsledků spokojenosti respondentů s jednotlivými rozvojovými faktory.

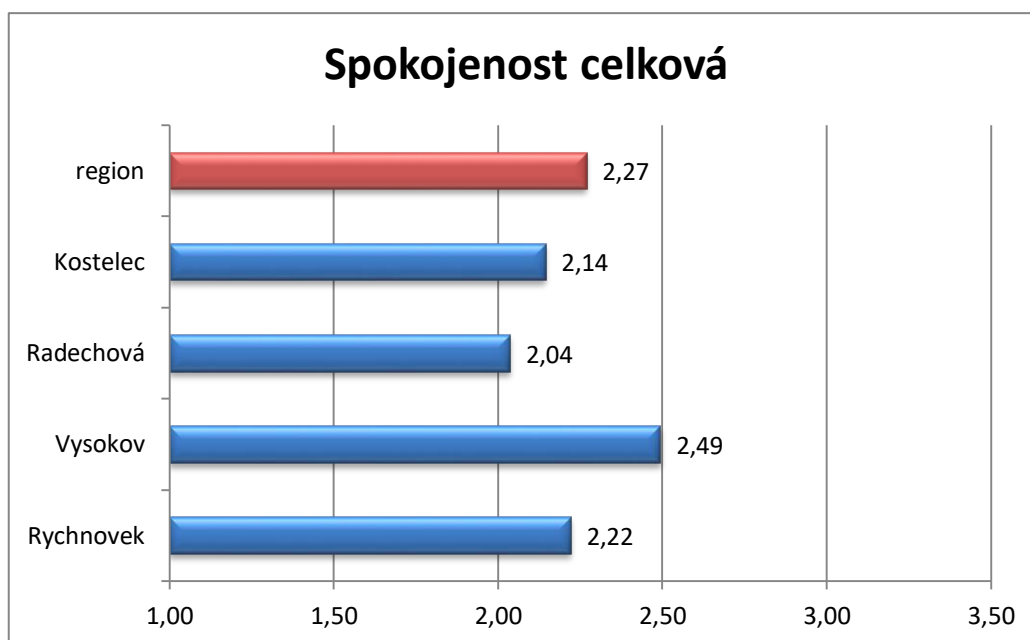

4.2. SWOT ANALÝZA

SWOT analýza je výsledkem komunitního plánování, na kterém se podíleli zástupci místních samospráv, podnikatelů, neziskových organizací i občanů. Odráží tak souhrnné výsledky silných, slabých stránek, příležitostí a hrozeb tak, jak je vidí aktéři, kteří v území žijí. Tato analýza vznikala při společných setkáních, která se konala v roce 2013 a v roce 2014.

Mnohé z níže uvedených informací nejsou prostřednictvím statistických údajů zjistitelné, proto hraje níže vytvořená SWOT analýza důležitou roli v poznání území. Údaje, které jsou v ní obsaženy, jsou shrnutím názorů aktérů v území. Neshrnuje tak pouze data uvedená v socioekonomické analýze a vyplývající z dotazníkového šetření, ale tyto údaje doplňuje, rozšiřuje je a přináší i nové informace, které jsou lépe zjistitelné právě prostřednictvím komunitního plánování.

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none"> 👉 Strategická poloha vzhledem k cestovnímu ruchu - blízkost hor, blízkost Polska 👉 Koncentrace zajímavých a dopravně dostupných turistických cílů (církevní památky, přírodní památky, Vodní plochy a toky, blízkost přírody, historie regionu) 👉 Dobrá turistická infrastruktura (destinační management BRANKA o.p.s., základní síť cyklotras a tras pro pěší) 👉 Dopravní dostupnost na ose Praha, HK, Polsko 	<ul style="list-style-type: none"> 👎 Špatný stav komunikací 👎 Nepropojenost obcí v regionu komunikacemi pro nemotorovou dopravu - chybí přírodní cyklostezky 👎 Komunikace pro nemotorovou dopravu v regionu nejsou zmapovány a kategorizovány, nízké povědomí o nich 👎 Nedostatečná a nejednotná propagace regionu MAS MUM 👎 Nevyužití potenciálu území pro cestovní ruch a sportovní aktivity zlepšující ekonomiku regionu (Rozkoš, Úpa, Metuje, Ratibořice, Josefov ad.)

<ul style="list-style-type: none"> 👍 Pracovní příležitosti v blízkých větších aglomeracích 👍 Převažuje kontinuita vývoje, stálost obyvatel 👍 Bohatý kulturní život – akce navazující na historii, udržování tradic (folklorní akce, Slavnosti jiřinek ad.) 👍 Spolková činnost, zájmová sdružení 👍 Čisté ovzduší 👍 Obhospodařovaná zemědělská půda 👍 Lesy 👍 Spolupráce obcí v území - fungující svazky obcí 👍 Existence MAS MUM 👍 Aktivní neziskové organizace a jejich spolupráce 👍 Vodní zdroje – pitná voda, CHOPAV 👍 Úspěšní podnikatelé, prosperující firmy 👍 Základní síť cyklotras a jejich první napojení na nadregionální cyklostezku 👍 Existují pěší trasy spojující turistické cíle, naučné stezky 👍 Svoz a třídění odpadu v některých částech regionu, městech 👍 Dostatečná hustota komunikací pro motorovou dopravu 👍 Dostatečná kapacita ZŠ 	<ul style="list-style-type: none"> 👎 Sezónnost cestovního ruchu se zaměřením hlavně na letní měsíce 👎 Bariérovost památek 👎 Technický stav některých turistických cílů - nevyužívané objekty 👎 Nevyužití lidských zdrojů pro celkový rozvoj regionu 👎 Absence osobností v regionu 👎 Nedostatečná dopravní obslužnost v okrajových částech regionu 👎 Neprovázanost spojů veřejné hromadné dopravy v regionu 👎 Absence pokračování dálnice D11 a rychlostní komunikace R11 👎 Absence čištění vod v některých obcích 👎 Nedostatečná kanalizace v některých obcích, neoddělení splaškových a dešťových vod 👎 Není údržba vodních toků 👎 Nevyužití brownfields 👎 Málo posilovaná přirozená ekologická funkce krajiny 👎 Špatný stav a nedostatečná kapacita lesních cest, zastaralá a nedostačující lesnická technika 👎 Absence značení významných přírodních prvků, neexistence naučných prvků, odpočinkových stanovišť, přístřešků, informačních tabulí, zařízení k odkládání odpadků a bezpečnostních prvků v lesích určených k rekreaci 👎 Nezaměstnanost na Jaroměřsku 👎 Nedostatek kvalifikované pracovní síly, odliv perspektivních mladých lidí 👎 Malá kapacita MŠ 👎 Nedostatek financí na provoz a vybavení ZŠ 👎 Rozdílná kvalitativní úroveň ZŠ (výuka, vybavenost, prostředí) 👎 Nedostatečná koordinace strategických záměrů v regionu 👎 Ne všude dostatečná dostupnost, kapacita a odbornost sociálních a zdravotních služeb 👎 Nedostatečné, chybějící nebo nevyhovující prostory / zázemí pro kulturní a sportovní vyžití mládeže
---	--

	<ul style="list-style-type: none"> ☞ Malá vzájemná informovanost o činnostech NNO a obcí, nekoordinovanost akcí ☞ Ne všude dobrá dostupnost základních služeb občanské vybavenosti ☞ Způsob hospodaření na zemědělské půdě a v lesích ☞ Nízký stupeň třídění BRO ☞ Chybí specifické regionální produkty ☞ Neexistence městských a obecních tržnic, chybí farmářské trhy ☞ Chybí či zanikají malé obchody v obcích a ve městech ☞ Finanční negramotnost a zadluženost některých občanů ☞ Existence sociálně vyloučených lokalit ☞ Staré ekologické zátěže ☞ Špatný stav veřejné zeleně (např. přestárlá stromořadí) ☞ Absence doprovodné zeleně dopravní infrastruktury, špatná péče o ni ☞ Znečišťování ovzduší lokálními topidly a nízkokvalitním uhlím ☞ Nevhodné chování obyvatel vůči životnímu prostředí (např. mytí aut na vodních tocích) ☞ Nedostatek pozemků ve vlastnictví obcí pro bytovou výstavbu a absence zasíťovaných pozemků pro bytovou výstavbu ☞ Zastaralé územní plány obcí
PŘÍLEŽITOSTI	OHROŽENÍ
<ul style="list-style-type: none"> ☞ Externí zdroje financování pro rozvoj regionu ☞ Zajímavé přírodní prostředí, chráněná území, biokoridory apod. ☞ Dopravní osa Praha – HK – Polsko ☞ Atraktivita území – pestrost krajiny, památky, blízkost historických měst ☞ Potenciál stárnoucí populace ☞ Partnerství s jinými regiony (i zahraniční partnerství – PL, SK...) ☞ Nové typy sportů a kulturních aktivit ☞ Zvyšující se zájem o různé formy turistiky a zdravý životní styl – např. cyklo, agro, eko, hipo, vojenská turistika ad. 	<ul style="list-style-type: none"> ☞ Zánik škol, pošt, zdravotnických zařízení a služeb ☞ Nedostatek financí ☞ Nepokračování ve stavbě dálnice a rychlostní komunikace ☞ Nevybudování potřebných obchvatů ☞ Tranzitní nákladní doprava přes obce vč. nelegální ☞ Pokles zaměstnanosti a krach podnikatelů ☞ Nezaměstnanost absolventů – odliv mladých lidí ☞ Rozvoj sociálně patologických jevů

<ul style="list-style-type: none"> ☞ Regulované průmyslové zóny v regionu ☞ Možnost příhraničního prodeje ☞ Nové technické prostředky zvyšující bezpečnost ☞ Potenciál vodních toků a ploch pro dopravu a sport ☞ Možnost rozvoje železniční dopravy, možnost přímého železničního spojení HK - Náchod 	<ul style="list-style-type: none"> ☞ Znečištění životního prostředí (ovzduší, vod, půdy atd.), povolení těžby např. břidlicových plynů ☞ Černé skládky ☞ Zdlouhavost právních procesů (nedostatečná ochrana majetku) ☞ Chátrající objekty ve vlastnictví těch, kteří se nezajímají o rozvoj regionu, nevyužitelnost objektů – kontrola nebezpečí ☞ Deziluze veřejnosti ☞ Zánik místních komunikací ☞ Stárnutí populace ☞ Příliv nepřizpůsobivých občanů ☞ Nárůst kriminality ☞ Nárůst byrokracie a korupce ☞ Neschopnost žadatelů předfinancovat projekty ☞ Přírodní katastrofy ☞ Snižování úrovně vzdělávání ☞ Zánik řemesel a školství v této oblasti ☞ Krach zemědělských maloproducentů - ovocnářství, zelinářství ☞ Nedostatečná péče o lesy ☞ Zhoršení dopravní obslužnosti, úbytek spojů ☞ Nedostatečná spolupráce státních institucí s místními organizacemi, obcemi ad. ☞ Prosazení obchodních nadnárodních řetězců v regionu ☞ Nesystémová podpora samospráv malých obcí z centrální úrovně
---	---

5. Analýza problémů a potřeb

Území Místní akční skupiny Mezi Úpou a Metují se potýká s mnoha problémy, které musí řešit. Analýza problémů a potřeb shrnuje problémy, které vyplynuly z analýzy území a zároveň tyto problémy řeší.

Problémy	Potřeby	Řešení prostřednictvím ESIF v rámci SCLLD
Ekonomický rozvoj regionu		
Na území působí úspěšní podnikatelé a prosperující firmy, jsou zde však budovány i pobočky nadnárodních řetězců, které ohrožují působení malých podnikatelů. Z tohoto důvodu dochází k zániku malých obchodů v obcích a ve městech.	Pro zajištění ekonomické prosperity je třeba vytvářet vhodné podmínky pro podnikatele, tzn. určit plochy pro podnikání v územních plánech obcí, podporovat místní producenty s ohledem na udržitelný způsob života, zaměřit se na lepší propagaci či podporovat rozvoj služeb v souvislosti s cestovním ruchem.	PRV 01: 1.2.3 Podporovat drobné zemědělské producenty
Úroveň života obyvatel rovněž snižuje vysoká míra nezaměstnanosti, a to zejména na Jaroměřsku. Problém představují dlouhodobě nezaměstnaní a nezaměstnaní, kteří jsou ve věku 50 a více let. Lidé tak často dojíždějí za prací do blízkých větších aglomerací (Hradec Králové). Z hlediska potřeb podnikatelů je v oblasti nedostatečně kvalifikovaná pracovní síla.	Podpora spolupráce podnikatelů s obcemi i školami.	
Stav nemovitých kulturních památek je často velmi špatný, řada z nich potřebuje nákladnou rekonstrukci.	Snížení chátrajících památek v regionu.	IROP 02: 1.3.8 Snížit počet chátrajících památek v regionu
Bariérovost památek představuje nejenom pro hendikepované, ale i maminky s dětmi a další hůře se pohybující osoby problém.	Instalace bezbariérových prvků.	IROP 01: 1.3.10 Zvýšit dostupnost památek pro osoby se sníženou schopností pohybu a orientace
I přes možnosti kulturního, společenského a sportovního využití, které oblast Místní akční skupiny	Existuje zde mnoho potenciálních turistických cílů, jež by mohly být využity pro cestovní ruch a umožnit tak	PRV 02: 5.2.5 Zlepšit prostupnost krajiny

Strategie Místní akční skupiny Mezi Úpou a Metují

Mezi Úpou a Metují nabízí, se nedaří udržet v místě turisty a klesá jejich průměrná doba pobytu.	prodloužení sezony i pobytu turistů. Dalším cílem je využití potenciálu vodní turisticky, které v sobě skýtá vodní nádrž Rozkoš a protékající řeky – Úpa a Metuje.	PRV 03: 1.3.1 Zkvalitnit a doplnit základní infrastrukturu pro cestovní ruch vč. doprovodné PRV 04: 1.3.3 Zvýšit průměrnou délku pobytu turistů v regionu, propojit památky v regionu dopravně, informačně, vybudovaným zázemím
Nekvalitní infrastruktura a dopravní dostupnost pro cestovní ruch.	Vybudování dostatečné a moderní infrastruktury pro cestovní ruch.	IROP 04: 3.1.2 Dobudovat potřebnou dopravní infrastrukturu vč. doplňkové IROP 06: 3.1.5 Podporovat a rozvíjet nemotorizovanou dopravu
Spolupráce, správa a řízení obcí a MAS		
S růstem počtu obyvatel nad 65 let roste také potřeba koordinovaného plánování pro řešení situace. V regionu je v současné době nedostatečná síť sociálních zařízení a možností využití služeb pro seniory.	Zlepšení koordinovaného přístupu k celému území, kterým by mohlo být vytvoření managementu, jež bude mít na starosti zajištění a propojení informovanosti, tvorbu databází např. NNO, pravidelná setkání všech významných aktérů v území, organizaci různých akcí. Zajištění podmínek pro důstojné stáří, zajištění specifické infrastruktury pro potřeby těchto obyvatel. Ať už se jedná o investice do bytových domů, jejich zařízení, odborné personální síly, spolupráci poskytovatelů těchto služeb.	IROP 03: 2.4.8 Zajistit potřebnou a efektivní infrastrukturu pro poskytování sociálních služeb OPZ 01: 2.4.1 Vytvářet podmínky pro rozvoj sociálních služeb a aktivit OPZ 02: 2.4.2 Podporovat rozvoj sociálních služeb prostřednictvím vzdělávání
Doprava, infrastruktura, výstavba, bydlení		

Strategie Místní akční skupiny Mezi Úpou a Metují

V samotných obcích pak často schází obecní rozhlas, obchody (ať už s potravinami či další služby). Poštovní služby jsou zajišťovány ve spádových obcích.	Pro rozvoj obcí je důležitá i investice do zasíťování pozemků pro výstavbu, veřejného osvětlení, internetového připojení.	
Regionem sice prochází mezinárodní silnice E67. Její využití je však enormní. Zejména obce na trase Jaroměř – Česká Skalice trpí velkou zátěží tranzitní kamionové dopravy. Naopak okrajové obce jsou odříznuté nejenom od veřejné dopravy, ale dopravní spojení ztěžuje i nevyhovující stav silnic nižších tříd.	Úspěšný rozvoj regionu se neobejde bez kvalitní sítě komunikací pro automobilovou, cyklo, koňskou i pěší dopravu, která bude splňovat bezpečnostní pravidla. Vzhledem k nárůstu motorové dopravy, je třeba zajistit alternativní druhy veřejné hromadné dopravy tak, aby občané obcí měli dostatečné i časově vyhovující spojení.	IROP 04: 3.1.2 Dobudovat potřebnou dopravní infrastrukturu vč. doplňkové IROP 05: 3.1.3 Zajistit bezpečnost dopravy IROP 06: 3.1.5 Podporovat a rozvíjet nemotorizovanou dopravu
Školství, vzdělávání a aktivity volného času		
Roste potřeba zvyšování kapacity a úrovně vzdělávání od nejútlejšího věku po dospělost. Současné budovy škol nedostačují zejména z hlediska standardního vybavení, natož vybavením pro různé specializované předměty.	Jedná se o investice do rozvoje sítě a center pro nejmenší děti, jejich investiční i personální zajištění.	IROP 07: 4.1.2 Udržovat v dobrém stavu infrastrukturu pro vzdělávání IROP 08: 4.1.3 Vybavit vzdělávací zařízení moderními pomůckami a zařízeními odpovídajícími současným potřebám společnosti a prostředí OPZ 03: 2.4.3 Podporovat sociální začleňování v rámci celého regionu MAS
Vzhledem k nárůstu počtu obyvatel v obcích se zvyšuje i poptávka po vyžití ve volném čase. Obce sice disponují alespoň některým typem sportovního zařízení, jejich stav však často není v souladu s platnými normami a současnými požadavky obyvatel. Co se týká stavu různých objektů pro	Finanční podpora ze strany měst a obcí, spolupráce při vyhledávání grantů a zpracování žádostí o dotace.	

Strategie Místní akční skupiny Mezi Úpou a Metují

kulturní vyžití, je opět neuspokojivá. Obce i města sice na svém území mají nějaký typ tohoto zařízení, jeho vybavení je však mnohde zastaralé.		
Kulturní aktivity v obcích zajišťují zejména různé spolky, které jsou často závislé na finanční pomoci místní samosprávy.	Stabilizace činnosti spolků, finanční podpora ze strany měst a obcí.	
Životní prostředí, příroda, krajina, zeleň a veřejná prostranství		
Stav životního prostředí je rovněž další z oblastí, které trápí obyvatele tohoto území. Existují zde staré ekologické zátěže, samotní obyvatelé nemají ke stavu okolního prostředí respekt. Ne všechny obce jsou plynofikovány a vybaveny kanalizací pro splaškovou vodu či čističkou odpadních vod.	Odstranění ekologických zátěží, výstavba oddělené kanalizační sítě.	
Posilování přirozené ekologické funkce krajiny je dalším z problémů území zejména lesních pozemků	Smysluplná Koncepce rozvoje území, existence a dodržování PLH na celém území	
Špatný stav a nedostatečná kapacita lesních cest a jejich bezpečné příslušenství (značení, mostky, propustky, odvodnění)	Hmotné nebo nehmotné investice, které souvisejí s rekonstrukcí a budováním lesnické infrastruktury vedoucí ke zlepšení kvality či zvýšení hustoty lesních cest. Kromě rekonstrukce a výstavby lesních cest i obnova či nová výstavba souvisejících objektů a technického vybavení.	PRV 02: Investice do lesnické infrastruktury
Absence značení významných přírodních prvků, neexistence naučných prvků, odpočinkových stanovišť, přístřešků, informačních tabulí, zařízení k odkládání odpadků a bezpečnostních prvků v lesích určených k rekreaci	Realizovat projekty zaměřené na posílení rekreační funkce lesa, např. značení, výstavba a rekonstrukce stezek pro turisty, značení významných přírodních prvků, výstavba herních a naučných prvků, fitness prvků, zřizování odpočinkových stanovišť, přístřešků, informačních tabulí, závoje, zařízení k odkládání odpadků a opatření k zajištění bezpečnosti návštěvníků lesa, např. mostky, lávky, zábradlí, stupně.	PRV 04: Environmentální a společenský potenciál lesů